

309386

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జనవరి నెల 6 వ తేది సోమవారము

No. 227

సంపుటము. ౫

కాళియ క్తి నా మ సంచత్తర పావ మా స శుద్ధ చ నిధి క.

సంచిక ౨౨౭

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లే కుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును.

వనమూలికలచే

చేయబడును.

నువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోస ముండదు.

ఒకసారి పరీక్షించి

చూడుదు

చక్కని డబ్బితో

వెల ౮ అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి*హో,

6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేస్ రోడ్డు, పోస్టు, బాంబాయి.

పాక్షిటేవనాలు : పెండిసరకులు
బ్లాక్ బర్డు రు. 8-12-0, వాటర్ మాన్సు 7-8-0, నే ఫెటి వాటర్
మాన్సు 11-0-0, స్వాక్ 7-0-0, కెప్టూ (210) 4-0-0, చుంచి
డియారపు పెండిసరకులు 6-8-0, బటాన్ (4) 1-12-0, చేతి
బటాన్ 1-12-0, చరస్వతి, లక్ష్మీ పెండిసరకులు 2-8-0 క్లిప్స్ 1-4-0.
R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.

కొత్త ఆర్థికయుద్ధము

ఇక్కడ ప్రపంచయుద్ధము సుఖకరముగా సంత
మొందినందువలన మీ మాతృదేశము యొక్క
చారిత్రామిక ముక్తికై పోరాడవలయునని ఇందు
మూలముగా మీ ముఖ్య హెచ్చరించుచున్నాము.
భారతమాత తమ పుత్రులందరు స్వదేశి పరిశ్ర
మలను ప్రోత్సహించుటకు రసి తలచుచున్నది.
సంక్రాంతి పుణ్యకాలము తొలుతుచున్నది. జ్ఞాపకము
తెచ్చుకొని మా కంపెనీలో సభ్యత్వమునకై మీ
పేళ్లను రిజిస్టరు చేయించుకొనుడు. పేరు 1-కి 25
రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశ దసము 4 అ
ణాలు ధరభాస్తు పత్రములు వచ్చే రాలు దరభాస్తు
మీద పంపబడును. 962

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
బ్రాంచి: మధుర. కంజీవరం.

మిక్సలి మనోహరముగు నువాసన 150

(రబ్బరు) ఆటో పాస్తాన్. (రబ్బరు) కాంచినది.

ఇప్పుటికాలపురుతి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు నువాసనమును
అల్పాహారగాని, సారాయముగాని, కేర్వలకలకు సిద్ధము.
రేకులైన కేవల పుష్కరము.

నీ కుటుంబ క్రొత్తి చిరునవ్వులు చిలువించుచో, మనోహరము
నువాసన నిర్మలమగుచును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల నీ సాంబో నుచును.

- చిన్న నైజా (అర్రా) పీసా 1.5 కు 0.2-0
- మధ్యస్థ కేసా నైజా 1-1/2 కాం " 0.12-0
- పెద్ద నైజా " " " 1.4-0
- పెద్ద నైజా 4 " " " 2.0-0

చి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0.6-0, రి బుడ్డుకు 0.14-0 ప్రత్యేకము.

కల్లెల, పట్టుకలులందరి ప్రతిష్టను ప్రతిపాదించుకొనకమును
అనేకమగు నవల సెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనుగొను సెట్టు
ను, కాల్పునైజా ఆటో పాస్తాన్ అను నేయును పరిమలింపును ఈ ఆటో
పాస్తాన్ అనునదియును నలభై రూపాయల మరలననేయును గోధుమల దివ్య కాం
కాంబో అనునదియును సువాసనకాంబో ఉచితముగ పంపుచును.

గోధుమల దివ్య కాంబో : ఇంగ్లండు లండన్ ప్రెస్ లిండ్స్ లెమిటర్ కంపెనీ నెం. 155, వాల్టూరెసిద్ది వీధి, బాంబాయి.
మదరాసు రేకులైన : సెంబోతో పురమోర్తండ్రి, వై నానాబాబుగొడ్డు, పట్టణము.

AWARDED GOLD MEDAL 490

IN THE BARODA EXHIBITION

For its Sweet Lasting & Delightful Smell

TO THE WORLD-RENOVED OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card. 2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamp.

ALSO, PLEASE TRY OUR PARASTAN HAIR OIL (REGD.)

Free from mineral oils. Best for the Hair. Prize Re. 1, and Postage Extra.

Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co. No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.
భారతదేశము రక్షణమునకై నీ దివ్యమును హెచ్చించి
తిలకమును కలిపించి భారతదేశమునకు నీటి జేతి కాలి
ముంటు ఉండొద్దును. మొదటిను చట్ట చేసి కేరళమునకు
తేజస్సును కలిపించును. దీర్ఘక్షయ, భేదము, కుట్ర, మి
కామ్యునిస్టు మొదలగువానిని తప్పుక నివారించును.
(219) అర్థశాస్త్ర పత్రిక 1-కి రు. 0.0-0.
వెద్యకొట్టి మరలకేంద్ర గోవింద్రి,
అవింశక్తిగోవింద్రి, 107, ప్రాద్వి, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) సెక్సోగమునకు మరలము
మందు పుష్కలమునున్నట్లు ఎరికిరి
తెలియదు. పత్రికము తెరు. పిచికారి
మున్నగు కణచికిత్సల పనిలేదు. దుచ్చ
మైన మా మలయచందనము ఎటువు
తెలుపు, పత్రిక అను మాడు విధమల
సెక్సోగమును మారు ప్రాంతలలో మాన్యు. దర్శి 1-కి 2.0-0
గంధర్వశాస్త్రసి, రాజమండ్రి.

ప్రకటన

అనేక వ్యాపారస్తులకు, గవర్నమెంటు
ఉద్యోగశాలలకు, విశేషముగా సరకు
లిచ్చువారు. మీకు కావలసిన వాటికి వ్రాయుడు.
అబ్దులలి మహమ్మద్లలి కంపెనీ,
(1412) 18, నెంబుదాను వీధి, మదరాసు.

విరోధాన్ని దృఢీకరించుము

(రైతుల పక్షాన)

ఇంగ్లండు

మనస్థిరత గల మురదొంగలు.

లండను, జనవరి 2:—అంతర్జాతీయ మనస్థిరత గల మురదొంగలను ప్రకటించబడినది.

మరణము

లండను, జనవరి 3:—రెవెన్యూ జనరలు సర్ జేమ్స్ హిల్స్ జోన్స్ గారు మృతిచెందిరి.

నియోజనము.

లండను, జనవరి 3:—కెన్సింగ్టన్ లో డాక్. జి. కెన్సెజు (కొయిలేను లిబరలు) గారికి 4705, లూకసు (యునియన్స్టు) గారికి 8573, క్లెన్సి (కార్మికుడు) గారికి 2817 ఓట్లు వచ్చినవి.

కెప్టన్ లీపురావిస్సు గారి అంత్యక్రియలు

లండను, జనవరి 3:—సేతు మధ్యాహ్నము హోమ్ లునందు రావిస్సు గారిని సమాధిచేసిరి. విమానములగుడ కన పడికను శృగావయిన కనుసరించెను. కనపడిక విమానమునై నుంచబడెను. విమానదళము బాండుమాడ నుండెను. ఇంగాండులో రెండవ జట్టియు కూర్చుని పేజరు సోగారుగాడ కన వాహులలో నొకరుగా నుండిరి. రావిస్సు గారు మృతి నొందిన గృహమునండి కనమున కదలింతుటకు ముందొక విమానముక పువ్వుచోరము నాగ్నహప్రాంగణమున వదలెను.

నలసపోవట

లండను, జనవరి 4:—పున్నె గొట్టకాలము విదేశములకు వలసపోవుటకు గూర్చి తగిన ఏర్పాటులను చేయుటకు అధినేతకముల సహాయంతో యభ్యుత్తరక్రింద నొక సంఘమును ఏర్పరచువా రెవ్వరనిరి.

విల్లింగ్డను ప్రభుదండతులు

లండను, జనవరి 2:—విల్లింగ్డను ప్రభుదండతులు పోర్టు సెనునుండి మార్చెల్సుమిరుగా చెందా అను నొకలో లండను నగరమునకు వెళ్లిరి గతనెల 28 వ తేదీన పోర్టు సెనునుండి పంపబడిన తంతిలన తెలియుచున్నది.

వార్తెస్తరు వివృత.

లండను, జనవరి 1:—రైటు రికరెండు యీటుమాను దిగ్గుగారిని వార్తెస్తరునుండి క వెల్డిక్రీ వివృత గా పంపినందున వెనవర్తెస్తరు చోరబడియన్న గారిని వార్తెస్తరుకు వివృత గా నియమించిరి.

బంగారపు గనులవారి సంఘము.

లండను, జనవరి 3:—బంగారమున తీయుట సరిగ నుండలేదు. దొరతనమువారి నోట్ల పద్ధతివలన బంగారము వెలమారింది. ఇప్పుడా నోట్లను ఎత్తివేయుట కకళాశాసనము. కాన బంగారపు గనులవారికి 20 పిల్లింగులకంటె హెచ్చుగా నష్టపరిచారను నియ్యకాని నా రనిరి.

క్రొత్త మంత్రివర్గము.

మాంటేగు గారి సితి.

లండను, జనవరి 1:—మంత్రివర్గమును మరల నిర్మింప వలయునను అంశమునుగూర్చి ట్రెయ్యసర్వీక ఇట్లు నొక్కిపెట్టుచున్నది: ఇండియా ఆఫీసు విద్యాశాఖ మొదలగు విషయ సంబంధములందు మునుపటియుద్వోగులనే యందుకు టావర్శికము. అందువలన పూర్వపద్ధతి విడువబడుతుండ వుండగలదు. అట్లుండుట అభ్యుద్ధి కవసరము మాంటేగు గారి సంస్కరణములు చాలమార్చుకొని చేయుటకు సాధ్యమైనంతవరకు సఫలమొందనెన్న ఆత డందుకు పూనుకొను టావర్శికము. ఆతడిపుడు ప్రభుత్వవర్గమునందుండుట మంచిది కాదను పూర్వ విషయములు బయలుపడెరు చున్నవి. కాని హిందూదేశమునకు వాగ్దత్తము

చేయబడిన భారతమును మరల మల్లించుకొనబడునను అనుమాన మావంత గలిగినను దానివలన చాల బాధ కలుగునను సంగతిని వారు గమనింపకున్నారు. లాయడుబార్డు గారి సేవకమంది పూర్వపక్షవాదులు బలపరచు చుండుటవలన నిట్టి అనుమాన మొకట కారణముగ మన్నది. ఇందులకు తత్తమగు క్రొత్త కార్యము మాంటేగు గారి నెప్పటిస్థితియం దుండుటయే యని తెల్లము.

గొప్పమార్పులు రాజులపు

లండను, జనవరి 2:—పాన్ల మెంటును ఫిబ్రవరి నాల్గవ తేదీన తెలుపబడునను నిశ్చయింపబడినది. ట్రెయ్యసర్వీక ప్రాతలనుబట్టి చూచు నెడల ప్రభుత్వమునకు గొప్పమార్పులు వచ్చునట్లు గనించెను. సుధి మంత్రివర్గము పూర్తిగా నెప్పడుటకు రెండు అంతరములగు నని తెలియుచున్నది. యూనియన్స్టులలో వెద్దవారు కొందలు లాయడు బార్డు గారికి మునుపటి స్వాతంత్ర్యము లేదనుచున్నారని ట్రెయ్యసర్వీకను బట్టి తెలియుచున్నది. పూజల మండరమునందు యూనియన్స్టుల చేయి వైగా యుండవలయునను నూచనమువల్లయు నా రంగీకరింపలేరు. అయినను మంత్రివర్గములో వెద్దవారియూనియన్స్టులగు నుండునని తలంపబడుచున్నది. కాథరుగారు మరల “స్పీకరుగ” నెన్నుకొనబడరని తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు రహస్య సేవాశాఖ.

లండను, జనవరి 2:—బ్రిటిషు రహస్య సేవాశాఖవారు యుద్ధ సమయమున దొంగించిన అత్యధుత కార్యములు ఇంకను చెప్పబడుట వీలులేదు. ఇకమీద నెన్నడును చెప్పబడుట వీలుకాకపోవచ్చును. ప్రత్యేక రహస్యశాఖాధికారి బ్రిగేడియరు జనరలు జి. కాకరిలుగారు, తమ క్రింద పనిచేయుచుండిన వారిని వీడ్కోల్పుచు కొంచెము బహిష్కరణ చేసిరి. చారుల పరిశోధనాధమున, తంత్రినా ర్తలు లేఖలు మొదలగు వాని పరిశోధించుటకు 6000 మంది నియోగింపబడిరని ఆతడు తెలుపుచున్నాడు. కేతువుల చారులను బరిశోధించుట ఈ శాఖయొక్క పరిధానివేదేశము. వెక్కువినయములందు చారుడు దేశమందడుగిడిన కొలది కాలముననే ఆరెప్పు చేయబడుచుండుట జరిగెను. నావిక సైనిక సమాచారము లితరులకు తెలియకుండ వాపుట శీకాఖయే ముఖ్యసాధనముగ నుండెను. తమ శాఖయందీ క్రిందివిధానాంశములని వారు తెలుపుచున్నారు. గాలిపోలింపండి మరలుట, టాంకుల నిర్మించుట, కేంద్రము అవస్కందనమునకు సన్నాహముల నొనరించుట, కేతువర్గముల నిర్మాణము చేసిన ప్రతియర్థప్రయత్నము లొనరించుట బ్రిటిషు రైపులందెవరినెండి ఎప్పుడు ఏయోడబడునను నెడలనో కేతుజలంతర్గతములకు తెలిసినటుల సాత్వ మేదియు లేదు. మునుకపదార్థపు వ్యవహారములనుగూర్చి కేతువు లావంతయు తెలిసికొనకుండ జేసినందు వలన 20 కొట్ల పానుల లాభము గలిగెను. అధిమ పక్షమీలాభమునైన ఈ శాఖవారు కారకులగుదు రని కాకరిలుగారు చెప్పుచున్నారు. కేతువులు ఆంధ్రోళనము చేయుమార్గము నరికట్టుటతో సంబంధించి నొక అంతర్జాఖవారు కేతుజేతయుల లేఖల ద్వారా బ్రిటిషువారి యభిప్రాయములను కేతుజేతములందు వ్యాపింపజేసిరి. సిరాహాస్యములను గూర్చి రహాయన కాత్త్రుజ్ఞు లొనర్చిన సహాయమును, ఛాయాపట రహస్యజ్ఞులు మొదలగువారి సహాయమును, ఆ సాహస్యములగు భాషాపటిష్టుల సహాయమును వారు విశేషముగ ప్రశంసించిరి. అయినను వారిమలు చాల రహస్యవంతములగుటచేత నింకను వాని తెలియుచున్నట్లుకు వీలులేదు. వలసదేశములందలి రహస్యశాఖలవారి రహస్యవంతము మొనర్చిరని వారిని ప్రశంసించుచు వారింతటి సహాయ మొనరింపకున్న తమ శాఖవారింతయునుగ కార్యమును నిర్వహింప లేకుండియుండు రని వారు తెలిసిరి.

ఆలండు దీవులు

హాకుహము, జనవరి 2:—ఆలండుదీవుల ప్రజారీలను పదగొట్టునిమిత్తము స్పీడన, ఫిన్లండు జర్మను లేర్పరచుకొనినవని అధికార రీత్యా తెలియుచున్నది.

రీడింగు ప్రభువుగారు

లండను, జనవరి 2:—రీడింగుప్రభువుగారు రివియ్యులు లింగు యూరపులకు హాకమిషనుగ నియమింపబడి రని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు తెలుపుచున్నది.

కనబడని సైనికులు

లండను, జనవరి 3:—కనబడని సైనికులను గూర్చి వారి స్నేహితులు పలువురు పలువిధముల గోరుచుండుటచే దొరతనమువారికి ప్రకటించిరి. సైనికాధికారులును ఆనుపత్రి అధికారులును అన్ని విధముల ప్రయత్నించియాచినప్పటికినీ కనబడని మనుష్యుల పేర్లపట్టి ప్రకటించబడుచున్నది. కేతుజేతములనుండి విడబడినప్పుడు సైనికులందరిని వారిస్నేహితుల సమాచారమును చెప్పవలసినదని అధికారులు కోరిరి. కేతుజేతములో రహస్యకారాగ్నహము లాన్న ట్రైబ్టినాచనమును గానించును. ఆగుప్రతులన్నియు శోధించబడినవి. యుద్ధరంగము లన్నియు పరిశోధింపబడినవి. పారిశ్రామిక కార్యాలయములు, పిచ్చిరనుపత్తులు మొదలగువానిన్నిటి నెరుకుటకు బ్రిటిషు పత్రికాధులంతబడిరి. పత్రికాబ్రిటిషు ముద్దతై నీనిగూర్చియు తగిన సమాధానము చెప్పవలసిన దని అధికారులు కేతుజేతయులను గోరెదరు. ఏమరకమువలన ఒక సైనికుని సమాచారపరిశోధనమును ఉండి పోలేను. అనేకమంది కనబడకపోవుట యేలాగునను తప్పును. అయినను క్రొత్తసైనికుని సమాచారమును గనుగొనుటకు తగినప్రయత్నములు చేయబడును.

లండను, మూతన వత్సరము.

లండను, జనవరి 1:—నూతనకన్యకోత్సరమును ప్రకటించువాడిన సమాచారములలో పెంటుపాలు గ్రామాలయమున గూడిన వారి సంఖ్య అత్యధికము. వలసదేశీయ సైనికులందరేకులు అండిరి. వెట్టుఎండునందలి మూకలు తాత్కాలికసంధిని గూర్చి చాల ఆనందము నొంచుచున్నారు. రెసురాంటులు నాట్యశాలలు మొదలగున వెల్ల నిండిపోయినవి. 12 గంటల వరకును ఉత్సవములు జరుగుచున్నవైను.

అమెరికా

వైసి డెంటు విల్సనుగారిని నిరసించుట
వాషింగ్టన్, జనవరి 3:—విల్సనుగారియందు లోపముల నారోపించువారు ప్రతికక్షులగు పాక్షికులు. సుధి రాయబారముల చర్యను గూర్చి ఆయన స్వతంత్రముగ క్యవహరించుటకు సంపూర్ణాధికారము కలదు. ఆయన సర్వసాధిపతి యగుటచే నెనెటువారి అధికారముతో పనిలేకుండ నేనలను అమెరికాకు పంపుటకు వీలగునట్లు సంధివరకుల కంగీకరించుట కాయన కధార మియ్యబడినదని నెనెటుసభలో డిమోక్రెటుకు సభ్యుడు యూను గారు నుడిచిరి.

“వృత్తాంతసంగ్రహణ మొక ఆస్తియా?”

న్యూయార్కు, జనవరి 1:—“అసానీకియేటెను ప్రస్తు” వారు తాము సంగ్రహించిన వార్తలను “ఇంటర్నెషనలు న్యూసుసర్వీసు” వారు ప్రకటించుకుండబడండ జేయవలసినదని నుప్రీయకోర్టులో దావాతెచ్చిరి. వార్తలు “కాపీరైటు” చేయబడకపోయినను స్వంతఆస్తి క్రిందనే భావింపబడవలయునని కోర్టువారు తీర్మానించిరి. వార్తాపత్రికలు సంగ్రహించుకొను వార్తల నితరులు దొంగిలించకుండ జేయుటవలన ఈ తీర్మానము చాల ముఖ్యమైనది.

“నార్తర్ను కన్ఫిక్టు” ఓడ.

న్యూయార్కు, జనవరి 2:—“నార్తర్ను కన్ఫిక్టు” అను పేరుగల అనుపత్రియోద విశ్రాంతి నొందుచున్నది. వస్త్రము గలిగినటు గనింపకున్నది.

న్యూయార్కు, జనవరి 3:—“నార్తర్ను కన్ఫిక్టు” ఓడను మరల ప్రయాణముచేయుటకు ప్రయత్నములను చేయగా విఫలములయ్యెను. దెబ్బలు తగిలినవారిని దానినుండి తీసివేయుటకు ప్రయత్నము లారంభ మైనవి.

హాలండు

రెయిజరు సితి.
హేగు, జనవరి 3:—రెయిజరు సితినిగూర్చి బ్రిటిషు వారికి డచ్చివారికి సమాధానము కుదిరినదని టెలిగ్రాఫు ప్రతీక వ్యానించి.
లండను, జనవరి 4:—రెయిజరు సితినిగూర్చి బ్రిటిషు హాలండు దొరతనములవారికి కలిగిన సమాధానమును గూర్చి బ్రిటిషుఅధికారులు తమ కేమిషను తెలియదని చెప్పిరి.

ఇటలీ

విల్లనుగాను ఇటలీకి వెళ్లుట.

పారిసు, జనవరి 2:—ప్రెసిడెంటు విల్లనుగాను వారి సతీయు ఇటలీకి వెళ్లిరి.

ఇటలీ రాజకీయంబయివారు

ప్రెసిడెంటు విల్లనుగారికి స్వాగత మొసగుట.

రోము, జనవరి 3:—విల్లనుసభాపతి రైలుస్టేషనుకు రాగానే రాజును గాడియు సంగ్రహము ఉద్యోగులను వేల కొలది ప్రజలు సభాస్థానమునో స్వాగత మొసగిరి. పేపు, గ్రాహా యుద్ధములలో పాల్గొనిన శ్రేష్ఠములగు నేనలును నాకాదేశములను మార్గముగను బాటలుగా నిలువబడెను. మార్గము బహుళనోహరముగ నలంకరింపబడెను. పతాకములు వెల్లిబిలిసెను. ఎచటచాచియు ప్రజలు కిక్కిరియించుచు విల్లను ససభాపతిని చూచినంతనే హర్షభక్తుల గావించుచుండిరి. వారియుత్సాహ మిక్కిల పూర్వముగ నుండెను.

విల్లను సభాపతిగారు.

రోము, జనవరి 3:—శేష మధ్యాహ్నము విల్లను సభాపతిగారు ఇటలీ రాజకీయము దర్శించిరి. పిమ్మట మ్యానిసిటలు భవనమున గంభీరపర్యాయము నొసరిరి. అచట సభాపతికి రోముగరస్వత్వ మొసగుటకు. శేషరాత్రి సభాపతి గారమునకు గొప్ప గాచమిడు జరుగును. శేపు సభాపతి పోపు గారితోను ప్రమాణులను ఇటలీ రాజనీతిజ్ఞులతోను చర్చించును పిమ్మట మిలనుకును టూర్నిమెంటును కొన్ని పారిశ్రామికసానములకును వెళ్లును.

విల్లను సభాపతి యువన్యాసము.

రోము, జనవరి 4:—ఇటలీ పార్లమెంటు సభలో విల్లను సభాపతిగారు రుపన్యసిందిరి. మీరు నాకొన్నిసార్లు అధిక గౌరవమునకు నేను కృతజ్ఞుడను. అమెరికాదేశ ప్రతినిధిగా మీరు నన్ను గౌరవించితిరిని నేను తలంచెను. ఇటలీ అమెరికాదేశములకు చిరకాలముండి వెళ్ళు దృఢసంబంధములు కలవు. యుద్ధ నిర్వహణమున ఇటలీవారు చేసిన త్యాగములను పదిన వాదలను యుద్ధ భూమిని చూపిన ప్రతాపమును దేశమున నిలపిన సైన్యమును అమెరికావా రయ్యులముతో పోలింపుచుండిరి. ఏ మహాదాశ కుమారులకొర కమెరికావారు సమరము నకు గడగో అట్టి వానికొరకే ఇటలీవారు గూడ సమరము నకు దిగిరిను నదియే అన్నిటికొక ముఖ్యతము. మనము చేసిన పనులకంటె అనసరముగ చేయుటనీక మనలే చాల దుర్ఘటములగునని కలరకు విషయములను మన మీ యుద్ధ చాతుర్యముండి విస్మరింపగూడదు. నాయుస్మాతృత్వములను గూర్చి ములభముగ నుపన్యసింపవచ్చును గాని వారు నాచరణమున బెట్టుట అంత ములభముకాదని ఒక్కొక్కపుడు తోచకమానదు. ఈ యుద్ధములను మహాసామ్రాజ్యములు మంటగల సినవి. దీనిలను మనముగ్రహించిన ముఖ్యవిషయ మొకటి కలదు. అయాదేశముల ప్రజల కయ్యిష్టముగ నున్నను ఆదేశములను తరు తరు సామ్రాజ్యములందు కలుపుకొనటయే ఇందులకు ముఖ్యకారణము. సామ్రాజ్యాధికారు లాయాదేశముల వారిని మోసమునలను నై నికబలమునలను పీడించి స్వాధీన పరుచుకొనిరి. బాల్కను గాప్ర్యములు మున్నగు దేశము లిట్టి కుట్రలకు బహుములభముగ లొంగుచున్నవి. ఆదేశములందెల్లము నేదియో కుట్రకరకాళము కలగుచు నేయున్నది. ఆదేశముల కుత్తరమున సామభూతింపన కాక నై నిక బలమున పీడించుటలను లోబరుచుకొనబడి అంశికలహముల కలన మన ఖోభమును పొందుచున్న ప్రజలు కలరు. ఇప్పుడిట్టి కుట్రత్వములు నిరోధింపబడినవి. ఇకముందు సామర్యము చెడటకు టకు చేయదగిన దే? ఆదేశములు స్వతంత్రములుగా నుండవలెను. ఆదేశముల పరిపాలనను నిరూపించుట మనపనిగాను గాని అయాదేశములు చీలిపోకుండు యందుకు తగిన సంగక్షణ మొనరించుట మాత్రమే మనకర్తవ్యము. అందులకు మోటుబలమును నిరసించిన మిగిలిన సాధనము ప్రాక్రియొక్క ట్రియె గాని నిపుడు ప్రపంచమును దింతులను మైత్రిని సెలకొల్పుటయే మనము ప్రాప్త్య దేశమునందు చేయవలసిన ముఖ్యనిధియై యున్నది. న్యాయము నకుగరింపవలెను. ప్రాక్రి కలిగింపవలెను. స్వాతంత్ర్యభక్తులువై కాంత్రి సెలకొల్పవలెనని బ్రిటిషు ప్రాప్త్య ఇటలీ దేశములవారందరిను గూడ కోరుచున్నారని నా కిప్పుడు స్పష్టమైనది. అందులకు అధికారనిర్యక్తము సెలకొనవలెను. దానిని సాధించుటకు నానాదేశ సమ్మేళనము శేర్మగమటయే కర్తవ్యము. మనము నూతన యుగారంభమును తిలకింపనవచ్చును. ఆ యుగమున మూడసంఘమును రాజనీతి ప్రయత్న సాఫల్యములకు క్రొత్త అంతరపులకు చేర్చగలదని విల్లనుగారు నడిపిరి.

ఇటలీ బాల్కను వ్యవస్థలు

లండను, జనవరి 2:—హాలెండు బెల్జియములకు గలిగిన సమస్యలకంటి సమస్యలే తూర్పునకు దక్షిణమునకు సంభవించుచున్నవి. అడ్రియేటుకు తూర్పుతీరమును గూర్చి జకోస్లావు లేడియో యొడంబడిన జేసికొనిరి. అయిన నిపుడు ఆ యొడంబడిక కారణములతో నొకరగు సిగ్గున బెయోలాల్ గారు ఇటాలియను చుట్టినవ్యయముదలి తమ పదవికి రాజీనామా నొసగిరి. యుద్ధవిజయమును చూచి ఇటలీ ఎక్కువగా కోరికలను గోరుటయే ఇందులకు కారణ మని కొందరు నుచున్నారు. మంత్రవ్యయంతయు రాజీనామా నివృత్తనయ సిగ్గున ఆర్లంబో గారు మాత్రము నూతనమంత్రవ్యయ సెలకొల్పుట కంగురదనియు తెలియుచున్నది. ఇంక సెలేటియా కావల ప్రక్క బెయోగ్యున బెయోగ్యుగూర్చి రుమేనియాతో నేడియో కలహము సంభవించుచున్నది. ఆ బెయోగ్యు వివిధసాతీయాలచే నాక్రమింపబడినది. రుమేనియా వానినంతటిని చేర్చుకొనగోరుచున్నది. దానిని విభజింపవలసినదని ప్రెస్టియా గోరుచున్నది. ఇట్టివిషయములకు, పోలెండు యాక్రేయియ చిక్కులను, జకోస్లావకుల చిక్కులను, బొహీమియానుదలి జర్మనుల చిక్కులను, అన్నిటికంటెను ముఖ్యముగ టర్కీచిక్కులను సభవారు పరిష్కరింపవలసి యున్నది. వారికి కావలసినంత పని యున్నది.

ఆఫ్రికా

భారతదేశాతీయమునంద

కేప్ బ్రిటిషు భారతీయ సంఘాధినందలు
కేప్టౌన్, జనవరి 1:—కేప్ బ్రిటిషు ఇండియను క్యానియన్ వారు ఢిల్లీయందు జరిగిన మహాసభ కొక తంతి వాస్తవిచ్చి అందు యుద్ధమున జయప్రదముగా యుగింపునకు దెచ్చుట కుండు భవతన్నము సల్పిన కార్యమున కభినందనము దెలిపి భరతన్నమున సంపూర్ణ హక్కుప్రాప్తభక్తుము నేర్పజుచుటకు, దక్షిణాఫ్రికానుదలి భారతీయులకు సంపూర్ణ బ్రిటిషు పౌరత్వము నొసగుటకును నిర్బంధింపవలె ననియు కోరిరి.

ప్రాప్త్య

సంధిసభావిషయము

లండను, జనవరి 1:—సంధిసభకు బోవు బ్రిటిషు ప్రతినిధులను గూర్చి ఇదిగఱకు ప్రకటించబడిన తంతివార్తల సందర్భమున, ఈ మహాసభ లంతర్వీక్షయంతరియై యుండుటయును, ప్రధానమంత్రి, బోనర్ల, బాల్కను గారు ప్రభుత్వప్రతినిధులై యుండుటయును ప్రకటయియు గ్రహించబడినది. ఇదిగఱకు ఆ నేకదేశములందు పనిచేసి అత్యధికముగా గలిగిన ఉన్నతోద్బోధకులు, పూర్వ గానుబాటులకు ఆయాదేశముల సందర్భములందు గలగు సమస్యలపై తమ అనుభవమును దెలుపుటకు నుండుట చుందిదయు విశ్వసించబడినది. యుద్ధకార్యాలము యొక్కయు, ఎక్కిరాల్ల వ్యయయొక్కయు, విమానకార్యాలమును యొక్కయు ఇతరకాఖల యొక్కయు ప్రతినిధులు గూడ లభకు వెళ్లుచున్నారు సవ్యకాతీసామ్రాత్వవ్యవస్థాపకు విషయమున పుట్టుచున్న రాబట్టునెలలు ప్రభువుచాడ వెళ్లుచున్నారు.

అధినివేత ప్రతినిధులు

లండను, జనవరి 2:—సంధిసభయందు అధినివేతముల పక్షమున జనరలు బోధా, సర్ రాబర్టుబోర్డెన్, హ్యూగ్సు గార్లు ప్రతినిధులుగా నుండురు. సంధిసభలో విమానవ్యాపార స్వాతంత్ర్యవిషయము చర్చింపబడును గాన విమానకార్యాలమును వానుకు గూడ పాఠిసుకండు విశేష ప్రాతినిధ్యమును గలిగి యుండురు.

జాతీయసభ ఎన్నికలు.

లండను, జనవరి 3:—సంధిసభను జరుపుటయందు గలగుచున్న ఆలస్యమును మైక్సుప్రతిక విచుర్చించుచు యూరపు ఖండమున తూర్పుభాగమునకుల చిన్నదేశములను జర్మనీలో గలపుకొలుటకు జర్మనులు చేయుచున్న ప్రయత్నములకు మిత్రమండలివారును యునైటెడ్ స్టేట్సువారును తమ ఆసమ్మతిని దెలుపవలె ననియు భాగ్యతగల ప్రభుత్వము నేర్పాటు చేయునట్లు జాతీయముహాసభి యొన్నికలను జరుపుట ఆత్మవిశ్వాస మని జర్మను ప్రభుత్వమువారికి రూఢిగా దెలుపవలె ననియు వ్రాసినది.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

లండను, జనవరి 2:—వార్తాప్రచారక సంఘమువారు నేటిరాత్రి ప్రకటించిన ప్రకటనమున సంధిసభయందు బ్రిటిషు ప్రతినిధులను గూర్చిన వివరములు సరియైనవి కాదనియు, ప్రధానమంత్రియు, సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్రవ్యయ వారు బ్రిటిషు ప్రతినిధులంద మేవిధమున నుండవలెనో యొకను నిర్ణయింపలేదనియు, ఈవిషయము పరిష్కరింపబడుటకును ఏవిధమును ప్రకటనము చేయబడవలదనియు తెలిపిరి.

యుద్ధపరిహాసము

పారిసు, జనవరి 2:—ఇదిగఱకు పరాసు ప్రధానమంత్రి గను, ఆర్థికమంత్రిగా నుండిన బిలు గారు. ఎస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో మాట్లాడుచు యుద్ధసప్తపరిహాసము సందర్భమును గూర్చి సాధారణముగ పరాసు జనభావమును ప్రకటించెను. మిత్రమండలిదేశముల ఆర్థిక వ్యవహారములకు ఆయా దేశములు యుద్ధసందర్భమున సల్పిన కార్యములకు బట్టి నిష్ఠ యింపవలసి యుండును. ఈ సందర్భమున వారివారి సంపదలను, ధనమునీయుగల శక్తిగూడ గమనింపవలెను. యుద్ధకాలమున గలిగిన వస్తునష్టమునకును ధనవ్యయమునకును సమముగా నేనాచలనప్రమునుగూడ గమనింపవలెను. మిత్రమండలికి గలిగిన నష్టములుగాక ఇతరవిధముల వ్యయపరుపబడిన ధనములొ కొంతభాగమును శత్రుమండలివారు వారివాతక్తి సామర్థ్యములనుబట్టి అచ్చుకొనవలయును ప్రాప్త్యునందే యుద్ధమునందు ప్రధానభాగము గడచెను. ప్రాప్త్యుదేశమే యుద్ధసందర్భమునవిశేష పరిశ్రమ సల్పి విశేషనష్టము నుభవించెను. దేశజన సంఖ్య ఎంత అధికముగానుండెనో వానికి తగినంత జననష్టమును గలిగెను. కాన జర్మనీయుసగలనీయున్న నష్టపరిహారమున ప్రధానభాగము ప్రాప్త్యుదేశమునకే రావలసి యున్నది. జర్మనులెప్పుడు నష్టపరిహారముల జర్మనులను చాలకాలము వానిసతీకమున నుండునట్లు చేయదగదు. జర్మనీ విదేశ వ్యాపారమును పూర్తిగా నిలిపివేయవచ్చునో, సబువుగ చెల్లింపదగిన సొమ్మును జర్మనీ చెల్లించును. పారిశ్రామిక ఆపకవ్యపదార్థములకును, ఎరువుల పౌకర్యములకు జర్మనీకి లేకున్నవో, జర్మనీ స్వదేశమున వస్తువుల కొరకుగల ఆపకవ్యతను భరింపకాలకుండుటయే గాక మిత్రమండలివారి కచ్చుకొనవలసిన సొమ్మునుగూడ ఈ కుతక జర్మనీ ప్రజలు విదేశములకు వలసపోవుటయు, జర్మనీ పృథ్వీలను నశించుటయు సంభవించును.

ఆహారపదార్థములు

పారిసు, జనవరి 4:—క్రొత్తగా స్వాతంత్ర్యమును బడసిన దేశములకును తటస్థ శత్రుదేశములకును గూడ ఆహార పదార్థముల సందతే మనలే నని మిత్రమండలివారును అమెరికా వారునుగూడ నిశ్చయించిరి అధికారులు తెలిపిరి. ఇందులకు మిత్రమండలిసంఘ మేర్పరుపబడినది. ఆసంఘమునకు హావరు డైరెక్టరు జరిగెను. జూలై సెలహాపున యూరోపునకు 150 కోట్లకోలలకు వెలగల ఆహారపదార్థములు కావలెనని హావరు గుగారు తెలిపిరి. జర్మనీదేశమున కాహారపదార్థములకు మిత్రమండలివారు పంపుటకు పుక్కుపక్కుగా అన్ని దేశములకు నాహారపదార్థములను గొనిపోవుటకు జర్మనీవారు తమ నౌకలను మిత్రమండలి వారిదేశమున నుంచవలెను. అమెరికా సైనికులను అమెరికాకు పంపుటకుగూడ జర్మనీవారు తమ పుయాణికుల నౌకల నియ్యవలెనని మిత్రమండలివారు కోరెరు.

ఇంగ్లాండులో తేయాకు

80-11-17 న తేయి ఇంగ్లాండులో 370 లక్షల పౌనుల తేయాకును 80-11-18 న తేయి 1380 లక్షల పౌనుల తేయాకు నుండెను. ఎగుమతి లైసెన్సు నివృత్తధర్మిని ముందువారమున 10 లక్షల పౌనుల తేయాకును వేలమువేయించుటకు ఆహారమంత్రి లంగీకరించిరి. అమెరికాలోగూడ తేయాకు చాల నిలువయుండుటచే నాను నార్వేస్టీషను దేశములవారికి కావలసిన తేయాకును పంపిరి. ఇప్పుడు విడుదల తక్కురగా నున్నది గాని ధర తగ్గించిన మరల విడుదల హెచ్చరవును.
తెండి
ధరలు మెచ్చునండి. న 1918 లో పెండిన తీయుట చాల తక్కురగా నే యుండిను. మెక్సికోలో నిపుడు చాల కొంత తగ్గినందున నరకు సభిముగ తీరుబడరవును.

అస్తియా

హంహరీయందు సంక్షోభము.

వియన్నా, జనవరి 8:— జర్మనుల ప్రెస్టెర్గర్టురమును ప్రవేశించి బుడాపెస్టు వియన్నా సగముల మధ్యనున్న ప్రయాణ మార్గములను వార్తామార్గములను భేదించిరి.

ప్రేగునుండి ఈక్రింది రెంటివార్త వచ్చినది:— నూతన సంవత్సర దిన ప్రవర్తనములను వీధులందు పోయ జరిగెను. మరఫీరంగులను అనేకులు మడిసిరి. అనేకులు గాయముల నొందిరి. సైనికులు శిబిరములనుండి పాటవోలబడిరి. ప్రభుత్వము వారి మందిరములన్నియు ముట్టడింపబడెను.

జర్మనులు హంగేరియనులు

లండను, జనవరి 8:— ప్రెగుబర్గులో జర్మనులకు హంగేరియనులకు చాల పోరాటము జరిగినది. బుడాపెస్టునుండి వియన్నాకు తెలిపినవార్తలు వచ్చుటలేదని బెర్లినునుండి వార్తవచ్చినది.

అస్తియాలో ఆహారపదార్థములు

లండను, జనవరి 8:— అస్తియా ఆహారపదార్థముల సంరక్షణమును కేరెన్లబుడిన మిత్రమండలి సంఘము వియన్నాకు వచ్చెను. అస్తియాలో ముఖ్యముగా వియన్నాలో ఆహారపదార్థములు మిక్కిలి తక్కువగా నున్నవి. మొదట తలచినదానికంటె చాల హెచ్చుగా సామగ్రిలను పంపవలసియుండునని వారు నిశ్చయించిరి.

మిత్రమండలి సంఘము.

వియన్నా, జనవరి 4:— మిత్రమండలి ఆహారసంఘము చిట్టికి వచ్చినది రేపు సమావేశము ప్రారంభమగును.

టర్కీ

ఆర్మీనియను హత్యలు.

పారిసు, జనవరి 2:— ఆర్మీనియను హత్యలను గూర్చిన కడపటి విచారణయందు 15లక్షలనుండి ఆర్మీనియనులు హత్య చేయబడిరిని తేలెనని కానిస్టానినోపిలు వార్త తెల్పుచున్నది. ఎన్యుపాషా, బుల్బుల్ పాషా, జమాల్ పాషా, జనరల్ లుమన్ వాన్ సాండ్యు అనువారు ముఖ్యముగా ఈ హత్యలకు బాధ్యులు. జేతమునందలి ఆర్మీనియను జనసంఖ్యలో సగము భాగము నిర్మూలము చేయబడెను. ఈ హత్యలు జర్మను లేర్పాటు చేసినవి. ఈ విషయమును గూర్చి భయంకర వివరములు ప్రకటించబడినవి. వర్త 2 వేల ఆర్మీనియను స్త్రీలను చెజిచి, హత్యచేసి, వారి శరములపై కెరుసను నెవేసి, తగులబెట్టిరట. ఆర్మీనియను స్త్రీలు తమ ఆభరణములను మ్రొగివేసిరిని నమ్మి ఆ యాభరణములను తీసికొనుట కిట్లుచేసిరి. ఒక్క ఫలము నందు 7 వేలనుండి పసిబిడ్డలు అంతమొనర్చబడిరి. ఎర్జిరము నందు పసిపాప లనేకులు సజీవముగా పూడ్చి పెట్టబడిరి.

కాన్స్టాంటినోపిలునందు మిత్రమండలి సేన.

లండను, జనవరి 1:— ఒక వరాను సేనాదళము స్టాంబులుపురము నాక్రమించుకొనుటకు నిర్ణయించబడెను. బ్రిటిషు సేన పేరాపురమును, కాన్స్టాంటినోపిలులో బ్రిటిషు భాగమును ఆక్రమించుకొనును. ఇంకోకభాగమున ఇటలీ సేన ఆక్రమించుకొనునని తలంపబడుచున్నది.

జర్మనీ

రష్యాపై

అంస్టర్డాం, జనవరి 2:— వాసిస్కీ జీటుంగు అనుప్రతీక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— బోల్షెవిక్కుల మహాసభకు రాడక్కుగారు వచ్చుట మహాజాప్త్యము. అతడు బెర్లినునందును సహించబడినవో రష్యను (బోల్షెవిక్కు) బలమునకు లొంగుటయు, మిత్రమండలితో మఱల యుద్ధమునకు పూనుకొనుటయు నగును.

బెర్లిను ప్రజల భయము

కోపెన్ హేగను, జనవరి 2:— రాడక్కుగారును అతని బోల్షెవిక్కు మిత్రులును బెర్లినులో నుండుట బెర్లిను ప్రజలకు భయము గలిగించినది. మిత్రమండలిని దూషించుటకు జర్మనీ నేతకుడు సాధనముగా తీసికొనుటకు బోల్షెవిక్కులు ఊహించుచున్నారని బెర్లినుప్రజలు తలచుచున్నారు. బోల్షెవిక్కు

బలము నణచివేసిననే తప్పు ఒక మిత్రమండలిదళము బ్రాండెన్బర్గ్ గేటునుండి వచ్చి బెర్లినునగరము నాక్రమించుకొనునని ప్రజలు విశ్వసించుచున్నారు.

రాడక్కు అదృష్ట్యుడగుట.

లండను, జనవరి 2:— రాడక్కు అదృష్ట్యుడయ్యెనని బెర్లినువార్త తెలుపుచున్నది.

బోల్షెవిక్కులు, బాల్టియ సభ.

లండను, జనవరి 2:— హెర్లేబ్జెట్జ్ అనునతడు స్థితుల ఉపద్రవమును గ్రహించి బోల్షెవిక్కులును బాల్టియ సభా ఎన్నికలయందు పాల్గొనవలెనని బోల్షెవిక్కు మహాసభయందు పాదించెను. కోపెన్ హేగ్నుబర్గు అనంతరము తిర్వానము నాడేపించెను. తిర్వానమునకు ప్రతిపాదముగా 6వే మందియు అనుకూలముగా 28 మందియు వోట్లుచ్చి తిర్వానమును త్రోసి వేసిరి.

ఆక్రమిత దేశ వ్యవహారములు

లండను, జనవరి 2:— కలెక్టరేషన్ ట్రెయ్యుసరీకి విలేఖరి యిట్లు వ్రాసెను:— జర్మనీయందు మిత్రమండలివారిచే ఆక్రమించబడిన దేశమునకును ఆ నాక్రమిత దేశమునకును పరస్పర సంబంధములను నిర్మివేయవలెనని ఇంగ్లెండుకు చేయబడిన యొత్తవును తొలగించుటకు జర్మనుప్రభుత్వము చేసిన విజ్ఞాపనము మార్పులు పూనుగా రంగీకరించి ఆ సౌకర్యము నొసగి. జర్మనీలో ఆక్రమిత భాగమునందు నంటచెజుకును యంత్రసామగ్రిని జర్మను లొంగవలెను. మిగిలిన భాగమునందు ప్రజలకు పనిలేకుండుటను తొలగించుటకు మిత్రమండలివారు పారిశ్రామిక అపకర్మపదార్థముల నొసగుదురు. జనవరి 1వ తేదీ నుండి జర్మనీ ఇతర భాగములనుండి బ్రిటిషు ఆక్రమిత దేశ భాగములోనికి ఆహారపదార్థములు, పారిశ్రామిక అపకర్మపదార్థములు మున్నగునవి రావలసియుండునని కోరుతున్నది బ్రిటిషు మిలిటరీ గవర్నరు ప్రకటించెను.

నూతన జర్మను రాజకీయ వర్గములు.

కోపెన్ హేగను, జనవరి 1:— నూతన జర్మను రాజకీయ సంస్థాపనములందు ఒక ప్రజాప్రతినిధిసభయును ప్రభుత్వ వర్గసభయు నేర్పరుంబును. ప్రభుత్వవర్గ సభాసభ్యులకు పార్లమెంటు సభ తెచ్చుకొనును. ప్రజాసభయును స్వతంత్ర రాష్ట్రములనుగా చేయుటకు నూనింపబడినది.

లెడబోరుకత్త.

లండను, జనవరి 3:— లెడబోరుకత్త వారిని స్వతంత్ర సాంఘికమును స్వాధీనియును గూడ చేర్చుకొనక పోవుటచే ఇద్దరు ప్రముఖులును లెడబోరుకు చేరి నూతనసాంఘిక కత్త నేర్పరచిరి.

జర్మను యుద్ధనౌక.

లండను, జనవరి 3:— జర్మనులు క్రొత్తగా కట్టుచున్న “వేడెను” యుద్ధనౌకకు గూడ నవికాలమున మిత్రమండలి వశము చేసెదరు. యుద్ధనౌకలను 202 జర్మను అంతర్గాములు మంచుబడినరంగి ధ్వజగా ప్రకటించబడినది. చాలనౌకలనును ద్రములోని మందుగులను తీసివేయుచున్నది. కొన్నివోట్లు 100 మైళ్లపొడుగున మందుగులను లుమర్చబడెను. లుకగులను తీసివేయవలసి యుండునని మరొక ప్రకటన చేయబడెను.

రాజీనామా.

కోపెన్ హేగను, జనవరి 3:— నాకాదేశ ప్రధానోద్యోగి అక్విగెజ్ పీరుగారు రాజీనామా వచ్చెనని బెర్లినునుండి వార్తవచ్చెను.

నెరిహార్డు సుసస్యలు

లండను, జనవరి 2:— జర్మనులు వెనకకు మరలునపుడు తిక్కెబర్గు, లూక్నెబర్గులను, యుద్ధసమయమున లోయారు స్కెల్డెటునదిని ఉపయోగించుకొనిరి. అట్లు వారి నేల ఉపయోగించుకొనని మరులయు నని ఇంగ్లెసు హామెలకు బెర్లిను ములకు తి గాయిదాపడినది. బెర్లినుయును నిర్మలంపజేయుటకు హామెలు చేసినగుడ నిచ్చుట కంగీకరింపట్లున్నది. లింబర్గు పురవాసులు సమావేశమై బెర్లినుయతో గలియుట కుతమతము నిష్పత్తుకు కుండుటకు తేలిపి ఏ సంఘమునకైన ఎంత

వరకు ప్రాతినిధ్యమున్నవో నిగ్గయుండుట కష్టము గానున్నది. బెర్లినును సాంఘికవాదులు ప్రెస్టెర్గర్గు సమావేశము ఈ సమస్యలను స్వయం నిర్ణయనూత్రము నకరించి తీర్మానింపవలయునని ఆయినను సైల్డెటు నుపయోగించుటలో మాత్రము తక్కినవారితో సమానాధికార ముండవలయునని కోరిరి.

బెర్లిను దొరతనమువారి నిశ్చయము.

అంస్టర్డు, జనవరి 2:— హెయెన్సీగారు బెర్లిను నందును, హెయెలాండ్సు బెర్గుగారు బ్రెస్లానుందును ఉపన్యసించుచు జెక్కులును, పోలనును జర్మను రాష్ట్రము నాక్రమించుకొనకుండు జేయుటకు తమ యావచ్చత్తిని వినియోగించెదమని చెప్పిరి. 40 వేల మంది సైనికులుగల పోలను ప్రైవ్యము ఫిరంగులతోను, ఆర్మీలతోడను బెర్లిను మీది కేగుచున్నారు.

బ్రిటిషు వైదీలు

లండను, జనవరి 3:— డిశంబరు 29వ తేదీ నాటికి జర్మనీలో 24000 మంది బ్రిటిషు వైదీలుంకిరిని అధికారులు మదింపుచేసిరి. అందు 5000 మంది విడుదలచేయుట హాలెండున కేగుచున్నాడు. మరి 8 వేలమంది ఇంకలోకే హాలెండు చేరగలరు. మరి 8000 మంది ఈవారుములో విడుదలమందురు. తక్కినవారు బ్రిటిషు అధికారుల యధీకమున వాహనులొనున్నారు.

రుష్యా

బోల్షెవిక్కు ఉద్యమము

లండను, జనవరి 2:— బోల్షెవిక్కు ఉద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు బోల్షెవిక్కులయొద్ద ఇంకను 120 లక్షల మార్కుల సొమ్మున్నదిని నాడ్వూక్కు ఆర్మీక్ జీటుంగుప్రతిక వ్రాసిరి.

బాల్టికు పరగణాలు

లండను, జనవరి 3:— బాల్టికు పరగణాలోని స్థితి శోచనీయముగా నున్నది. నానాటికి సంతాపకరముచున్నది. బ్రిటిషు నాకాదేశ సేనాని ఎట్టి సహాయమును సమర్థముగా చేయజాలనని తెలిపెనని కోపెన్ హేగను వార్తలను తెలియుచున్నది.

జర్మనుల దురువస్థ

కోపెన్ హేగను, జనవరి 3:— రీగానుండి కొద్దిమారులు వెనకకుపోయిన జర్మనులు విస్తారముగా సామగ్రి నేలకొలది జర్మను సైనికులను బోల్షెవిక్కులతో మన వదలవలసిన వారైరిని బెర్లినునుండి వార్తవచ్చినది.

ఉక్రేనియా విప్లవ కారులు

లండను, జనవరి 4:— ఉక్రేనియా విప్లవకారులు క్రొవె తెల్లును ముట్టడించిరి. పోరు జరుగుచున్నది. ఫింగులనుగూడ నుపయోగించుచున్నారని రష్యావారు వాయువార్త నంపిరి.

ఎస్టోనియాలో బోల్షెవిక్కులు.

లండను, జనవరి 4:— ఎస్టోనియాలో బోల్షెవిక్కులు 7 వేల మంది చీనావారిని గొనవచ్చిరి. వారు వోపిసులను గృహదహనములను ఘాతుకములను విచ్ఛలవిడిగ నొనరించుచున్నారు.

బాల్టికులో బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు

లండను, జనవరి 4:— శీతలము ముగుడుటచే తూర్పు బాల్టికు సముద్రమునుండి బ్రిటిషునౌకలు తీసివేయబడును గాని అవి పశ్చిమ బాల్టికు సముద్రమున నుండగలవు.

రష్యా యుద్ధము

కోపెన్ హేగను, జనవరి 3:— బెర్లినునుండి ఈక్రింది రెంటివార్త వచ్చినది: పోలను రాష్ట్రమున స్థితి విషమమైనది. పోలిషు సేన పోలను పురమును ఆరాష్ట్రపు తూర్పు భాగము నాక్రమించుకొని యున్నది. వారు రైలుమార్గములను పురమును గూడ నాక్రమించుకొని ఆరాష్ట్రమును పోలండుతో జేర్చుట కొక ప్రకటనము గావించిరి. జర్మనులకు పోలనులకు సహాయులందు యుద్ధములు జరిగెను. ఈ యుద్ధములందు జర్మనులు పోలనులను ఫిరంగిలముతో నొడించిరి.

పేదెరివీసీగారు

అండను, జనవరి 31:—పేదెరివీసీగారు కర్నూలు జేడిగారిలో గలనీ వార్షిక కేంద్రవినయము, నగరమంతయు దీపములతో నలంకరింపబడి ననయము, దివిటీలతో ఊరేగింపులు తప్పవము జరిగె ననయము వార్షికమండి ప్రైవేటువారికను తెలియవచ్చెను.

పోసెను పట్టణము.

కోపమహాగను, జనవరి 31:—పోసెను పట్టణముంతయు నిపుడు పోలవలకమైనది. వారు తీవ్రముగ పోరి జర్మకు స్వార్థక చిన్నపాటల నన్నిటిని కూలకొనెరి. జర్మకు కార్యాలయములందలి భవనములంతయు తీసికొనెరి. జర్మకుల యొడ్డను గాలించెరి. రొట్టెలముట్టవారు జర్మకులకు రొట్టెల నియ్యవనిరి. జర్మకు దొరతనమువారు పోసెనుకు పంపిన జర్మకుమంత్రి ఎర్రెడ్డు మరలగిచ్చి ఇప్పుడచటికి సేనలను పంపుటకు కాలాతిక్రమించి వారిని సమాధానపడుటయే కర్తవ్యమని నుడివెను. జర్మకు దొరతనము వివేకహూన్యమని మంత్రివాక్యములవలన నుద్బుధుడునున్నదని జర్మకు పత్రికలు ప్రాసాని బెల్లి నుచుండి వార్త వచ్చెను.

జర్మకుల క్రౌర్యము.

అంధ్రప్రదేశ్, డిశంబరు 31:—హనుడెల్లుబాడు పత్రికా విలేజులో బెల్లి నునుండి ఇట్లునూచించుచున్నాడు. పోలండు స్థితిగతులు తెలియనీయకుండ జర్మకు తండ్రివాత్తా సంఘాధికారు లాటంకము జేయుచున్నారు. అయిన నిప్పటికి నిశ్చయమని నిర్ధారించడగు అంక మొకటి యున్నది. పోసెను వద్ద పోలిషు జాతీయవాదులు నిజయమొందిరి. అంతియ కాని పోలిషు సైన్యములు బెల్లి నునుండి ప్రవేశించుచున్నవను వార్తను వెంటనే నమ్ముటకు వీలులేదు. రాడెక్కు మొదలగు బోల్షెవిక్కులు బెల్లి నులోనికి వచ్చుటయే మంచి దని బెల్లి ను ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. వారు బెల్లి ను నాక్రమించుకొనునెడల మిత్రమండలి సైన్యములు గూడ బెల్లి నులోని కేసునపు డానైనికులకు బోల్షి విజయము నేర్పవచ్చునని వారి యాద్యక్షము. ఈ తండ్రిము హెస లీక్చరు డాడెక్కు గారలది.

పోలులు జర్మకు సరిహద్దులను దాటులు.

కోపమహాగను, జనవరి 31:—బెల్లి నునుండి ఇట్లు తెలియవచ్చు చున్నది. పోలులు స్కాల్మీర్స్ నువద్ద సరిహద్దులను దాటి లోని కేంద్రమును దాటుటకు చూచి హెసనాస్కీగారు వారిని వారింపవలసినదని అయిదవ జర్మకుపటాలమునకు తీరవచ్చిరి. పోలండుంతటను సైన్యములకు కూర్చులసినదని వాగ్దాయించి పోలిషు దొరతనమువారు తీరుచిచ్చివల్లు తెలియుచున్నది.

జర్మకులు రీగాను వదలుట.

కోపమహాగను, జనవరి 31:—రీగాలో బోల్షి విక్తు సేన హెచ్చుగా నుండుటచే జర్మకులు వశమిచేసెనని బెల్లి నునుండి తెలుపబడినది.

బోల్షి విక్తుల నోడించు యత్నము

హెల్సింగ్స్ ఫస్ట్, జనవరి 21:—ఎస్టోనియను సేనలో 10 వేలమంది కలంటియు వెంటనే చేరిరి. తప్పించుకొనివచ్చిన రష్యా మధ్యతరగతులవారు సేనలో చేరి బోల్షి విక్తుల నంత మొందించుటకు వేలకొలదిగా ఫిన్లండు సరిహద్దుకు వచ్చిరి.

బోల్షి విక్తుల దురుద్దేశము

అండను, జనవరి 1:—బోల్షి విక్తులు తమ దుర్మతమును ప్రపంచమునకు దంతటను వ్యాపింపజేయు దలచిరను విషయము బెల్లి ను నగరమున స్కాల్మీర్సుల సభలో రాడెక్కుగారి యుపన్యాసమువలన తెల్లమైనది. రెండు రైలుబండ్ల ఆహార పదార్థములను జర్మనీకి పంపెదమని బోల్షి విక్తులు తెలుపగా జర్మనీ దొరతనమువారు నిరాకరించిరి. అయినను రష్యా వారు తమకు గల స్వల్పసామగ్రిలను జర్మనీదేశపు ప్రజలకు గూడ పంచివెట్ట గోరుచున్నారు. మిత్రమండలి సేనలో గూడ బోల్షి విక్తు సాంప్రదాయము వ్యాపించినది గాన వారు తమ సేనలను రష్యాకు పంపుట ఫలరహితము. బ్రిటిషు ధనికులలో రై నుయొద్ద పోరుటకు జర్మకు ప్రజలకు రష్యా కార్మికులు తోడ్పడ గోరుచున్నారు. ప్రపంచమునకు దంతటను శాంతిని నెలకొల్పుటకు బెల్లి నునగరమున సర్వప్రపంచ సోవియటు సభ జరుగవలె నని రాడెక్కు నుడివెను.

కశ్మీయాలో గొప్పపోరాటము

గాయములు తగిన బోల్షి విక్తు సైనికులను వెళ్ళవేలమందిని మేము బహులు చేరుటకు ముందు ఉల్లిడికావలకు పట్టణమునకు కొనివచ్చిరి. మిసరాల్మియావోడి ప్రాల్టాన్యాప్రాంతమున బోల్షి విక్తులకును జనరలు డెసికిను సేనలకును గొప్ప పోరు జరుగుచున్నది. కిస్టోమోడెక్కు మున్నగు చాలపట్టణములు డెసికిను స్వాధీనమైనవి. ఇన్సోమ, బస్సెటిస్సు మున్నగు కొండగాతులవారు డెస్సిలు అధికారమునే అంగీకరించి సోవియటు అధికారమును నిరాకరించిరిని ఉల్లి కావలసినది మేము పోటేమియాకు వచ్చిన రష్యా యుద్ధోత్సాహు నుడిచి రెండు పోటేమియానుండి లింతివార్తవచ్చినది.

బోల్షి విక్తుల వివాశన ప్రయత్నములు

బోల్షి విక్తుల వివాశన ప్రయత్నములు చాగుగా సాగుచున్నవి. బోల్షి విక్తుల వివాశనమునకు ప్రబలప్రయత్నము లొనర్చుచున్న రెండు ముఖ్యమంత్రులలోను ఒకరున్న ప్రభుత్వ మొకటి. దీనికి అడ్మినిస్ట్రేషన్ కాలపను నాయకుడు ప్రైవేటుగా కానకు సేనలలో నన్ని కక్షలవారును ఈ దొరతనమువారికి తోడ్పడుచున్నాడు. రెండవది ఉత్తర కాశ్మీరు దొరతనము. దానికి జనరలు సాజనపు నాయకుడు. అతడవిదేశీయవారములను నిర్వహించుచున్నాడు. ఈ రెండు సేనలను త్వరలో కలియగలవు. అండనులోని రష్యాగాయబాకిని ఈ రెండు దొరతనములకును సరిగా నుత్తరప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అండనునుండి ఒకరున్న ఆర్మీంజీలు పట్టణములకు లేఖలు పోవుచున్నవి. ప్రధానస్థానమునకు తంతిగా రైలును పంపుటకుగూడ త్వరలో ఏర్పాటుచేయబడును. జనరలు టెంకిని సేనలో లక్షమంది సమర్థులగు సైనికులున్నారు. వెబుక నీ సేనకు జనరలు ఎనులవాపు నాయకుడుగానుండిన. అతని క్రింద నుద్దోగులుగా నున్నచారే చాలమంది యిపుడుగూడ నీ సేనలో నుద్దోగులుగా నున్నారు. ఈ సేన ప్రధానస్థానమునుండి నల్లసముద్రమున మిత్రోయందలికా కాదక మున్న ప్రదేశమునకు పోవుటకు ఆసక్తిగలవాళ్ళతో మే పట్టును.

ప్రైవేటులో వివాశనము.

ఉత్తర ప్రైవేటులో బోల్షి విక్తుల జ్వాల్యములు ప్రబలచుచున్నవి.

బోల్షి విక్తుల యుద్ధాదము

అనాగరకతగల దేశములో జనసంహారమును జరిపియే తీవ్రతలెను. సుక్రమవరపాలనము నేర్పవలసినవారిని హతము చేయుటకు ధిశాలురు పూనుకొనవలెను. బోల్షి విక్తులు జనలను కఠించుట అనుచితముగాదు. విలసన సభాపతి బోల్షి విక్తులకు ప్రబలవిరోధి యై రష్యాదేశమున దోషములను ఇబ్బరచేస్తా న్యముల నడగించుటకు సమకట్టివాడు. మిత్రమండలిగాని రష్యాకు సేనలనుపంపుట ఆక్రమమని గోర్కినుడి దీనిని వెల్లొర్రుడు విలేజుకుకు లీజర్నులు పత్రికకు ప్రాసెను. దీనివలన బోల్షి విక్తుల యుద్ధాదము విడిచి పరుచును.

పీరిజార్వీగారి మరణము.

పారిసు, జనవరి 4:—వెల్లొర్రులో సగానువర్తక సంఘాధ్యక్షుడగు పీరిజార్వీగారు మాస్కోలో చెరసాలలో మృతిపొందెనని వివరములన ప్రాన్సులో నధికారివాము కలిగినది.

సైలీషియాలో వల్లరులు.

అండను, జనవరి 1:—ఉత్తర సైలీషియాలో గూడ బోల్షి విక్తుల ప్రాప్త్యానాయుననే కార్మికుల అల్లంలు కలిగినవి. జర్మనీలో బొన్సుకు ఆహారపదార్థములను అందకుండజేసి దేశమున మహాసంక్షోభమును కలిగించవలెనని బోల్షి విక్తులు పట్టుబట్టి యున్నారని డ్యూస్సే జయిటుంగుపత్రిక ప్రాసినది.

బ్రాంఫీల్డ్ గారి లంత్యకర్త.

అండను, డిశంబరు 31:—గత నెల 30 వ తేదీని క్లెవ్ డెస్లో సి. ఏ. బ్రాంఫీల్డ్ గారిని సమాధిచేసిరి. సారవామరాణి గారి ప్రతినిధిగా కెప్టు మరీబ్యాంకుగాని శ్మశానమునకు వెళ్లిరి.

ఇంగ్లీషువారు నీమటపాటు

అండను, జనవరి 31:—జనవరినెల 9-వ తేదీ మొదలు అండను నగరమునుండి ప్రతిగురువారమును టపాపాపాటలు బయటపెరుగు. బయటపెరుగు దినము మొదలు 21 దినములకు నాకలు బొంబాయికి పోరును. జనవరి 21-వ తేదీ మొదలు ప్రతివారమున నీ టపాటలు వచ్చుచుండునని బహులాకాభాధికారి ప్రకటించెను.

వంటచెలకుకు బదులుగ నూనె.

అండను, జనవరి 1:—యుద్ధసమయమున 761 స్త్రీ మరులలో 10 లక్షల టన్నుల నూనె పంపబడినది. స్త్రీ మరులలో చమురు కల్లీని పోయటకు పెద్దపెద్ద తొట్టె లమర్చబడెను. ఆచమురులో శక్తిపులు నాకలను మంచుటవలన 15 వేల టన్నులను ఇతర వారియలవలన 2 వేల టన్నులను మాత్రమే పంపయ్యెను.

తగులబడుట.

అండను, జనవరి 2:—బెత్ నెల: గ్రీకులో 1000 టన్నుల ధాన్యమును ఆహారపదార్థములను గొదాము తగులబడుటవలన నష్టమయ్యెను. అది 30 వేల మందికి నిలముమై విమానముల దాడులనుండి కాపాడుట కేవలమబడి యున్నది.

ఒక విమానము మిక్కిలియెత్తు కు చేరును

అండను, జనవరి 3:—స్పిన్ ను ఇష్టిచితులలో విమానము 80,500 అడుగుల ఎత్తునకు లేచినది దానిలో నున్న ప్రైవేటులకు లిద్దరును మంచులకు కొరడుబాసి నానో నాకు వైద్యకాలయండున్నాడు.

లెప్సి నెంటు రాబిచ్చును మరణము.

అండను, జనవరి 1:—మొట్టమొదటి జపిక్కు జూల్ని విక్టోరియాక్రానుకు బడసిన యీతడు విషజ్వరమువలన మరొలో మృతిపొందెను. ఇతడు జర్మనీలో బుది గానుండి గతనెల 14 వ తేదీని ఇంగ్లాండుకువచ్చెను. జర్మనీలో నభిని శక్తిపులు చెరసాలలో చాల బాధించుటచే నతడు వికలచిత్తుడయ్యెను. జర్మనీనుండి బెల్జియమునకు వచ్చినపిమ్మటగూడ జర్మనులు తన్నుబాధించుచున్నారని ఆస్పత్రువుకు ప్రాంతండుచు నితడూరక మొర్రోమొర్రో కొట్టుచున్నారని కేకలెకుచుండువాడు. ఇతడు అధికార్యాకర్షణకు వచ్చెను గాననే నులభముగ విషజ్వరమువలన మడనెరి శరీరముగలను చెప్పిరి.

వరూసు బుయిదిలు.

పారిసు, జనవరి 4:—జర్మనీనుండి చాలమంది బ్రిటిషు ప్రాన్సుకువచ్చిరి. 1½ లక్షలమంది మాత్రమే యిపుడచటనికి లియున్నారు. వారినుండ త్వరలో పంపుట కేర్పాటు జరిగినది.

సంధి సమావేశము.

పారిసు, జనవరి 4:—జనవరి 18-వ తేదీని పారిసునగరమున సంధి సమావేశము జరుగుననయు ముఖ్య విషయములను మొదట బ్రిటిషు ప్రాన్సు అమెరికా ఇటలీ దేశములవారు నిర్ధారణ చేసెదవనియు తెలియచున్నది. రెండవ సమావేశమున తక్కిన మిత్రదేశముల వారందరను గూడ కలసి ఆలోచించెదరు. ఆచట నిర్ధారణ చేయబడిన పరతులను వెళ్ళున సభలో కత్తడేశములకు తెలిపెదరు. నానాదేశ సమ్మేళనమునకు మిత్రమండలివారును సుమరస్యాతంత్ర్యమును అధిని వేశముల నియ్యకుండుటను విల్లును గారును అంగీకరించుట చాలభారము చుకబడినది.

బ్రిటను, యుద్ధము.

అండను, జనవరి 2:—అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములందు బ్రిటను దిరసోత్సాహమున తేయుట కేవలపబడిన సంఘములకు జనరలు మైంగు గారంపిన ఈ క్రింది సందేశమును క్లిట్టమున్నుల సర్ డగ్లాసు హేగు గా రా మరుచటి దినున పరీక్షించిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము మానవాళి అంక్షాకాథ మొరించిన మహాకార్యము లనేకములు సంగ్రహముగ విరచించుట కష్టము. వివిధకాతులను స్వయములను గానాడు నిమిత్తమచి యుద్ధమును ప్రవేశించెను. మదినించుకయు సంతోయ ముంచక నది తన తనయులకు దనమునుమాత్రమే గాకరాజభక్తి పరామితులగు వలసదేశీయులునుతనయులకు భవయుగుగూడ నర్పించినది. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము లనేక యుద్ధరంగములందు తన ఆచారావ్య ధైర్యధైర్యములను జూపి. భయంకర సమయమునందు వెనుచీ యక వేలలోని గాయములతో బాధనొందుచున్న బ్రిటనుశక్తిపులను గొట్టిన ప్రబలభూతులను విన్నవించు తగలేరు ఇంనుకయు చరింపలేదు బ్రిటిషుప్రజలు విమోచన పూరితో పట్టుబట్టెచ్చు యుద్ధము శక్తిపులపాలై యుండెడిది. బ్రిటిషుసైన్యముల పరాక్రమమును గూర్చి చర ఆశ్చర్యమును తెలుపుటకు మాటలుచాలవు.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ జనవరి నెల 6-వ తేది

సోమవారము

సంధిసన్నాహము.

ఇక వారముదినములలో సంధిసభ గూడ నున్నది. సంగ్రామ మొంతటి మానసికాందోళనము గలిగించినదో, సంధి గూడ నంతటి యాందోళనకారణ మగుచున్నది. ఈ సంధిసభ యందు ప్రాథమిక పునర్నిర్మాణసమస్య పరిష్కరింపబడవలెను. ముందెన్నడును, ప్రపంచ శాంతికి భంగము కలిగించేది సంగ్రామము డల జూపకుండ, కట్టుదిట్టము లేర్పడవలెను. ఈ కట్టుదిట్టములగూర్చి భిన్నాభిప్రాయములగు మిత్రమండలి జాతులలో నైక్యభావము గురువలయును. శత్రువర్గమునా రీ మరతుల సంగీకరించి వాటిని కొనసాగించవలయును. అంతిమరకును, సంధి స్థిరపడవలెను. ఇందుకై ప్రతినిధు లెల్లరును తమ వివేచనాశక్తిని, దూరదృష్టిని, న్యాయాభిలాషను, ధర్మస్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును వ్యక్తపరుపవలసి యున్నది. విల్సనుగారు ప్రతిపాదించిన పదునాల్గు పరతులలోను, అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణ మొకటియు, సముద్ర స్వాతంత్ర్య మొకటియు, మీమాంస కేడ మిచ్చును. ఈ రెండు సమస్యలును తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడిన యెడల, సంధి ఫలదాయక మగును. లేనిచో ముందెట్టి కలహము లంకురింపనున్న పూ నూహించ నశక్యము. ఈ సందర్భమున బకటిరెండు విషయములను స్మరింపకు దెచ్చుకొనిన, ఎదుటనున్న చిక్కులు తేటతెల్లమగును. డేనియల్సు అను అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యదర్శి, సంధిసభయందు సంగ్రామనాకలు పర్యవసానముగ దగ్గింపబడకపోయినచో, అమెరికావారు ప్రపంచమునం దెల్ల ప్రజల మగు నాకాదళము నిర్మించవలెనని, ఇటీవల నుడిచిపెట్టిరి. ఈ వాక్యములు ఆంగ్లేయుల సముద్రాధిపత్యముపై, కాలు ద్రప్పుటవలె, యితరులకు గానింపవచ్చును. అంతర్జాతీయసంఘ నిర్మాణము గూర్చి ఇంగ్లండు ప్రాస్తుజేతములు సామాన్యముగ సంగీకారము జూపినను, ప్రాస్తు ప్రధానమంత్రి యగు క్లెమెంకో గారు యాతికపూర్వము ప్రబలుచున్న శబ్దతులపై సభిమానము విడనాడకున్నారు. అందుచే వై రెండు విషయములను సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించుట సులభముగ నెరవేరునది గాదు. విల్సనుగారికిని, బ్రిటీషు ఫ్రెంచి యధికారులకును, నీ రెండువిషయముల గూర్చి అభిప్రాయానుకూలము గుడిరెనని, హావాసు ఏ జెన్నీ తెలుపుచున్నది. ఈ యంగీకారము, విల్సనుగారు సంధి సూత్రముల ననుసరించు నది యూహించెదము.

ఇంకను కలవరకారణములగు స్వల్పసమస్యలనేకములు గలవు. హాలెండునకును జెలియమునకును స్పర్ధ హెచ్చుచున్నటుల నేటి తంత్రీ వార్తలు దెలుపుచున్నవి. పారిపోవుచున్న జర్మను సైనికులు డచ్చివారి లింబర్గ మార్గమున స్వదేశమునకు వెడలిరి. ఇందువలన, హాలెండువారి తాటస్థములకు భంగము కలిగినది. జర్మనుల కొనగిన సాకర్మములనే తమ కొనగవలయునని, జెలియముదేశము హాలెండును కోరుచున్నది. ఇందుకు హాలెండుదేశము సమ్మతించుట

లేదు. జెలియను సాంఘికవాదులు మాత్రము స్వయంసిద్ధము సూత్రమును సమర్థించుచున్నను, పెట్టునదిని తమ యువయోగమునకు సంగ్రామ సమయములం దొనగ మది కోరుచున్నారు. జెలియముల క్లెం బర్గ లేకము గావలయునని, యొకయుద్ధమును ప్రబల మగుచున్నది. ఇందుకు వ్యతిరేకులు గూడ బహులు వెడలిరి. సంగ్రామ విజయమునో, ఏడియాటిక్కు తీరము గూర్చి ఇటీవలివారి యాశి యతిశయించుచున్నది. జర్మనుల అధినివేత రాజ్యములు బ్రిటీషు ఫ్రెంచి వారల పరమగుచో, తమకు గూడ కొంత క్రొత్త భూమి కావలయునని, ఇటాలియనులు గోరుచున్నారు. స్వీయో రుమేనియాలకు బనాయి రాష్ట్రము గూర్చి తగాదా వచ్చినది. ఈ రాష్ట్రమును జాతుల ననుసరించి విభజనము గావించి పంచుకొనవలెనని, స్వీయోవారు దెలుపుచున్నారు. రుమేనియావారు గాక, ఆ భాగమంతయు తమకే జేరవలయునని, పట్టుదల జూపుచున్నారు. పోలండు ఉక్రేనులకును, జెకోస్లావక్కు ఆస్ట్రియా జర్మనులకును, భేదములనేకములు గలవు. వై నావారు, కియాచోను జపానువారి స్వాధీనమునుండి తప్పించి తమ కిప్పింపవలెనని, సంధిసభలో గోరచున్నారు. సముద్ర స్వాతంత్ర్యవిషయ మటుండ, వాయుస్వాతంత్ర్య సమస్య యొకటి విమానప్రాబల్యమువలన జనించుచున్నది. ఇది గూడ సంధిసభలో పరిష్కరింపబడవలసి యున్నది. అన్నిటికన్నను, బర్మీ విభజనము సంక్షిప్తసమస్య గాగలదు. ఇది భారతీయ మహమ్మదీయుల నపుడే నుద్రేకపూరితుల జేయుచున్నది. దీనిని గూర్చి సంధిసభలో నైక్య భావము గురుదుట దుస్సరము.

ఇట్టి చిక్కులనేకములు, పరిష్కరింపబడినను, ప్రపంచశాంతిని భంగపరచేది పరిస్థితులనేకము లింకను గలవు. బోల్షివిస్టు రుష్యాందు ప్రారంభించి, యూరపుఖండమునం దంతటను చెలరేగుచున్నది. జర్మనీలో గూడ బోల్షివిస్టు స్పార్టకిసు యుద్ధము క్రింద పరిణమించుచున్నది. రాడక్కు అను రుష్యును బోల్షివిక్కును తన యునుచరులతో బర్లిను నగరము జేరి, కలవరము గలిగింప యత్నించుచున్నాడు. బోల్షివిక్కులు మిత్రమండలి వారిపై తమ ప్రయత్నముల కొనసాగించుటకు బర్లినునగరము స్థావరముగ జేసి కొన నెత్తించుచున్నారు. ఏదియో మిషజెట్టి మిత్రమండలి సైనికులను బర్లినునగరమునకు రప్పించి వారియందు బోల్షివిజమును వ్యాపింపజేయుట వారి యుద్దేశ మని, తెలియుచున్నది. తమ సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయుట కింకను కోటియరువది లక్షలమార్కులు బోల్షివిక్కుల యొద్ద నున్నవని, జర్మనుపత్రిక యొకటి ప్రాయుచున్నది. మిత్రమండలి సైన్యములు రుష్యాలో నిక మీద ప్రవేశింపజాల వలయు, వారిలో బోల్షివిస్టులదివరకే వ్యాపించిన దనియు, రాడక్కు ప్రగల్భముల బల్కుచున్నాడు. తానును జర్మను స్నేహితులును గలసి బ్రిటీషు ధనికుల ప్రాబల్యముడ చెడ మనియు, బోల్షివిక్కుల సంధిసభను బర్లినునగరమున సమకూర్చెదమనియు, రాడక్కు చాటుచున్నాడు. బోల్షివిక్కులు రీగాను గూడ స్వాధీనము జేసికొనినటుల, నేటి తంత్రీ వార్తలు దెలుపుచున్నవి. బోల్షివిస్టు రుమేనియాలో గూడ ప్రాకుచున్నటుల వార్తలే తెలిసినవి. కాని, బోల్షివిక్కులపై, రుష్యను ప్రజలే తిరుగబడుచున్నటుల, వేరొక వర్తమానము సూచించుచున్నది. బోల్షివిక్కుల నడచుటలో, డేనికిను సైన్యాధిపతి సైన్యము విజయము బడయుచున్నది.

మిత్రమండలి వారు రుష్యను ప్రజలకే యిక్కార్మ మప్పగించుట శ్రేయస్కరము. ఇది యటుండ, పోలులు జర్మనులపై తిరుగబడి, బర్లినుపై న నడచుచున్నటులను యొక వార్త గలదు. ఇట్టి యల్లరుల నన్నిటి బోనాడి శాంతిని సమకూర్చుట మిత్రమండలివారి యుత్కృష్ట ధర్మమై యున్నది.

ఇక, జర్మను లీయవలసిన నష్టపరిహారపు తగాదా యొకటిగలదు. ఫ్రెంచివారి యభిప్రాయ ప్రకారము ఈ నష్టపరిహారములో ఫ్రెంచివారికే యధిక భాగము పోవలెను. కాని యీ నష్టపు మొత్తము, జర్మనీని క్రుంగడియునటుల నుండగూడదు. నష్టపరిహార మొసగుటకు, జర్మనీకి వాణిజ్యసాకర్మముల నొనగవలయును. లేనియెడల జర్మనులు విదేశములకు వెడలి, తమ విధిని నెఱవేర్చజాలకుండురని, రిబట్టుగారు విశదపరచిరి. స్పెయిను వారు జిబ్రాల్టరు నాశించుచున్నారని, యితకు పూర్వ మొక వార్త దెలిపియుండెను. ఈ వివాదము లన్నియు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కంతగ సంబంధించినవిగావు. కాని, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన సమస్యలలోనెల్ల, విరిషు సమస్య అంతర్జాతీయసమస్య యగుచున్నది. సంధిసభవారి దృష్టి నిది ఆకర్షింపక తప్పదు. ట్రెయ్యు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక దెలిపినటుల “విరిషు ప్రజల గ్రాహకవేళులై యుండ, పార్లమెంటు సభవారి యధికారము ప్రబల సైన్యము నా దేశమునకు బంపుట మూలముననే కొనసాగును. కాని, ఇక్కార్మము విరిషుసమస్యను పరిష్కరింప జాలదు.” విరిషు సమస్యపరిష్కార మొంతటి యవసరమో, ఇండియా ఈజ్టు రాజ్యాంగసమస్యలు గూడ నంతటి యవసరమే. సంధిసభవారి నెమర్కొన నున్న కఠినసమస్యలను కొంతవడి సూచించితిమి. ఇవి యన్నియు నెటుల పరిష్కరింపబడునో యని, యాందోళనము గలుగుట సహజము. క్రొత్త పార్లమెంటుసభ ఫిబ్రవరి 4-వ తేదివరకు గూడదని, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. బ్రిటీషు ప్రతినిధులు సంధిసభకు వెడలకముందు, పార్లమెంటు సభ గూడి తన యాదేశమును స్పష్టముగ దెలిపిన, నెంతయో లాభకరముగ నుండేది. సంధిసభలో బ్రిటీషు ప్రజాభిప్రాయము బాగుగ వెల్లడియగుట కిపు డవకాశము లేకున్నది. ఇట్టిస్థితిమరింత విరుత్సాహమును కలిగింపవచ్చును. కాని సంధిసభ ప్రతినిధు లెల్లరును స్వార్థమును విడి ధర్మపతాకము చేబూని ప్రపంచ కళ్యాణమునే ముఖ్యాదర్శకముగ నుంచికొని, కృషి సలుపునెడల, యాచిక్కులన్నియు సూర్యుని ముందర మంచువలె, త్రుటికాలములో మాయమగును విల్సనుగారి లిట్రీలో నుపన్యసించిన విషయము నూతనాశ కేడమిచ్చుచున్నది. బాల్కను రాష్ట్రములు సత్వరాభివృద్ధి జూపుటకు స్వాతంత్ర్య ప్రదానమే ముఖ్యమార్గమనియు, మోటు బలము దొంగినవీళ్ళుట అంతర్జాతీయ సంబంధముల నిర్ణయించునది స్నేహభావమే ననియు, అట్టి స్నేహభావమును మెంపొందించుటయే సంధిసభా విధ్యుక్తమనియు, అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణము వెంటనే సమకూరవలయు ననియు, విల్సనుగారి రసందిగముగ వెల్లడించిరి. విల్సనుగారు ప్రతిపాదించిన యుదారాశయముల నెల్ల జాతులవలంబించుటలోక శ్రేయమున కవసరము. అట్టితరీ, సంగ్రామాశయము లన్నియు సఫలములై, స్వాతంత్ర్య భానుడు నిండు వెలుంగుతో ప్రకాశింపగలడు. అట్టి శుభస్థితి త్వరలో చేకూరుగాక యని కోరుచున్నాము.

నూతన మంత్రివర్గము : హిందూ దేశము.

నూతనమంత్రివర్గమున, మాంటాగూ గారికి పానమియగూడదని, మద్రాసు ప్రెస్సు మొదలగు నాంగ్లో హైందవ పత్రికలు, చిలుక వలుకుల బలుకుచున్నవి. దేశభిప్రాయ మెటుల మారుచున్నదో, యీ పత్రికలు కనుగొనజాలకున్నవి. ఆంగ్లదేశమునందు, విటిసోదర పత్రిక లీ పాటనే పాడ మొదలిడినవి. అందను ప్రెస్సు పత్రిక మాత్ర మిట్టి య వ్యక్త పు సూచనలు సామ్రాజ్యమునకు మహాకారము జేయు నని వ్రాయుచున్నది. హిందూ దేశమున కొనగ బడిన వాగ్దానములు విఫలమగునని, సందియ మేమాత్ర ముంకురించినను, కల్లోల ముదయించు నని, ఈ పత్రిక ఆంగ్ల దేశీయులను వారించుచున్నది. కాని, లాయడు జార్జిగారి వరివారము, సాంప్రదాయ వాదులతో నిండియున్నది నూతన మంత్రివర్గమును, విరిమసమస్య యొకటియు, భారతీయ సమస్య యొకటియు రెండు వైపుల నెదుర్కొన నున్నవి. ఈ రెంటిని బరిష్కరించుటకు, విశాల భావము, వివక్షణ జ్ఞానము, స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నము మొదలగు నుదారగుణము లుండుట యవసరము. లాయడు జార్జిగారు తమ యిచ్చవచ్చినవారి నిదివరకు వలె, మంత్రివర్గమున నియమించుటకు వీలుండదని, యూనియన్ నిష్ఠు లభిప్రాయపడుచున్నారు. ఏది యెటులున్నను, మంత్రివర్గమునం దధిక సంఖ్యా కులు యూనియన్ నిష్ఠు లుండక తప్పదు. వీరికి విశాల సమస్యలను సంతృప్తికరముగ బరిష్కరించుటకు తగిన ప్రతిభగలదని, విశ్వసించుట కష్టము. ఇట్టి సందిగ్ధ సమయమున, సామ్రాజ్యాభివృద్ధికి ప్రతికూలకక్ష మాంగ్ల దేశమునం దధికారము వహించుట మిగుల శోచనీయము. పూర్వాచార లాంగ్ల దేశమునం దధికారము వహించుచుండ, విరిమ ప్రజావాంఛలు ముందుకు బరుగిడుచున్నవి. భారతీయులు, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నిపుడే గోరుచున్నారు కాంగ్రెసుసభ ప్రజా శయముల నీ తరుణమున దృఢముగ జెలిబుచ్చినది. దక్షిణాఫ్రికాయందలి కేపుటాను భారత జాతీయ పభవారు, హిందూ దేశమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నిపుడే ప్రవాదించుచు నియు, దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులకు బ్రిటీషు పౌర స్వ స్వాతంత్ర్యమును సంపూర్ణముగ నొసగమనియు, ప్రభుత్వము వారిని కోరవలయుననియు, ఢిల్లీ కాంగ్రెసుసభవారికి తంత్రీ వార్త నంపిరి. విజేతములందలి భారతీయులు గూడ, ప్రమాంతరముల నంగీకరించుటలేదు. ప్రపంచవాతావరణము స్వాతంత్ర్య పూరిత మైయుండ, భారతదేశ మీ తరుణమున తన నిజోద్దేశములను వెలిబుచ్చు జాలక, సంజేహ మానసముతో వర్తించుట, దేశావర్ధక సూచక మగును. కాంగ్రెసుసభ తన ధర్మమును నెఱవేర్చినది. ఆంగ్లదేశము, తా నిదివరకు సంగ్రామ విషయమై ప్రకటించిన ఉదారాశయముల ననుసరించి హిందూదేశపు కోర్కెలను సఫలము గావించవలసియున్నది. ప్రస్తుత కొయలివను ప్రభుత్వము కాలస్థితి ననుసరించి, తన ప్రాతయభిప్రాయములను మార్చికొని హిందూదేశపు కోర్కెల సఫలము గావించిన సంతసమే. నూతన మంత్రివర్గ మీ కార్యమును : సాధించ లేకబోయినచో, కొత్త ఎన్నికలు తిరిగి జరుగక తప్పవు. అపుడు స్వాతంత్ర్యశయములు విజయము గాంచితిరును.

ఆంగ్లో హైందవుని దుండగము

గత వత్సరము జూను మాసము 18-వ తేదిన హైకోర్టు జడ్జిగదని న లంక రించి, బాంబాయి కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులుగ నుండిన, హస్సేను యిమాముగారు దేశీయవత్సరముల ధరించి, రంచినగరమునకు రయిలుగో నొకటవ తరగతి బండిలో ప్రయాణము జేయుచుండెను. వీరితో మరియొక రా బండిలో నిడురించుచుండిరి. తెల్ల వారుగూమున రెండుమూడు గంటల వ్యధ్య బీహారు ప్రభుత్వకార్యదర్శిగ నున్న క్లేటనుగా రా బండిలో బ్రవేశించి, ఇమాముగారిపై కూర్చుండిరి. ఇమాముగారు లేచి క్రశ్చించగ, వీరు తిరస్కారము జూపుచు, తమచర్చను సమర్థించిరి. మీదు మిక్కిలి, టిక్కెట్టు కలెక్టరు నొకరిని దెచ్చి వీరి సందరను రయిలుబండినుండి బంపివేయ నుద్ద్యమించితిమని గూడ సగర్వముతో బలికిరి. క్లేటను గారు చేసిన అవమానమునకై, ఇమాముగారు వదునైదువేల రూ క్కముల నష్టమునకు దావా తెచ్చిరి. ఈ వ్యాజ్యము విచారణకు గాగా, క్లేటనుగారు ఇమాముగారి యభియోగవిషయముల నన్నిటి నంగీకరించుచు, తుమాఫణ గోరి, ఇమాముగారి కరుణ వేడిరి. ఇమాముగారు తన కరుణాస్వభావము గనుకరచుచు, క్లేటనుగారిని తమింది తన నష్టమును వదలుకొని, ఖర్చులకు మాత్రము డిక్రీబొందెను. ఆ డిక్రీలో, కేసు వదిలార్ మెటులయ్యెనో ఆ సందర్భము లన్నియు, వివరింపబడును. ఇమాముగారి వ్యాయవాది యగు దత్తుగారి వ్యాజ్యము యారపియనులు భారతీయులయెడ జూపు నిరాదరణ భావమును దొలగించుటకే దీసికొనిరాబడిన దనియు, ఇట్టి భావము ప్రబలుట మార్జే గారు దెలిపినటుల, రాజకీయనేర మగు ననియు, న్యాయాధికటికి దెలిపిరి. ఇకనైనను, ఆంగ్లో హైందవులు తగిన గుణపాతము నేర్చికొని, భారతీయుల యెడ స్వగౌరవము జూపెద రని, విశ్వసించెదము.

బోసుగారి కొత్త యంత్రము

జగదీశచంద్ర బోసుగారు, క్రెసుకోగ్రాఫ్ అను నూతన యంత్రమును నిర్మించిరి. ఈ యంత్రము చిన్న వస్తువులను పెద్దగ జేయుటలో, నిదివరకున్న యంత్రముల నన్నిటిని మించుచున్నది. ఈ యంత్రోపయోగములన్నియు, నికముందుగాని బయలుపడవు. కాని యింతకు పూర్వము పరిశోధనకు సాధ్యము గాని విషయము లిప్పుడు, కంటికి గోచరింపగలవు. చల్లటి గాలి వీచినపుడు గాని, వెలుతురు పొడగట్టినపుడు గాని, పొగ బారినపుడు గాని, ప్రాణులలో తక్షణము గలిగెడి మార్పుల నీ యంత్రము స్ఫుటపరుపగలను. నూతన యంత్రము బోసు ప్రతిష్ఠాపనమునం దీనెల పదియవతేదిన ప్రదర్శింపబడును. జగదీశచంద్రుని పరిశోధనము, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞానమునందు పరివర్తనము గలిగించుచున్న దనుట కే మాత్రము సందియము లేదు.

మహమ్మదీయ నిర్బంధితులు

మహమ్మదాలీ షాకాతాలీగార్లు నిన్నటివరకు తమ బంధుగుల ద్వీంచుటకు రాంపురమునం దుండుట కనుజ్ఞ యొసగబడెను. వారు తిరిగి బయలుదేరి అలహాబాదు మీదుగ చిందువారా 16-వ తేది నాటికి జేరి, నిర్బంధావాసమును పూర్వమువలె ననుభవించవలెను. తుర్కీ యుధద్రవము తగ్గి, శాంతి నెలకొనిన సమయమున గూడ నిర్భాగ్యులగు నీ నిర్బంధితులను ప్రజల

కోర్కె ననుసరించి, వల విడుదల జేయగూడదో తెలియదు. రాజకీయనిర్బంధితులను తమింది, ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల జన్మస్వత్వములను రక్షింప సమకట్టినగాని, ప్రజలలో సంతృప్తి ప్రబలము. ఇక్కార్యమును త్వరలో నెఱవేర్చి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్ర లగుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రార్థితులు.

పంతతీర్పు

అమెరికాయందలి అస్సాసియేటుడు బ్రెస్సు వారు, తాము సంపాదించినవార్తలను, అంతర్జాతీయవాస్తాసాధుమువారు ప్రచురింపకండ నిషేధించుటకు, వ్యాజ్యమువైచిరి. కోర్టువారిందువై, నిట్టివార్తలన్నియు కాపీరైటుతో తుల్యమని, నిర్ణయించిరి. దీనిబట్టి యొకరు సంపాదించినవార్తల వింకొకరు గ్రహింపగూడదని తేలుచున్నది. ఇట్టి నివాదము లితర దేశములలో గూడ ప్రబలక మానవు. వారికెల్లర కీతీర్పు మిగుల సహాయకారి గావచ్చును.

భారతదేశ గౌరవము

బర్లెందునందలి డబ్లిను ట్రిబిటి కళాశాల వారు, డాక్టరు ఆఫ్ లిటరేచరు అనగ సాహిత్య ప్రవీణుడను బిరుదమును భారతీయులగు యన్.ఎ. ఖానుగారి కొసగి రని దెలుపుట కెంతయు సంతసము గలుగుచున్నది. భారతీయు లేశాఖలో బుద్ధి జొనినను, తమ ప్రతిభను జాపగలుగుచున్నారు. ఖానుగారికి కలిగిన గౌరవము, భారతదేశగౌరవ మనియే భావించవగును.

నూతన సంవత్సర గౌరవములందు సర్ ఎస్. సి. సింగ్ గారికి ప్రీతికొన్నింట బిరుదులు, హిందూదేశకార్యాలయ మునందున్న సీటుకొరటికి కె. సి. బి. బిరుదును, బికనీరుమహారాజుగారికి కె. జి. సి. బి. బి. బిరుదును బిసగబడినవి. ఆడియెంట్ సర్ జేవిడ్ టెట్టి, ఫిల్మహౌస్ సర్ డక్లను హీరుగార్లకు యుద్ధసంబంధిత్వసహాయము పరిష్కారములైనవెనుకకు "ఎల్" (ఐదు) పదవు లొసగబడినవి అధికారులవ్యాసా తెలియజచ్చినది. యుద్ధసందర్భమున ప్రశస్తత చేసినందునకు జనరల్ సర్ చార్లస్ మన్రోగారికి కె. సి. బి. బిరుదొసగబడెను.

ఇమాము క్లెయిటనుకేసు:—హస్సేను ఇమాముగారు క్లెయిటనుగారియొడ తెచ్చిన కేసునుకూర్చి జనవరి 4-వ తేదీ నాటి "సెర్పెంటైన్" పత్రిక కొన్ని వివరములు ప్రకటించినది. విచారణ సమయమున కోర్టు అరియు పూర్తిగా నిండిపోయెను. మానసియులగు దత్తుగారి నేకరుని వకీళ్లతో హస్సేను ఇమాముగారి పక్షమున వచ్చి, దొరతనమువారి అడ్వోకేటు ముల్లాను అహమ్మదుగాను మూలగు క్లెయిటనుగాు పక్షమున వచ్చిరి. మొట్టమొదట క్లెయిటనుగారి తరపున అహమ్మదుగారు ప్రతివాది నానితన దొవ ముల్లయు నొప్పుకొని ఇమాముగారి తుమాఫణను గోరుచున్నారని తెలిపిరి. వారి ప్రతివాదుల ఉత్తమస్థితిగలవన పుకీలించి కేసుకు రాజీ చేయుట మంచిదని వారు కోర్టువారినిగోరి. మరియు ఇమాము గారొదార్శపురుషులు గాన ఈమాత్రము తుమాఫణను దయ చేయకపోని వారికటాక్షమును వేడిరి. ప్రతివాది తననేరముల నన్నిటి నొప్పుకొని బహిరంగముగ కోర్టులో తుమాఫణగోరుట చేతను, ఇమాముగారి సాహర్దృత్వము నభిలషించుటచేతను మానవత్వమునకు తెచ్చి, పరిహారముతో గూడ కేసును కొట్టివేయ గోరుచున్నారు. వకీలఫీజును గూడ కోరవలదనియే వారి తాత్పర్యమైనను అట్టిపని కోర్టు నిబంధనలప్రకార మంగీకారము కాదు గావున నట్లు కోరలేదని చెప్పిరి. ఇంత ఉన్నతి స్థితిలోనున్న వారి ప్రతివాదు లిరువురు నిట్లు రాజీనామాకు ముగ్గురైయు సంతోషవాసుకమని పుంకును బంకిపూరు గ్రామస్థులు జడ్జిగారు కోర్టుచర్యలకు మాత్రము ప్రతివాది నిచ్చుకొమ్మకు కేసును కొట్టివేసిరి.

డాక్టరు నాయుడుగారు

జరుగనున్న అహంకారము

సుప్రసిద్ధులగుటకు

(విశేష ప్రోత్సాహము)

(జాబా)

ఏమనగా నాయుడుగారిని విశేషములతో నిరసించి యప్పు డిచ్చుటకు వచ్చిన నాయుడుగారిని లక్షలమంది ముఠాసేదనాయు యును. యున్నాడు. తాతగారు, అత్యున్నతమును ఆగు నొక అహంకారమును బడెను. గత మే నెలలో వీరబ్రహ్మ ప్రభాకర్ పరమహంస బాంధవ్యము ఘోషాంత్రీకల బాంధవ్యముతో బోయిరి నాయుడుగారి సుపాదక భావమును పూర్వముగా గామకవిత్వ గారు మున్నగు కొందరు అనుచును, వెళ్ళి గారి వీరబ్రహ్మ ప్రభాకర్ నాయుడుగారు తన్ను పెట్టుట ప్రేమనుకర్తవ్యమని పోవునపుడు యెట్టి యుత్సాహ చిహ్నములను కానరావలెను.

ఒక జరిగినా వాటి భక్తులను సుసంగబడిన యొక బం గరులైతే నాయుడుగారి అహంకారమును సుప్రసిద్ధ సోమము రిపార్టును ప్రతికా సుపాదకములతో వారి సహజగంభీర స్వరము తోచుచున్నది, నాయుడుగారికి పురుషులపడెను. ఆటలు, పాట లు, యాత్రలు, అంగ్ల ఇండియన్ పత్రికల చిరుకవలలు, యున్న గు రాజ్యాంగక్రీడ లనేకములు జరిగెను. బంగాళా యుద్ధము, సమీపమున బొంబాయి కాల్పుల జేసెను. వీరబ్రహ్మ లగు నేలకొలిది హృదయములనుండి యుద్ధముతో వెడలు భావము లీసంగారు ప్రత్యేక చిత్రములై యుం డెను. వానిలో కొన్నింటి నీట బొందుపరచుచున్నాము. (యా వా తీయచర్యచిహ్నములను గాక కొన్ని రాగి లోకానములు కూడ చిత్రపటమున ను వర్ణించుట గలవు):—

“మీరు అంగ్ల దేశమున నుండివచ్చినట్లుగానే బ్రిటిషు మం త్రులు, రాజులు, నాయకులు, విదేశీయములును మిమ్ములకు ముఖ్యముగా నున్నాము. వారందఱు అంగ్ల దేశము లగు బ్రాహ్మణ వాదములకు లోబడిన బానిసలు. వారందఱు కృత్యములను వెల్లడించి ముఖ్యముగా నున్నాము. నుండి అహంకారములను క్రిందికి పడెదోయ్యుమనియు, వారి భావమున నిద్రావృత్తి ప్రభువును యేర్పరచి కర్మ ప్రభువును ప్రధానమంత్రిగ నుపాదేశించుచును కొందఱ యాత్రోసించి యి. కాని, మీరు లండను కుగవీరులతో పనితేక నోరుకట్టుట డిరుగానును, యానిర్బంధము క్రింది గావించుచు నిద్రావృత్తి, లామిర్బంధ ప్రభువును ప్రార్థించుచునును చూడ మాకాశ్చ ర్య జనకముగ నున్నది. మీరై విధింపబడిన వాగ్దానము దక్షిణ ఇండియా లిబరల్ డెమోక్రసీయను, భారతదేశ మం దున్న 20 కోట్లమంది బ్రాహ్మణజాతులను అవమాన కరముగ నున్నదని నినయ పూర్వకముగ నివేదించు చుంటిమి.

“ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్యను విధుల విమర్శకై ప్రారంభించిన మీరు మా హృదయ పురస్కరాభి నందనముల నొసంగుచు, యీ ఘనకార్యమునకై మీరొక శిలావిగ్రహమును నిర్మించ నిశ్చయించుకొంటిమి.

“మీరు మన సమస్యను నెడల పని చాలించుకొనిన అంగ్ల ఇండియన్ ఉద్యోగులయొక్కయు, వర్తకులయొక్క యు సామభూతిని పంపించుకొనినవి, అపారపేషకు యొన్నయుండిరి. స్వదేశీ, భారతీ, వాణిజ్య, పారిశ్రామిక కాభివృద్ధికి పురుల శక్తిని ప్రసాదించుకొని మీరు స్నేహముచేసి కొని వచ్చుచునును కొందఱు తెలివితప్పున విమర్శకులు తప్పు పట్టుచున్నారు. మీ అంగ్లమిత్రులు భారతదేశ వాణిజ్యమున కును, కలెక్టురుకును స్వయం కలిగిన లక్ష్యములేయక, తమ వాణిజ్య, పరిశ్రమలనే మేలపాటుచుకొన ప్రయత్నించుచు న్నారు. భారతవాణిజ్య, పారిశ్రామికాభివృద్ధిని నిరోధించు వారి యుద్ధములను మీ గురించి గాని ఇట్టి కాట కీయ యుద్ధములకు లోబడిన వ్యాధ్యత్యాగ మనసరము; మనకు స్వదేశీపాలకులు ప్రసాదించుచునున్న మన బ్రిటి షుమిత్రుల వాదమునకై మన వాణిజ్య, కలెక్టురులను త్యాగ మొనర్చుటకు సంసిద్ధుల మైతిమి.

“కర్తవ్య రంగ అహంకారము మొక బ్రాహ్మణస్వరా జ్య వాదమై, శ్రీ సార్వభౌమిక, వారి మిత్రులను సందర్శించి, వారికి ముఠాదేవులును అజ్ఞానిని కొనగవడనందులకు మేము చింతిల్లుచున్నాము. బ్రిటిషు మంత్రిగ్రహమువారు చూపిన వర్ణవక్షాసత్యము మేము తీరముగ ఖండింపుచున్నాము; మీరు ఎడింబరోలో యెన్నికా స్వాతంత్ర్యము గలిగియున్నను, మీరు బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభ్యుడుగ నుండుటకు ప్రయ

త్నింపక సోవుటకు సంసిద్ధులగుచున్నది. నిద్రావృత్తి ప్రభువు సహాయము మీ కేవలమి సులభముగ లభ్యమగుటకు సంసి యములేను. ఏలనగు మీరు భారతదేశమునందు టెక్స్టైలరము సంస్కరణవిధియు నూర్చి మే మెట్టి భావములను వెల్లడింప వలయునో దెలియక యుక్తివిక్రమియైతిమి. మీ అభిప్రాయ ముల నెరిగిన పిమ్మట మేము సంతోష పూర్వకముగ తటస్థ భావము వహించితిమి.”

డాక్టరు నాయుడుగారు భావోద్వేగితమౌతుండై, క్లుప్త ముగ సభ్యునియిరి. మీరు తమకు గౌరవమునంగివారికి వ్యా దయాంతిరాళముండి—నామము అన్నియులను నుండి యు—నమస్కృతు లర్పించిరి. ఈ నూతనము నాయుడు గారి కేరీరప్రస్తు పాండిత్యపుత్యము. సంస్కరణకానము పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టుటకు దక్షత మూకీభావమును వహించుటయే రాజనీతిజ్ఞత అని అతడు నుడివెను. అప్పుడు అంగ్లదేశమున బహిరంగముగ, అంగ్లదేశము లేకయే, వెడలి, స్వరాజ్యవాదములను యొక్కయొక, బ్రాహ్మణ స్వాధిపాదసంఘములయొక్కయు వాదములను భగ్నపరిచి రచ్చిచును. ఈ యుద్ధమును సంభాషణకై లో నుండి, మాస్టర్లవారందరినీ, అనేక ముఠావలతో నిండియుండిను. ఈ వినితపత్రికసమస్యలను చూసిన తరువాత నాయుడుగారి భక్తు లనేనను నుభయము ముచ్చటించుకొనిరి. ఇదియే యొక విమర్శన సందేహ.

పిమ్మట నిద్రావృత్తి ప్రభువు, ఇండియన్ సభ్యుల కార్యదర్శియగు జోయినసహిష్ను, గాల్లవర్తకుండియు, ఇతర విదేశీయుల వర్తకుండియు, సింగముపట్టి జమీందారు, పితా పురము రాజా, డి. ఇ. వెల్లిగారు, ఎ. పి. పాత్రోగారు, రా. బి. ఎమ్. వెంకటరెడ్డి నాయుడు, బసవయ్యగారు (మై నూరు) మున్నగు నావర్తకుండియు అనేక తంత్రవాదముల వచ్చిని

ప్రావిడేశమునను, బ్రాహ్మణజాతిగ్రహమునను నీతామహులగు డి. బి. పి. త్యాగరాజుగారికి గాని కొన్ని చిన్న అంగ్లపదములతో. వీరి నావర్తకుండి, మీరు డాక్టరు నాయుడు, తేలబ్రాహ్మణమొందాడు మున్నగువారి అర్థికాభిప్రాయములతో నేకీభవించుచున్నాను. బ్రాహ్మణజాతిగ్రహస్వాతంత్ర్యము నుండు బ్రాహ్మణస్వాతంత్ర్యవాద అబ్దుసంఖ్యాకులు తమకు కొనిపోవలెను విషయమును మాత్రము వారితో నేకీభవించిరి. ఈ సంఘమునందలి జమీందారీ సభ్యులలో కొందరికి ప్రజా స్వాతంత్ర్యప్రాయము రుచించకపోవచ్చును. కాని ప్రపంచ వారాంతరము మంతయు స్వయంసిద్ధ యాది విల్లుకు నూత్ర ములచే ప్రభుత్వమై యున్నది.

పిమ్మట డి. బి. పి. రామారావుగారు, యిటీవల బ్రాహ్మణజాతిగ్రహమున ఎత్తుకు ఘనసేర వేయకుండు టకు తూరపున నేమిగినుచు నిల్చువననిండి:—“మహా జనులారా! నేను కలసికొనిన వారందరినీ ప్రోత్సహిం చుటకు, నాజేబులో తగినన్ని తూరపులు లేవు. కోర్టువారి ఆజ్ఞ నల్లంబించినందులకు మోక్షార్థము నేనొసంగిన తూమా సణ నాకు సమర్థము కానిదే! ఇప్పుడెట్లు కాదు. ఈవిధముగ స్వీయవిషయములే వీరి యుపన్యాసములకు కోర్కె దెచ్చినవి.

అప్పుడు, పి. ఎన్. రామకృష్ణగారు తమ సుపాదక కార్యములను వివరించి నుచువును, స్వీయచరిత్రను వెలుప సాగిరి: ఇది సభ్యులకు కొంత విసుగు కలిగించినది. తన నాయకుని సుపాదక సాం ప్రదాయాను గుణ్యముగ వర్తించుటయే యీ తని ఆశయము. నాయుడు గారు నెంట్లున్నేమనకదా చెప్పిన “కడసారిమాటల” ను అనుసరించి వర్తించినందులకు ఆత్మాభిసందేహము గావించు కొనిరి. “బ్రాహ్మణునిందగావించుచు, స్వాధిపాదనిందగావించు చును. కాంగ్రెసు నింద గావించుచు, స్వరాజ్యవాద నిందగా వించుచు.” ఇదియే గాజీయభావసారము. దీని నల్లంబింపలే నందులకు సంతసముగ నున్నదని పిల్చెగారిని. ఈ సమయము న గొప్పకరతాశక్త్యముల వివరచ్చినవి. ఇది యెంతవలె తగ్గ టంకుటచే డాక్టరునాయుడుగారు లేచి, ఒకవక్తకు అభినందిం చునప్పుడు కాంగ్రెసు, స్వరాజ్యవాదులవలె వర్తించరాదని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. ఈ విధముగ నాయుడుగారి మంత్ర వాక్యములకు, మరల కాంతి నెలకొనినది.

పిమ్మట, డాక్టరు నాయుడుగారు ఉపాధ్యక్షులుగ సభ్యు లను పదినిమిషముల వరకు సంతోషపెట్టిరి. “నేను దక్షిణ ఇండియా ఇస్లాముయా సమితివాడను. నాకును, ఆ సమితిని నెట్టిభేదములేదు. నేనే ఆసమితి; ఆసమితి నేను. హ్యూ యెల్లును గురంబి అట్టి తంత్రవాద ప్రభువు లగార్యుని నే నెప్పుడొనెంచుచున్నాను. కాని దక్షిణఇండియా ప్రజాసంఘము వారుకూడ ఇట్టి భక్తునే యొందిరి.” అని యాత ముపన్య సింపెను.

తరువాత ప్రధానోపాధ్యక్షులు వంశస్థుల సభ్యుల నానం దింపజేయుటకు ప్రారంభించెను. వీరు ఆచ్యుట లేని భూస్వా ములపక్షమునను, రాజుల పక్షమునను మాటలాడుచు, బ్రా హ్మణజాతిగ్రహ వియోజకసంఘములను తీరస్కరించు తీర్మాన ము గావించి, పిమ్మట కొందరు సామ్యులను ఆ సంఘమునకు బంపరాదని నుడివెరి. ఆ సంఘమున నున్న రాజులందఱిగారు నియుత్తులైనను మన అభిప్రాయానుగుణ్యముగ అందలి బ్రా హ్మణసభ్యులు తొలగించబడలేదు. ఇండియాగారు బ్రాహ్మ ణజాతిగ్రహమున బాగుగ కృషిసంపాదకుటకు వీరు వగచిరి. బిక్రమ్-ల, ఫ్రెలి వెండల, బోయింబత్తూరు, పిరునల్వేలి మున్న గుప్రదేశములలో జరిగిన బ్రాహ్మణజాతిగ్రహములను రెడ్డిగా రుపర్యవేషించెను. వారు తమపేరుకు మాత్రము మన యుద్ధము మన జేర్చుకొనుట కంగీకరించిరి. (అపేక్ష అంత విలువగలది కాదనినే కేర వివరచ్చినది)

డాక్టరు నాయుడుగారి కీసమనుషుల అధికకోపము వచ్చి, “ఇది కాంగ్రెసు వాదులయొక్క కాని, స్వరాజ్య బోల్షెవిష్టులయొక్క కాని సభ కాదు. ఇచ్చట లేని యన స్నేహితులచే ఈ విధముగ మీరు నిందారోపణము గావించ రాదు” అని పలికెరి.

పిమ్మట ఎన్. వి. గారుస్వామి మొదలియారు గా రిట్లుపర్యవేషించిరి: “నేను కీర్తిచేపు లగు రాజా ౨౦ రాను స్వామి మొదలియారు పుట్టిన పండుగచే, మా కుటుంబ సాం ప్రదాయములను బట్టి నమ్మించి యెల్లవలె వాక్కిలిది సహ య మొనర్చెదను.”

అటుతరువాత సి. వెల్లిగారుగారు తామిటీవల ఆరలం బించిన మతముగూర్చి యిట్లుపర్యవేషించిరి:—“మహాజనులారా! నేను కాంగ్రెసు చరిత్రమును ప్రాసినాడను. ఈ మతవిద్రోహ మును నేను త్యజించుచున్నాను. నేను మధ్యపాననిషేధో ద్యమమున పడిచేయుచున్నాను. డాక్టరు నాయుడుగారి భావ ములనే భగవద్వాక్యములను నేను అంగీకరించెను. నుహ బ్రాహ్మణ సభ్యులందఱు మహాజనసభయును బ్రాహ్మణుల విరతవాదములనుమాది భరింపజాలక, దక్షిణ ఇండియా లిబ రల్ డెమోక్రసీయతో జేరితిని. “నాయుడు రాజకీయ పరిణామ ము” అని “ఇండియా” పేటికలో “పత్రిక”లో వ్రాయబడినవ్యా సమును చదివి, మనకు కొన్ని లోపములు అన్నవని గ్రహించితిని. అది రెండుమాసములకు పూర్వపురస్థిత నున జాతీయపత్రిక యగు “జస్తిను” పత్రికలో వీని ప్రత్యుత్తరమునకై యెదురు చూచుచుంటిని. కాని యందు నేను విఫలమనోరథుడ నైతిని. మన నాయకు డిగ్గరు వానిని ఖండించు నని విశ్వసించు చున్నాను.”

ఇది జరిగిన పిమ్మట, అనేకముల చిన్న చిన్న భాగములగు విడివిడి మాటలాడుకొన జొచ్చిరి. చాలసేపైన తరువాత “డాక్టరు నాయుడు చాలకాలము జీవించు గాక! శైలిగారు చాలకాలము జీవించు గాక.” అనుధ్యాపములతో పురతం మొందె ను. కొందరు తెలివితప్పుచయనకులు “కంజేమాతరం” అనిపర చిరి. అట్టి యువకులను తగినవిరసనసంబరిగినది. బ్రాహ్మణజాతి గ్రహ వాదులకు లిటివాక్యములకు వర్తించిరి. ఇట్టి మూలమంత్ర ములే కావలసిన యెడల, అది మనో, వా, క్కాయములలో వ్రాసినట్లభావము గలిగియుండవలెను. ఇది యాదారాదర్శ ము బ్రాహ్మణజాతిగ్రహ మనోభావములందు తాండవమాడు చున్నది. —“ఇండియన్ పేటికీయులు” పత్రిక.

కోర్కె ను.

మహారాజశ్రీ పెద్దాపురం డిగ్రీ మునసబుకోర్టులో

S. C. 967/1918.

వాది—యద్రమిల్లి సూర్య నారాయణమూర్తిగారు సా॥

నంటిమామిడి

ప్రతి:—చొక్కా చిన్నయ్యలతో నుమాల్మీ సా॥

నంటిమామిడి శివారాధానామపేట పుస్తకం రంగూరులో ఉన్నట్లు తెలిసినది.

నీపు 11-12-17 తేదికి ఇంత కాలము క్రిష్ణయ్యకు వ్రాసి యుచ్చిన సాంగింసరినోటు యీ వాది ట్రాన్సుఫురపాండి ఆ నోటుపైని నీమీద రు 98-0-6 లు దావా తెచ్చియున్నాడు. సదరు దావా 27-1-1919 తేదీన విచారిణ వాయిదా అయి వున్నది. వాయిదానాటికి నీపు ఈజరు కానియెడల నీమై వాది డిగ్రీ పొందగలడని యుదుములముగా తెలియపర్చడ చుయినది.

సి. కామేశ్వరరావు

(536) స్టేడరు.

సా ని క వార్త లు

శాసనసభ యెన్నికలు:— శాసనసభలో ఉత్తర భాగమునందలి జమాందారీ ప్రతినిధి యెన్నికలు జనవరి 3 తేదీ గురువారమున జరుగును.

సీమటపాలు:— జనవరి నెల 9-వ తేదీ నాటినుండి యు ప్రతిగురువారము సాయంకాలము జనరలు పోస్టాఫీసు నందును, పోస్టాఫీసులందును సీమటపాలు కట్టబడునని ప్రెసిడెంట్ పోస్టుమాస్టరు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

కలవల సోదరులు ధర్మవైద్యశాల:— నెల్లూరునందలి కలవల సోదరుల ధర్మవైద్యశాలయమునందు డిశంబరు మాసమున 7087 మంది వైద్యసహాయమును బొందిరి. వారిలో 4650 మంది పురుషులు, 2387 మంది స్త్రీలు. ప్రతిదినము పగుటున వైద్యసహాయము బొందువారి సంఖ్య 218.

మదరాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము:— ఎన్. కస్తూరిరంగయ్యగారు నగరమునకు 9-వ తేదీనాడు వచ్చునపుడు వారి కీయవలసిన ఆతిథ్యవిషయము వాలోచించుటకు కాంగ్రెసు కమిటీవారి కార్యనిర్వాహక సభ యొకటి రేపు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మహాజనసభా మందిరమున జరుగును.

పద్మ దినుసులు:— మైసూరు సివిల్ సర్జెల్ ఆఫీసు కారులు మైసూరు రాష్ట్రీయనుండి ప్రతిమాసమున 1400 టన్నుల పద్మదినసులను సాగులను మదరాసు రాజధానికి ఎగుమతి చేయించుటకు ఉత్తరువు పొందినట్లున్నారు. వర్తమానమైన మైసూరునుండి పద్మదినసుల తెప్పించుకొన దలంచినయెడల వారికి సర్టిఫికేట్లు ఈయబడునని మదరాసు సివిల్ సర్జెల్ డైరెక్టరు ఆర్. బి. ఉడ్డు బి. సి. ఎన్. గారు మాట వ్రాసుచున్నారు.

పార్కు అగ్ని ప్రమాదము

పోలీసుకమిషనరు గారి ప్రకటనము.

పోలీసుకమిషనరు అగ్నిప్రమాదము నేడు మా కిటులు

వ్రాయుచున్నారు:—

గత బుధవారమునాడు పార్కు ఫేరునందు జరిగిన అగ్ని ప్రమాదమును గురించి ప్రజల నేకవిధములగా గాలివార్తలను వ్యాపింపజేయుచున్నార గావున ఆనాడు రాత్రి జరిగిన సంగతులను వివరించుచున్నాను:

భాగాసంవారము ఫ్రెండ్ ఇంజను నుండి పాకమీదను దాని ప్రక్క నున్న షాపుక పాకమీదను పడినది. ఫ్రెండ్ ఇంజను అగ్ని నాల్గుటకు ప్రయత్నించుచున్నది కాక పులుపుల దేవోలోపముండి పరిని చేయకాలకి పోయినది. వెంటనే ఇంజను తగు లబడకుండ వేలవలకి లాగబడినది.

ఈ మధ్య కాలమునందే గాని కిరుప్రక్కలనున్న పాకలకు అగ్ని ప్రమాదము జరుగకుండ నుండుటకు పాకలు ఉండ దీయ బడినవి. పదిపాకలు మాత్రము తగులబడి పోయినవి. లోనున్న ప్రజలను వెలవలకి బంపుటకు మూడు పెవిలియనులు సమీపమున నున్న రెండు పెద్ద ద్వారములను తెరవబడినవి.

జనల త్రొక్కిడివలన పనుమానుసంవత్సరముల ప్రాయముగల యొక బాలిక క్రిందపడి, బలవత్తమగు గాయముల బాధలన గురించింది. ఒక ముగ్గులపై నలుగురు బిడ్డలు పడువారు సంవత్సరముల బాలిక జనసమృద్ధమున పలికి గాయ పడిరి. వారిని తక్షణమే జనరలు ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోయి వైద్యసహాయము నిచ్చిరి. వారి గాయములు త్వరలోనే నయ మగునని తెలియుచున్నది. అగ్ని నాల్గుటకు సహాయము చేయుటకు అపాయమును పొందిన ముగ్గురు మనుష్యులు సయ తము వైద్యసహాయమును బొందుచున్నారు.

అగ్నిని ఆర్పిన తరువాత గగర్గురు గారిదగ్గరకు వచ్చి అగ్ని అపాయమువలన ఆతురతపడవలసిన జేమియు లేదని చెప్పిరి.

అల్లరులలో ఒకరి సోత్తంతయు అపహరింపబడిన దని తెలియుచున్నది. ఒక కుటుంబమునందలి ముగ్గురికి కొంత ఆస్తి పోయినదని తెలియవచ్చుచున్నది.

ఫ్రెండ్ ఇంజను పని చేయకండుటకు కానిముసుగులుగా దానినుండియో మురికిపదార్థములు బండి నాని బలము నాపి వేసెనని తెలియుచున్నది. అంతరవరకు ఇంజను బాగుగానే పనిచేసినది. అంతరకు ముందుదినము ఇంజను వాడబడి, ప్రత్యేకముగా వాటిరాత్రి ఆపదలేయును మండకుండుటకు పాకలను చూచబడినది.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయదశము.

ఈదశము యుద్ధకారణమున నేర్పుపబడినది. కాన యుద్ధానంతరముతో విరమింపబడుట సహజము గాని దీనిని నిరముగ నెలకొల్పుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ విశ్వవిద్యాలయ మేర్పగుపబడిన పిచ్చుట జరుపబడిన ఘనతమకార్యములలో నిది యొక్కటి. విద్యార్థులకు సద్వర్తనమును, శరీర దార్ఢ్యమును, క్రమశిక్షను, తూచినరీతిని సరాసరిగ పనిచేయుటను నేర్పుట కీ దశము యుభయసరము. ముం దేర్పదనున్న నాగరసేవ కిది ప్రాతిపదికము కాగలదు. ఇందులకు ప్రత్యేకములు చాల కనబడెనుగాని క్రమశిక్షముగ నన్నియు తొలగి పోయినవి. ఈదశమును నిర్వహించవలసినయు మార్పుచేయవలసినయు సంఘమువారు 1918 జూలై నెలలో నూచించిరి. ఆనూచనల నన్నిటిని ప్రభావవైవిధ్యము లంగీకరించిరి. ఆ ఆమతులని తెలుపుచు నిటీవల వారు జాబును వ్రాసియున్నారు. (1) ప్రతి విశ్వవిద్యాలయమునకు సుకదశ మేర్పరుప బడవలెను. వానిలో నిది యొక ప్రత్యేకదశము. (2) విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యాయులలో నుండి బ్రతుకులనిద్దరిని ప్రధాన సేవాధ్యక్షులు కమిషను యొక్కోగిగను నియమింపవలెను. జీతయోపాధ్యాయులలో నుండియి విద్యార్థులలో నుండియు 15 గురు జీతయోక్త్యులను 32 మంది వావ్దారులను 45 గురు నాయకులను 904 గురు సైనికులను ముఖ్యులుప్రకారము కమానులో కావలసిన పరివారమును ఏర్పాటుపరలెను. ఆధ్యాపకులుముఖ్యమున్నగు వానిని నిబంధనల ననుసరించి యొక సగవలెను. కళాకలా చాతురు సమీపమున ప్రధానకార్యాలయము నేర్పరచి యుద్ధకాలమున నేర్పుటకు బ్రతుకులను కాళ్ళతో దొంగులనుగా నియమింపవలెను. విశ్వవిద్యాలయమున విద్యాభ్యాస మొనరించు ఆటవత్సరములువారికి నేంతో సంబంధముండవలెనని ఆధికారు లేర్పరచిరిని డాక్టరు సర్వాధికారి గారు 8-వ తేదీ సాయంకాలము బహుమతుల సెసంగు సభలో తెలిపిరి.

దెవవాడలోని సీతానగరపు గిరిసమీపమునందలి ఆంజనేయస్వామివారి ఆలయముమెద్ద కిరసనాయిలు వర్తక సంఘమువారు పూజ చేయించి సహస్రాధికమైన జనసమదాయమునకు అన్నదానము చేసిరిట.

కీర్తి పాశ్యపు వేంకటాచల కీర్తి

పండితులవారి సిద్ధాపథములు.

లోకానుయహార కస్తూరిమాత్రల నివృత్తిననుచరికింపుడు.

ప్రతి వర్తమానము లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగాపూరు, మలీషియా, హావా, ఫిజి, బెల్జిం, తంజావూరు, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపథమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “ఒకయొక లోకానుయహార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మియించు నున్నయెడల, నూటికి ఐదుగంతులమును, నీరీయించి, మొదలెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీర్తిము, శరీరవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వజాతము, జ్వరము, మాండ్లము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము బొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్నబిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, నాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపథక సేవనచే నాశ్వర్యమునా పోయి కుణము గలుగును.

వైద్యకాలలో సత్యవిధము లగునట్టియు మహాయోగ రములకు కర్మాటక మాలికలనుండియే యావధములను తీసుకొను వయ్యుండును.

కీర్తిపత్తన యావ్యాపార శురుకులు, ప్రతి సీసామును యుండును; చూచి తీసికొనవలెను.

ఆనుపానకము, ప్రతిసీసాలో నూరు గ్రాములు, 260 మాత్రమున సీసా కీర్తిము, మాత్రము.

6 సీసాల కొకసారి తప్పించుకొనుట
అపాయ భయంతోచేరి
12 సీసాల కొకసారి కొనిన
260 మాత్రము
12 సీసాల కొకసారి కొనిన
260 మాత్రము
సమస్తరోగములకు మహద్వ యోగ్యము
దీనిని సిద్ధాపథమునా నారకును.
కీర్తి సీతా రామవైద్యశాల, మైసూరు

ఎన్. వ. భానుగారికి శారవము

లండను, డిశంబరు 31:— మురారాధాను ఉన్నతపాఠశాలలో విద్యనభ్యసించిన భానుగారికి డబ్లిను ట్రైనిటీ కళాశాల వారు డి. ఎల్. (డాక్టరు ఆఫ్ లిటరేచరు) బిరుదు మిచ్చిరి.

కాఫీ - పాగాకు

లండను, జనవరి 2:— కాఫీని పాగాకును దిగుమతి చేయుటకు నిరోధములు తొలగింపబడెను.

నోటీసు.

ఈ క్రింద ముద్రింపబడినది విషయమును బట్టిని సత్కరింపగం నాయకరుగారి విల్లునందలి యొక భాగము:—

“నాయొక్క బ్రష్టిలు ప్రతివత్సరము యూరపు, అమెరికా, జపాను, మొదలైన వ అస్యజేతమునకై నను మదరాసునుండి ఒక హిందూ విద్యార్థిని ఉన్నత సాంకేతిక విద్యను (Higher Technical Education) నేర్పుకొనుటకై పంపించెదరు. ఆవిద్యార్థి ఎన్నుకొనవలసిన శాస్త్రము న్యాయశాస్త్రము, సాధారణ వైద్యశాస్త్రము (Law & General Medicine) గాక మిగిలిన జేదైనను అయియుండవలెను.

రసాయన శాస్త్రము, పదార్థ విజ్ఞాన శాస్త్రము మొదలైన శాస్త్రముల నెన్నుకొను విద్యార్థి గ్రామ్యయేటయి యుండవలెను. వారు అభ్యజేతములలో విద్యార్థులుగా నున్నంతకాలము రాజద్రోహసంబంధమైన రాజకీయ విషయములందు పాల్గొనకూడదు. వారల్లు పాల్గొనినచో వారికిచ్చు సహాయము మానివేయబడును.

అట్టి విద్యార్థులు తమ మిత్రుల యెదుటను, సహాధ్యాయుల ఎదుటను యిచ్చిన మాట శౌరవము మీద, తాము హిందూజేతమునకు తిరిగి వచ్చినపిదప ఎప్పుడైనను సమర్థత గలిగినపుడు మరియొక విద్యార్థిని అస్యజేతములకు పంపించి విద్య గరపించుటకు కట్టుబడి యుండవలయును.”

విద్యార్థి వేతనము సంవత్సరమునకు 175 పౌను లుండును. ఆ వేతనము విద్యార్థి ఎన్నుకొనిన ఆయా శాస్త్రమునుబట్టి 2, 3 సంవత్సరముల వరకు ఇయ్యబడును. ఎన్నుకొనబడిన విద్యార్థికి రాజపోకల ఖర్చులు కూడ నొసంగబడును.

సామును విద్యార్థికి చెల్లింపమని చెప్పుపురి విద్యార్థి సలహా కమిటీ కార్యదర్శి (Secretary, Students Advisory Committee Madras) గారి పేరగాని, లేక లండను భారతీయ విద్యార్థులకు విద్యావిషయముగు సలహా నొసంగవానిపేరగాని (Educational Advisor to Indian Students, London) పంపబడును. విద్యార్థి వేతనమునకు దరఖాస్తుపత్రములు ఈ క్రింద సంతకము చేసిన వారిచే 1919 సంవత్సరము మార్చి 15 వ తేదీ వరకు అందికొనబడును. అవి కళాశాల ప్రెస్సి పాలులయొక్కగాని తదితర పెద్దమునుష్యులయొక్కగాని, యోగ్యతాపత్రముల చేతను సీఫార్సుల చేతను బలపరుపబడవలెను. మరియు వారు కృతార్థులయిన పరీక్షల వివరము, వారి వయస్సు, నివాసస్థలము మొదలైన సంగతులనుబట్టి, దరఖాస్తుదారుల తల్లితండ్రుల యొక్కగాని, గార్డియనుల యొక్కగాని, వారు తమ యునుమతి నొసంగుచు వ్రాసి యిచ్చిన కాగితము కూడ దానికి చేర్చబడవలయును.

కాకినాడ } (Sd) డి. శేషగిరిరావు
26-12-19 } For the Trustees
True Copy)

Towards Peace.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

An Explanation.

LONDON, January 1.

With reference to earlier cables mentioning the British delegates to the Peace Conference, it is advisable to state that the Conference is an inter-allied one at which the Premier, Mr. Balfour, and Mr. Bonar Law will represent the Government, while the officials and ex-Ambassadors previously mentioned will be advisers on matters which are certain to crop up regarding various countries of which they have special knowledge and experience. Similarly delegations representing the War Office, Admiralty, Air Board and other Departments are proceeding, and Lord Robert Cecil, is supervising matters in connection with the League of Nations.

Dominion Representatives.

LONDON, January 3.

It is understood that the Dominions will be represented at the Peace Conference by General Botha, Sir Robert Borden, and Mr. Hughes, and also that the Air Board will be strongly represented in Paris, owing to the fact that questions relating to the freedom of the air will be discussed.

British Delegation Undecided.

LONDON, January 1.

The Press Bureau, in a statement issued to-night, describes the officially published information cabled yesterday regarding the British Delegates and advisers at the Inter-Allied Peace Conference as unauthorised and inaccurate. It states that the Prime Minister and the Imperial War Cabinet have not yet decided the compositions of the British and Imperial Delegation, and until this is settled no announcement regarding advisers can be made.

Famous Rugby Player Dead.

LONDON, January 3.

The death is announced of Arthur Gould, the famous Welsh International Rugby football player.

National Assembly Elections.

Suggestion to Allies.

LONDON, January 3.

The "Times" commenting on the dangers of delay in the convocation of the Peace Conference, urges the Allies and the United States to announce their disapprobation of attempts to appropriate the disputed territory of small nations in Eastern Europe and also plainly to impress the German Government with the necessity of conducting elections to the National Assembly in a manner which will secure the creation of a responsible government.

Mr. Montague's Position.

"Times" Urges Retention at India Office.

LONDON, January 1.

Dealing with the question of the reconstruction of the Cabinet the "Times" emphasises that in certain critical cases, for example, the India Office and the Education Department, continuity of association is essential for the sake of appearance and as a guarantee that the old policy stands quite as much for its actual development. The "Times" says that Mr. Montagu has become the instrument of very far-reaching changes and is absolutely sound to carry them as far towards fulfilment as he can. His presence in the Government is at present reviving an old familiar criticism, but it is simply futile compared with the real mischief which would come if there were the slightest suspicion that British pledges to India were liable to be recalled. That suspicion is one of the penalties of Mr. Lloyd George's large Conservative following. One of the most obvious means of meeting it is leave Mr. Montagu where he is.

Sweeping Changes Improbable.

Unionist's Attitude.

LONDON, January 2.

The opening of Parliament has been postponed until February 4th. According to the "Times" a sweeping reconstruction of the Government is now improbable. The transformation to a Peace Ministry will be effected in two stages, one immediately and the second after the signing of the Peace Treaty. According to a statement in the "Times" views are held in the highest Unionist quarters that the Prime Minister has not the same freedom of choice he has enjoyed in the past by the head of a "One Party" Government, but the Unionists repudiate the suggestion that an attempt may be made to secure in the Government a reflection of the Unionists' predominance in the House of Commons. It is taken for granted, however, that a considerable proportion of the Ministry will be Unionist. It is understood that Mr. Lowther may not be re-elected as Speaker.

British Secret Service.

Wonderful War Work.

Interesting Revelations.

LONDON, January 1.

The whole story of the wonderful work of British Secret Service during the war cannot yet be told and probably never will. The curtain is lifted partly by Brigadier-General G. Cockerill, Director of Special Intelligence, in a farewell message to his staff. He shows that no fewer than six thousand persons are employed in counter espionage, and cable and postal censorship, etcetra.

The detection of enemy spies was the principal business. He says that in most cases the arrest of a spy follows quickly on his entry into the country. The department was the chief agency in preventing the leakage of naval and military information. He mentions the following as figuring among the successes of his department:—The withdrawal from Gallipoli, the construction of tanks, preparations for the Cambrai offensive and the final counter-offensive which destroyed the enemy armies. He says there is no evidence that enemy submarines ever received information of the departure of shipping from British ports. General Cockerill claims that the department saved the country at least two hundred millions sterling in assisting by counter-acting enemy activities in the matter of preventing speculative transactions in raw materials. One Sub-department not content with closing certain channels of enemy propaganda kept others open for the express purpose of distributing British propaganda in enemy covers on which postage had already been paid by the enemy. The message closes with an expression of appreciation of the skilled work of the department's chemists in connection with ink secrets, photographic and code experts, and professors of uncommon languages. But much of the skilled work is so secret, that reference to it is not yet permissible. General Cockerill pays a tribute to the essential links with the department in the Dominions and Colonies without whose loyal and disinterested co-operation it would have been impossible to secure the results attained.

Lord Readings New Post.

LONDON, January 2.

The "Daily Express" states that Lord Reading has been appointed High Commissioner for Revitalising Europe.

Britain's Part in the War.

General Pershing's Glowing Tribute

London, January 2.

F. M. Sir Douglas Haig publishes the following order of the day containing a message from General Pershing to the Committee in charge of the arrangements of recent "Britain's Day" in the United States:—"The achievements of the British Empire for humanity are too manifold to enumerate briefly." "It entered the war to defend the rights of nations and has unhesitatingly given its sons and the wealth gathered from loyal dominions. The men of the British Empire carried their victorious eagles over many a bloody field. Steadfast in adversity, wounded with a thousand wounds, Britain's hammer blows never weakened nor faltered. But for the tenacity of her people the war would have been lost. Words of praise are inadequate to express our admiration for her gallant troops."

Oil-Fuel Transport.

Success of Special Steamers.

LONDON, January 1.

The Ministry of Shipping announces that upwards of a million tons of fuel-oil were carried during the war by 761 steamers fitted with double bottoms and deep tanks. Only 15,000 tons of that amount were lost in transit owing to enemy action and 2,000 tons by marine loss.

Dublin Honours an Indian.

LONDON, December 31.

Trinity College, Dublin, has conferred the degree of Doctor of Literature on Mr. S. A. Khaz, who was educated at the High School of Moradabad.

Funeral of Mr. C. A. Bampfylde.

LONDON, December 31.

Mr. C. A. Bampfylde was buried at Clevedon on December 30th. Captain Harry Brooke representing the Rance of Sarawak.

Terrible Experiences in Germany.

Returns a Physical Wreck.

LONDON, January 2.

The relatives of Lieut. Laefo Robinson state that he was haunted in Belgium by brutalities experienced during his imprisonment in Germany and constantly shrieked to be protected. His relatives declare that the airman returned a physical wreck and was an easy victim to influenza.

Coffee Imports Freed.

LONDON, January 2.

Restrictions on the import of coffee and tobacco have been removed.

Aeroplane's Achievement.

World's Altitude Record Broken.

LONDON, January 3.

A British biplane at Ipswich yesterday broke the world's altitude record reaching 35,500 feet. The two airmen were frostbitten and one has been admitted to hospital.

Missing Men.

Exhaustive Enquiries Proceeding.

LONDON, January 3.

In view of the enquiries by the friends of missing men, it is officially stated that men were posted as missing only after the failure of all possible enquiries by regimental and hospital officers. Returned war prisoners are systematically examined regarding the fate of their comrades. No reliable evidence has been received of the existence of secret enemy prison camps. Enquiries are made at hospitals, and all battlefields are being systematically searched. British representatives have been instructed to investigate the working camps, mines, asylums, etc., where prisoners might be found. Enemy Governments will be required to account for every British war prisoner. No case of a prisoner's identity being untraceable owing to loss of memory has yet been found but this possibility will be kept in view. It is inevitable that the fate of considerable numbers of men will never be known, but no step to trace them will be omitted.

A Destructive Fire.

LONDON, January 2.

A thousand tons of grain and provisions have been destroyed by the burning of a granary at Bethnal Green, which was used as shelter from air raids, accommodating twenty-thousand people.

London, December 31.

The "Gazette" contains the following awards for services in connection with the war.

K. C. B.

AIR FORCE.—Major Generals F. H. Sykes, W. S. Brancker, and J. M. Salmond.

Several C. B.'s are gazetted, including Major-General W. G. Salmond, for valuable services in connection with military operations in France and Flanders.

The number of G. B.'s includes the Indian Army, Colonel A. W. Peck.

K. C. B.

Major Generals C. P. Shute, D. G. Campbell, C. H. Burtchall, R. B. Stephens and W. C. Reneker.

K. O. M. G.

Lieut-General Sir C. W. Jacob, and Major-Generals E. E. Carter, A. A. Montgomery, and G. M. Clarke.

There are many C. M. G.'s, including Col. C. N. MacMullen and Lieut.-Col. J. H. Crawford of the Indian Army.

There are several Commanders of the Order of the British Empire gazetted, including the Indian Army, Colonel F. W. Caulfield, Officers of the same Order include Lieut. Col. R. C. Bell, Majors R. H. Hammersley-Smith, F. J. Lowry, Captain J. C. Gammon, Second Lieut. F. W. Douglas, and Subadar Lachmi Narain of the 72nd United Provinces Labour Company, (all Indian Army.)

The number of promotions gazetted includes:—Colonel L. R. Vaughan, to be Major-General, Majors L. H. Abbott, J. F. Coleridge and H. E. Fryce to be Brevet Colonels.

London, December 31.

The New Year Honours include:—

C. M. G.

Mr. A. C. Pearson, Governor of North Borneo and Mr. Pratt, Consul at Telman.

Honorary C. M. G.

The Sultan of the Maldives.

Knighthood.

Boshan Wei Yuk, for many years Councillor at Hong-kong.

P. C.

Sir P. S. Sinha is appointed a Privy Councillor.

K. C. B.

Mr. M. C. Seaton of the India Office.

C. B.

Mr. C. H. Kische, India Office.

K. G. O. V. O.

The Maharajah of Bikanir.

Honours For War Service.

LONDON, January 2.

It is authoritatively stated that Haridoms will be conferred on Admiral Sir David Beatty and F. M. Sir Douglas Haig, when the war is definitely ended.

LONDON, January 1.

The Knight Grand Cross of the Bath has been conferred on General Sir Charles Munro for services in the war.

Obituary.

LONDON, January 3.

The death is announced of Lieut General Sir James Hills-Johnes.

LONDON, January 4.

Reuter is informed that in the British official circles nothing is known of the Anglo-Dutch arrangement with regard to Ex-Kaiser.

Gold Producers' Committee.

London, January 3.

The gold producers' committee which is composed of the goldmining interests, in the course of the statement, challenges the soundness of gold production committees' main arguments and conclusions. It contends that the production committee has not given due consideration to the assessment of the value of gold as affected by the large issues of the Government paper currency, which are at present ultimatum or inconvertible into gold, or not backed by gold. It quotes production committee's admission, that the paper currency has been somewhat depreciated in terms of Bullion. It urges therefore that as gold is the standard of value, producers ought to receive for the amount of fine gold in sovereigns more than twenty shillings in the depreciated paper currency.

Reconstruction and Emigration Problems Committee.

LONDON, January 4.

The Government has appointed a committee under the chairmanship of the under secretary of State for the Colonies to deal effectively with the emigration problems during the reconstruction.

LONDON, January 2.

Port Said December 18th. Lord and Lady Willington proceeded to London via Marseilles on board "Chanda".

LONDON, January 1.

Ven Ernest Harold Pearce has been appointed to the Bishopric of Worcester in the place of Rt. Rev. Yeat Man Biggs who is now the Bishop of Coventry.

LONDON, January 3.

Kennington Election Result.—Mr. H. G. Purchase (Coalition Liberal) 4705. Mr. Lucas (Unionist) 1573, Mr. Glennie (Labour) 2117.

Burial of Captain Leefe Robinson.

London, January 3.
Captain Leefe Robinson was buried at Harrow Weald this afternoon. Aeroplanes escorted the cortege to the cemetery. The Coffin was borne on an aeroplane trailer and was preceded by the air force band. The bearers included Major Sowrey who brought down the second zeppelin in England. An aeroplane dropped a wreath in front of the House where the body was lying prior to the departure of the cortege.

Montagu's Silver Report.

London, January 2.
Mr. Montagu's silver report says:—The market is quiet and featureless. Shanghai exchange is still 512 a tael.

Indian Mail Leaves London Every-Thursday.

London, January 3.
The Postmaster General announces that the Indian Mail will again be sent overland beginning January 9th. The mail will leave London each Thursday and will be due in Bombay in twentyone days. Regular weekly arrival of homeward mail will commence about January 24th.

Tea Stocks in United Kingdom.

London, January 4.
The stocks of tea in the United Kingdom were 138 million pounds on November 30th, as compared with 37 million pounds on November 30th 1917. The food ministry is allowing a million pounds to be auctioned next week subject to the issue of export licenses. It appears that the United States, where there are large stocks of tea, has already supplied the needs of Scandinavia. The demand is at present slow but a revival is anticipated when price is reduced.

Goldsmiths' Annual Review and Silver Production.

London, December 28.
MCGATTA.—The goldsmiths' annual review states that despite high prices the world production of silver again decreased in 1918, but more settled conditions in Mexico should tend to increase the production there. The clause in the Pittman Act Governing the purchase of silver to replace dollars melted down should prevent the fall much below the fortyseven pence, which is approximate to a party in England or a dollar an ounce in New York.

France**A French View.****Due Consideration for Germany's Position.**

London, January 2.
PARIS.—A representative French view on the indemnity question is expressed by M. Ribot, ex-Premier and ex-Finance Minister, in an interview with a representative of the Associated Press. M. Ribot contended that the financial situation of all the Entente nations must ultimately be adjusted with due regard to each one's war efforts and sacrifices, taking into account the respective resources and ability to pay. Man power losses must be reckoned in estimating the sacrifices alongside outlays in money and damages sustained. Enemy powers must pay according to their resources a share of the Entente's expenditure over and above invasion damages. M. Ribot submitted that France had been the principle battlefield, had furnished the greatest effort and had suffered the heaviest losses proportionate to her populations. France was therefore entitled to priority for a considerable indemnity against Germany, which, however, ought not to be so big as to place the German people in a sort of prolonged servitude. Germany would only be able to pay the amount properly chargeable if she were not entirely deprived of her foreign trade. She must have raw materials and export facilities otherwise the population would emigrate and her industries languish so that she would be unable to meet home, much less Allied obligations.

Work of Peace Conference Simplified by Mr. Wilson and Allies Mutual Concessions

London, January 4.
PARIS.—Havas Agency states: January 13th is generally accepted in Paris as the date of commencement of the French Foreign Office preliminary peace discussion between Great Britain, France, America and Italy which will decide the general lines of the terms to be imposed on the Enemy. The Delegates of the other allied states will be consulted at the second conference in Paris, when the Allies' conditions will be settled finally and submitted to the enemy powers at Versailles Peace Conference. The work of the conference has been greatly simplified by Mr. Wilson's concessions to France and Great Britain on the subject of the Freedom of the Seas, and retention of the German Colonies and on the other hand by the Allies' concessions to Mr. Wilson on the subject of the League of Nations.

M. Pierre Darchy dies in Moscow Prison.

London, January 4.
PARIS.—Havas Agency states: Death in prison at Moscow of Pierre Darchy, president of the French Chamber of Commerce in Petrograd, has aroused greatest indignation in France.

Repatriation of French Prisoners. Rapidly Progressing.

London, January 4.
PARIS.—Havas Agency states: Rapid progress is being made with the repatriation of the French prisoners of war. It is officially stated that only 1,50,000 now remain in Germany and these will be brought home at an early date.

Russia**German Evacuate Riga.**

LONDON, January 3.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that German troops have evacuated Riga in view of the numerical superiority of the Bolshevik army.

To Fight Bolsheviks.

LONDON, January 3.
HELSINGFORS.—Over ten thousand Volunteers have quickly joined the Estonian Auxiliary Expedition. Thousands of Russian Bourgeois fugitives have arrived at the Finnish frontier in order to form fighting units against Bolsheviks and embark on an offensive against Petrograd.

To Spread Bolshevism.**Russian Government Determined.**

LONDON, January 1.
The continued and determined efforts of the Russian Bolshevik Government to spread Bolshevism outside Russia are shown by M. Radek's speech at the Spartacus Congress in Berlin. M. Radek declared that the German Government had rejected an offer of two trainloads of bread-stuffs. Nevertheless Russia was willing to share the little they had with the German Proletariat. He ridiculed the idea of the Entente sending troops further into Russia, because they had become infected with Bolshevism. M. Radek declared that Russian workmen were ready to fight with their German comrades on the Rhine against British capitalism. He finally proposed a World Soviet Congress in Berlin to negotiate a world peace.

Warsaw Welcomes Paderewski.

LONDON, January 3.
The "Times" learns from Warsaw that M. Paderewski accompanied by Colonel Wade, has arrived in Warsaw. The city was illuminated and a torchlight procession was held.

Mentality of Bolshevik Defenders

LONDON, January 1.
An insight into the mentality of defenders of Bolshevism is given in a despatch from "Le Journal's" Petrograd correspondent, who telegraphs that Gorky is protesting against allied intervention on the ground that the Bolshevik policy of wholesale destruction is necessary in an uncivilised country. He urges the intellectuals to rise up against those desiring to establish order. He attacks President Wilson, who "is directing the struggle against Russia with the object of repressing above all plundering in the country."

To Overthrow Bolshevism.**Satisfactory Progress in Organisation.**

LONDON, January 3.
Information gathered in Russian quarters by Reuter shows that satisfactory progress is being made in the organisation of the effort to combat and overthrow Bolshevism. The two most important anti-Bolshevik bodies are the government of Omsk under Admiral Koltchak which is being daily strengthened and which is receiving the support of the Siberian population and Cossack troops irrespective of party, and the government of North Caucasus where General Baronoff is directing foreign affairs. It is hoped that they will soon combine. The Russian Charge D'Affaires in London daily communicates with Omsk and Archangel and a regular telegraphic service will shortly be established with the headquarters. General Deniken's army which was formerly under General Alexieff is a thoroughly efficient force of 100,000 and includes many of General Alexieff's officers in the ranks. Its headquarters are within six hours of the Allied fleet in the Black Sea.

The Troubles in Silicia.

LONDON, January 2.
It appears that industrial troubles in Upper Silicia are due to the activities of Russian Bolsheviks who, according to the "Deutsche Allgemeine Zeitung" hope to compel the outbreak of civil war in Germany by paralysing the coal supply and transport of foodstuffs.

Czechs Enter Pressburg.**Street Fighting in Prague.**

LONDON, January 3.
VIENNA.—The Czechs have entered Pressburg and have cut communications between Vienna and Budapest. A message from Prague states that New Year Communist demonstrations resulted in street fighting. Several people were killed and wounded by machinegun fire. The troops were driven out of barracks and Government buildings were besieged.

Frontier Conflicts.**Poles Defeated by Artillery.**

LONDON, January 3.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the situation in the province of Posen is critical. The Poles occupy the town of Posen and the eastern part of the province, also the town and railroads and have issued a proclamation announcing the country's reunion with Poland. There have been several frontier conflicts between Germans and Poles in course of which the Germans defeated the Poles with artillery fire.

Eastern Baltic and British Warships Withdrawal Owing to Wintry Conditions.

London, January 4.
It is announced that the British warships will be withdrawn from the Eastern Baltic owing to the wintry conditions but they will remain in the western Baltic.

Posen Completely in Pole's Hands.**BANKRUPTCY OF GERMAN GOVERNMENT IN POSEN.**

LONDON, January 3.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the town of Posen is now completely in the hands of the Poles who have overturned the German National monuments after violent fights, taken possession of all the official funds and have searched the houses of the Germans to whom bakers refuse to sell bread. The minister Herr Earnest whom the Government sent to Posen has returned and declares that it is too late to intervene militarily. He urges a peaceful agreement with the Poles. The German papers characterise the minister's report as a declaration of the bankruptcy of its Government.

Ukrainian Rebels Surround Kirovets.

London, January 4.
A Russian wireless message states:—The Ukrainian rebels surrounded Kirovets. The battle is in progress, artillery participating.

Esthonia Bolsheviks Engage**7 Thousand Chinese, Everywhere Robbing and Burning.**

LONDON, January 4.
Reuter is informed that the Bolsheviks in Esthonia are employing seven thousand Chinese who are robbing, burning and assaulting everywhere.

Germany**British War Prisoners.****Almost all Repatriated.**

LONDON, January 3.
It is officially estimated that there were twenty-four thousand war prisoners in Germany on the 29th Dec., of whom five thousand had been repatriated and were proceeding to Holland. A further eight thousand are expected to reach Holland in a few days and eight thousand are being repatriated this week via Baltic ports. The remainder are being transferred to a concentration camp at Wahn, which is under British supervision.

The Occupied Territory.**Allies Grant Concessions.**

LONDON, January 2.
The "Times" correspondent at Cologne states that Marshal Foch has granted the request of the German Delegation to suspend prohibition of intercourse between the occupied territory and the remainder of Germany. It has been arranged that the German Government shall furnish the occupied zone with fuel and machinery, and that the Allies will supply the interior of Germany with certain raw materials in order to prevent unemployment. The British Military Governor of Cologne announces that the importation of foodstuffs, raw materials, and certain manufactured articles from the rest of Germany into the British zone will be permitted from the 1st January.

Bolsheviks in Berlin.**Unparalleled Impudence.**

LONDON, January 2.
AMSTERDAM.—The "Vossische Zeitung" characterises M. Radek's appearance at the Spartacus Congress as unparalleled impudence and says that if his presence in Berlin is tolerated it will mean submission to Russian Dictatorship and the resumption of the war with the Entente.

Berliners Alarmed.

LONDON, January 2.
COPENHAGEN.—The presence of M. Radek and his fellow Bolsheviks in Berlin has alarmed Berliners, who are beginning to comprehend that Bolsheviks' aim at making Germany the base for their attacks against the "Entente." The belief is growing that an Allied army will march through the Brandenburg Gate and occupy Berlin unless Bolshevism is suppressed.

New German Constitution.

London, January 1.
COPENHAGEN.—The new German constitution provides for a People's House and a State House. Members of the latter will be appointed by the Federal Parliaments. It is proposed to subdivide Prussia into several States.

Large Funds for Propaganda.

LONDON, January 2.
The "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" states that the Bolshevik agents still have twelve million marks to spend on propaganda.

M. Radek Disappears.

London, January 2.
A message from Berlin states that M. Radek has disappeared.

Germans Obscuring Situation.**Polish Victory at Posen.**

LONDON, January 2.
AMSTERDAM, Dec. 31st.—Telephoning to-night from Berlin, the "Handelsblad's" correspondent hints that the obscurity of the situation in Poland is due to the German official Telegraph Bureau manipulating the news. What is certain is that the Polish Nationalist revolution has won a victory at Posen, but stories of the Poles marching on Berlin should be accepted with caution. People in Berlin are more interested in the presence of M. Radek and other Bolsheviks, who believe that if they could only secure control of Berlin, Allied troops would enter the city and then would come the great opportunity of infecting the Allies with Bolshevism. This is Herr Liebknecht's and M. Radek's plan.

Spartacus & National Assembly.

LONDON, January 2.
Herr Liebknecht appreciating the danger of the situation, moved in the Spartacus Congress that the Spartacus should participate in the election to the National Assembly. Rosa Luxemburg violently denounced the proposal, which was defeated by 63 votes to 23.

Berlin Government's Determination. 40,000 Poles Marching on Berlin.

LONDON, January 2.
AMSTERDAM.—Herr Moske, speaking in Berlin, and Herr Landsberg, speaking at Breslau, declared that the Berlin Government would use the utmost force to prevent the Czechs and the Poles from encroaching on German territory. The Polish agency at Lausanne states that an army of forty thousand Poles, with artillery and cavalry, is advancing on Berlin.

Poles Cross German Frontier.

LONDON, January 2.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that Herr Noske has ordered the Fifth German Division to meet the advancing Poles, who have crossed the frontier at Skumierowice and are reported to have occupied Frankfurt-on-Order. It is rumoured that the Polish Government in Warsaw has ordered mobilization in the whole of Poland.

Admiral Scheer Resigns.

LONDON, January 3.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that Admiral Scheer, chief of the naval staff has resigned.

Germany shall Supply Ships.

LONDON, January 4.
The Allies will propose that Germany shall furnish ships to carry the food for the liberated territories in exchange for permission to get food for herself. Germany will also be required to furnish the passenger ships for the repatriation of the American troops.

New Socialist Party.

LONDON, January 3.
Herr Loebeur and two prominent colleagues have formed a new socialist party in consequence of their expulsion from the Independent Socialists and disavowment by the Spartacists.

Surrender of German Battleship Baden Under Armistice Terms. 200 German Submarines Sunk During War.

LONDON, January 3.
The "Baden" newest German battleship will be shortly handed over under the armistice terms. It is authoritatively stated that two hundred and two German submarines were sunk during the war of which enemy destroyed fourteen. Mineweeper is proceeding on a large scale. Some of the minefields are of great extent and it is estimated that hundred thousand mines including drifters will have to be removed.

America

News is Property.

Important American Decision.

LONDON, January 1.
NEW YORK.—The action of the Associated Press to restrain the International News Service from publishing news gathered by the Associated Press has resulted in a decision of the Supreme Court that news even, if not copyrighted, is property. The decision is important to newspapers, since it guarantees news collected by them from piracy.

Vessel Undamaged.

LONDON, January 2.
NEW YORK.—The hospital ship "Northern Pacific" is resting easy and is apparently undamaged.

Attempts to Refloat Unsuccessful.

LONDON, January 3.
NEW YORK.—Attempts to refloat the "Northern Pacific" have proved unsuccessful. The removal of the wounded has begun.

Food Supply to Neutral and Enemy Territories.

Allies and U. S. Come to Agreement.

LONDON, January 4.
PARIS.—It is officially announced that the Allies and the United States have agreed as to the necessity to furnish food to the newly liberated and also to the neutral and enemy territories.

Republican Criticism of Mr. Wilson Partisan.

LONDON, January 3.
WASHINGTON.—In the Senate Mr. Ewin (democratic whip) declared that the republican criticism of Mr. Wilson was partisan. The President possessed sole authority as regards the peace, negotiations. As commander-in-chief he was legally empowered to agree to the terms of peace for the purpose of withdrawing armies without interference by the Senate.

Siberia

Terrorism in Siberia.

LONDON, January 2.
The Bolshevik movement is spreading in Upper Siberia. Terrorism is raging in all the mines.

Turkey

Terrible Details.

German Responsibility.

LONDON, January 2.
PARIS.—A Constantinople telegram states that the final enquiry regarding the Armenian massacres showed that there were a million and half victims. Enver Pasha, Talat Pasha, Djemal Pasha, and General Liman von Sanders were chiefly responsible. Fifty per cent of the total Armenian population was slaughtered. The massacre was scientifically organised by Germany. Terrible incidents were recorded, including the outraging and mutilating of two thousand women by Kurds, who smeared the corpses with petrol and set them on fire in order to secure the jewels they were believed to have swallowed. Seven thousand children were murdered in one place and numbers of children were buried alive in the village of Erzeuim.

Allied Forces in Constantinople.

LONDON, January 1.
Reuter learns that a battalion of French troops has been detailed to occupy Stambul. British troops will be concentrated at Pera, the British quarter of Constantinople. It is expected that an Italian force will occupy another quarter.

Holland

Holland and Belgium.

Signs of Strain.

ALLAHABAD, January 4.
London January 2nd.—A certain amount of acerbity appears to be creeping into the relations between Holland and Belgium concerning the use, the retreating Germans were allowed to make of Limburg, the future of Limburg and Luxemburg and the use of the lower Scheldt in war time. Holland seems indisposed to yield anything to aid in the enlargement of Belgium. A gathering of Limburgers have voted against any attempt of the Luxemburgers for union with Belgium. It is difficult, however, to say how far either body was representative. Belgium socialists have met at Brussels reaffirmed the principle of self-determination in connection with these problems, but claimed as stoutly as any one, the free use of the Scheldt.

British Dutch Government's Agreement Re Ex-Kaiser's Position.

LONDON, January 3.
HAGUE.—The "Telegraaf" learns that an agreement has been reached between the British and Dutch Governments regarding Ex-Kaiser's position.

Austria

Very Bad Food Shortage in Vienna.

LONDON, January 3.
Reuter is informed that the Allied Commission for revictualising Austria has arrived in Vienna. It has been found that the food shortage in Austria especially in Vienna is very bad and probably much more extensive arrangements than originally anticipated may have to be made for revictualising the population.

VIENNA. The Allied revictualising commission has arrived. The Conference starts to-morrow.

S. Africa

Indian National Congress.

Cape British Indian Council's Congratulations.

LONDON, January 1.
CAPE TOWN.—The Cape British Indian Council has sent to the Indian Congress at Delhi a message of heartfelt congratulations on the noble part of India has played in bringing the world war to a successful conclusion, also requesting the Congress to insist on full responsible Government in India, and full British citizenship for Indians in South Africa.

General

Europe Requires Billion and Half Dollars of Food.

LONDON, January 4.
The mixed "Entente" Council is being formed of which Mr. Hoover is the director-general. Mr. Hoover in his statement estimates that Europe requires a billion and half dollars of food before July.

Italy

Visit to Italy.

LONDON, January 2.
PARIS.—The President and Mrs. Wilson have left for Italy.

Italian and Balkan Problems.

ALLAHABAD, JANUARY 4.
LONDON, JANUARY 2.—Similar frontier problems are arising in the east and south. It was understood months ago that Italy and the Jug-Slavs had reached a definite agreement concerning the eastern shore of the Adriatic, but now Signor Benito Mussolini, one of the authors of that agreement, has resigned from the Italian Cabinet, and this is attributed to Italy's claims having grown with victory. It is expected that the whole Cabinet will resign, but Signor Orlando will be entrusted with its reconstruction. On the other side of Serbia there is a dispute with Roumania about the Banat of Temesvar inhabited by different nationalities, but the whole of it is claimed by Roumania, while Serbia wishes to divide it. There will be plenty of work for the Peace

Conference in settling these points and similar ones between Poland and Ukraine, the Czech-Slovaks and the Germans in Bohemia, to say nothing of the future Turkey, which is about to add to international liveliness by holding a general election.—["Pioneer"]

Mr. Wilson receives Citizenship of Rome.

LONDON, January 3.
ROME.—Mr Wilson this afternoon called on the Queen Mother. He subsequently received the citizenship of Rome at the Municipal Palace where he delivered an important speech.

State Dinner.

A state dinner will be given in his honour to-night and to-morrow he will call on the Pope and confer with the leading Italian statesmen after which he will proceed to Milan and Turin and some Italian industrial centres.

Mr. Wilson Arrives at Rome. Enthusiastic Welcome Accorded.

LONDON, January 3.
Mr. Wilson arrived and was received at the station by the King, Queen, ministers and authorities. Immense crowd welcomed the President most enthusiastically.

Unprecedented Enthusiasm.

LONDON, January 3.
ROME.—The picked troops and marines who participated in Piave and Grappa victories lined the route which was artistically decorated and, profusely beflagged. Masses of spectators everywhere gave Mr. Wilson a great welcome. The enthusiasm is described as unprecedented.

President Wilson Addresses Italian Parliament. He Proposes Organisation of World Friendship.

LONDON, January 4.
ROME.—President Wilson addressing the Italian Parliament said:—He accepted the unprecedented honour because he believed it was extended to him as the representative of the great people for whom he spoke. All sorts of ties had long bound the two peoples and America had witnessed

Italy's Sufferings and Sacrifices

and her heroic action on the battlefield and steadfast endurance at home with new admiration. Through all like a golden thread was the knowledge that the people of Italy had entered the war for the same exalted

Principles of Right and Justice

That moved his own people. Therefore he welcomed the opportunity of conveying the

Heartfelt Greetings

of the people of the United States. But we could not stand in the shadow of this war without knowing that there were things awaiting us more difficult than those we had undertaken because while

It was easy to Speak of Rights and Justice

it was sometimes difficult to work them out in practice. The distinguishing fact of the war was that great empires had gone to pieces and a characteristic of that was that these Empires held different peoples reluctantly under coercion of force and guidance of intrigue. "Great difficulty among the states such as Balkans is that they have been accessible to

Secret Intrigue

and were always being penetrated by the intrigue of some sort and north of them lay a disturbed population held not by sympathy but by coercive force of the military power. Now the intrigue has been checked and

What Cement are we to Provide

to hold these peoples together? They must now be independent. It is not our privilege to say what Government they should set up, but it is our duty to see that there is some protection around them which will hold them together. The only thing, if force is excluded, is friendship. Therefore our task at Paris is to organise the friendship of the world."

The President continued that he had found in the atmosphere of the nations he had visited a desire to do justice and establish friendliness and make

Peace Rest on Right.

There could not be another

Balance of Power

which had been found wanting, because it had not the balance within itself. There must be something substituted and he was happy to say that he found everywhere in air a conception that the thing must be

A United League of Nations.

"We stand at the

Opening of a New Age

in which statesmanship will lift mankind to new levels of endeavour and achievement".

Mesopotamia

Severe Fighting in Caucasia.

General Denikin's Successes.

LONDON, January 1.
BAGDAD.—Reuter's correspondent in Mesopotamia wires:—Russian officers who have arrived here to-day from Uladikavkal state that during the last days before leaving the town, several thousand wounded Bolsheviks were brought in. Severe fighting is taking place between General Denikin's forces and the Bolsheviks along the line of Mineralnia-Vodiprochladnye. Kislovouak and a whole group of towns are in Denikin's hands. Ingousha and Osetia mountain tribes have refused to acknowledge the Soviet power, recognising only Denikin's authority.

Norway

Aaland Islands.

Fortifications to be Demolished.

LONDON, January 2.
STOCKHOLM.—It is officially announced that Sweden, Finland, and Germany have signed an agreement for the demolition of the Aaland Islands' fortifications.

Hungary

Severe fighting between Czechs.
And Hungarians at Pressburg.

LONDON, January 3.
A Berlin message reports that severe fighting is going on between Czechs and the Hungarians at Pressburg. A telephone communication between Vienna and Budapest has been interrupted.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

Calcutta University Corps.
Permanent Establishment Assured.
Important All-India Scheme.

CALCUTTA, January 4.
At the prize-giving ceremony and sports of the Calcutta University Corps last evening, Dr Sarbadhikari Secretary, in the course of his statement, said:—Created as a war measure and threatened with the possibility of dissolution with the happy event of peace, the Corps has earned for itself continuance as a permanent institution. It has been one of the most notable of the University's activities since the creation of the University. It was a thing needed to help, to build up character, improve physique, inculcate discipline and promote habits of precision and regularity in our young university men at the same time to create the nucleus of the future citizen army of India. Difficulties have been obvious and great, but one by one these difficulties are disappearing. The Committee in June, 1918, submitted a scheme for the reorganization of the Corps as a permanent unit. I am happy and proud to be able to say that all their suggestions have been approved by the headquarters. In a recent letter the sanction was conveyed to the scheme of which the following are the main features:—(1) Permanence on the footing of a detachment which is to be part of a single Indian Universities Corps, other detachments being located one at each Indian University. (2) A permanent establishment consisting of one detachment Commander and a British Commissioned officer from the professoriate of the University, sixteen Indian officers from professors and students, thirty-two haidars 48 naiks and 904 Privates with the usual camp followers when camping; training and other allowances as permissible under the regulations, enlistment for a university course of six years, a headquarters of its own for the corps near the College Square, with a permanent staff of British instructors attached.

Sir J. C. Bose's Recent Invention.

CALCUTTA, January 4.
A magnetic crescograph has been recently invented by Sir J. C. Bose. Magnification gained by this super-sensitive apparatus far surpasses all existing appliances. It is yet difficult to predict all varied uses that will be made of this apparatus and its principles in many fields of physical and physiological investigation. Apart from its remarkable utility the perfection of this apparatus in itself is a great scientific achievement. It has aroused much interest among the leaders of science. By this apparatus the phenomena hitherto beyond the reach of investigation can now be studied with great certainty and precision. It shows ultra microscopic changes induced in a growing organism even by a puff of smoke or a gentle breeze by a passing cloud of fleeting brightness. This apparatus will for the first time be exhibited at Sir J. C. Bose's discourse at the Bose Institute on the 10th January.

The Annual Ganga Saugor Mela.

CALCUTTA, January 4.
The annual Ganga Saugor Mela is fixed for the 11th instant and thousands of pilgrims are arriving daily in Calcutta en route to the Mela which is held near Saugor Island. It is believed that there will be about two million pilgrims this year and several shipping companies have made arrangements to convey devotees in flats to the place of pilgrimage and back to Calcutta.

The 'Emden,' Raids,

in the Bay of Bengal in September 1914 caused quite a stir and since then the number of pilgrims yearly has considerably decreased, but now that

Peace Conditions Prevail

an unprecedented rush is expected and police precautions in order to cope with the same are well in hand.

Bombay

Indian National Congress.
'Times' of India Comments.

BOMBAY, January 5.
Commenting on the recently concluded sessions of the Indian National Congress the "Times of India" shows how it emphasises the essential differences between moderate and extremist points of view. It adds:—Even the Irish Sinn Feiners, whose long drawn tragedy

is not without occasional comic relief, have not descended to such force as the election of Mr. Tilak as a delegate to the Peace Conference. But that the resolution and proposal to postpone sine die the resolution welcoming the Prince of Wales show very well to what level the Congress had degraded itself. It would be impossible to prophesy with accuracy the future of a body which has abandoned practical politics and surrendered itself to internal disruption, but it is evident that it cannot long continue on its present course.

Bombay, January 4.
Mail steamer "Mandala" was signalled this morning at 8-35 and arrived at harbour at 10-15.

Punjab

Punjab Lieut Governor Leaves
for Delhi.

LAHORE, January 4.
His Honour the Lieutenant Governor will leave Lahore for Delhi on the evening of the 12th instant and will stay at Delhi till the 17th instant. On that date he will leave Delhi by motor for tour in Gurgaon, Mohak, Hissar, Bahawalpur, Multan, and Montgomery districts.

United Provinces

Great Fire in Kabul Bazaar
Shops Reduced to Ashes.

ALLAHABAD, January 4.
News from Kabul states that a fire broke out accidentally in a bazaar on the night of the 1st 2nd December (?) reducing to ashes several shops before it was brought under control and causing damage estimated at 2 lakhs of Kabul rupees.

Ali Brothers Return to Chindwara
on July, 16.

ALLAHABAD, January 4.
Messrs. Mehomed Ali and Shaukat Ali have been allowed to be at Rampur till the 5th instant when they will return to Chindwara passing through Allahabad on the 16th instant.

The death has occurred at Fyzabad at the age of 91 of Moulana Gholam Hossain Sahib, better known by the title of Allama-I-Kutubi well known in ecclesiastical Betirarchy of Shah community of India.

Bengal

The Imam Clayton Case.
Defendant Withdraws and Apologises.
A Satisfactory Ending.

JANUARY 4.
BANKPORE.—To-day's "Searchlight" publishes details of the proceedings in the Imam Clayton case. The Court was packed to suffocation. The Hon'ble Mr. K.B. Dutt, with a large number of Senior Counsels and Vakils appeared for Mr. Hasan Imam, and Mr. Sultan Ahmed, Government Advocate, for the Hon'ble Mr. Clayton who also was present. Mr. Ahmed first read out a petition on Mr. Clayton's behalf to the effect that the defendant unreservedly withdrew all his written statements, accepted the plaintiff's allegations as substantially correct, sincerely apologised for the unfortunate incident and left himself in the hands of Mr. Hasan Imam. In addressing the Court on behalf of Mr. Hasan Imam, his Counsel said that considering the high position of both the parties every one would be delighted that this case had terminated devoid of any unpleasantness. His client had displayed a commendable spirit of reasonableness and acted as a gentleman of his position should have done. Counsel appealed to Mr. Imam's generosity and magnanimity with which he knew he was amply endowed and Mr. Ahmed felt sure that Mr. Clayton would never regret having taken the course he did.

Mr. Dutt on behalf of Mr. Hasan Imam stated that in view of the defendant's unreserved withdrawal of his statements traversing the plaintiff's allegation and open acknowledgment by him of their correctness and his appeal to Mr. Imam's generosity and magnanimity Counsel was authorised to say that the plaintiff did not want to cast Mr. Clayton in any damages and he would willingly forego the claim for the same. The object of the suit was to prevent bad behaviour on the part of Europeans towards Indians, and Counsel said while bad manners were bad everywhere, they were on the part of Europeans in India, as declared by Lord Morley, political crimes. Mr. Dutt prayed that in the decree to be prepared the circumstances under which the claim for damages have been given up should be stated. He also prayed for actual cost incurred, exclusive of pleader's fees. Counsel added that Mr. Imam was willing to forego even these but as that would have been contrary to the practice of the court there was therefore no alternative.

The learned Subordinate Judge said that he felt glad that the case had thus terminated and that the decree would be passed as prayed for.

Situation in Baltic Provinces Growing
Worse.

LONDON, January 3.
Apparently the situation in the Baltic Provinces is growing worse. According to a Copenhagen message, the commander of the British squadron has declared that he is unable to intervene effectively.

German Troops Abandon Property
to Bolsheviks.

LONDON, January 3.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the German troops who were withdrawn a short distance from Riga had to abandon thousands of their comrades and an enormous quantity of property to the Bolsheviks.

Latest Telegrams.

LONDON, January 3.
Death is announced of R.G. Knowles, the Celebrated Comedian.

LONDON, January 3.
The Gazette contains the following awards to officers of Indian Army for valuable services in connection with the military operations in Egypt.

O.B.E. (Commander) Lieut.-col. A.K. Rawalins.
(Officers). Lieut.-Cols. P. H. Cunningham, H. F. Pearson, Henry Temple, Captains R. A. Campbell, M. R. Dabery, D. L. Graham and Lieut. K. R. Madan.

D.S.O. Lieut.-Cols. G. R. Cassels, C. S. Eastmead Majors. W. L. Dundas, Richard Gardiner, G. M. Glynton, H. N. Holden, B. G. Kidd, H. M. Shaw and Captain H. G. Laird.

M. C.—Captains W. F. Blacker, L. E. Denny, W. G. Elphinstone, A. M. Kennedy, T. S. Paterson, Alan Saunders, A. H. Williams, Lieut. G. H. Allanson, E. B. Belcher, G. D. Clarke, K. M. Fraser, T. E. Furze, N. H. Homer, R. T. Jones, B. H. Kamakaka, D. M. Newitt, R. P. Ranking and A. G. Scotland.

LONDON, January 3.
Washington.—Mr. Daniels informed the naval committee that all the capital ships in the navy would in future be electrically driven. He declared that 'new Mexico', which was first electrically driven Dreadnought, was the most powerful warship afloat. She had developed 31,000 horse power and a torpedo would have to destroy all four propeller shafts to cripple her.

LONDON, January 3.
The death is announced of Rev. W. E. E. Scott, formerly Archdeacon of Bombay.

LONDON, January 3.
In recognition of his services in Egypt, military cross has been awarded to Lt. F. L. Skilton of Hongkong and Singapore garrison artillery.

LONDON, January 3.
The "Daily Mail" announces that Major General Sir Charles Mellis V.C. who commanded a brigade of garrison of Kut, has arrived in London from imprisonment in Turkey. His fellow prisoners pay a tribute to his efforts throughout to alleviate their sufferings. A British officer who was on march to Bagdad states that Mr. Mellis saved lives of some men who were unable to walk by inducing Turks to supply transport. The Commission at Cairo is taking evidence of prisoners repatriated from Turkey regarding their treatment and Attorney-General is holding an inquiry in London to gather evidence which will lead to punishment of the Turks responsible for unmentionable crimes and murder of British war prisoners.

LONDON, January 3.
Mr. Montagu announces that the India Office committee to assist the disabled and invalided officers to obtain employment in India, Eastern Colonies and Malay States has ceased to operate. The Labour Ministry is now dealing with matter.

LONDON, January 3.
Indian Civilian W. S. Coutts has been appointed puisne Judge in High Court of Patna in succession to Mr. Chapman.

LONDON, January 3.
The National Bank of India has decided to increase its capital to four millions sterling.

మదరాసులో ప్రేమ:— నిన్నటిదినమున, నేటిదినమున ప్రేమకేసులేము లేవు నేటిదినమున 16, నెంకటాచల నాయకవడిలో 11 మేండ్ల వసుకుల బాంబులు. మరణించెను. ఈనెల 25 తేదీన ప్రేమ లేకాంబులు. ఈనెల 30-న తేదీన న్యాయుచ్చి, 1-వ తేదీన రామ్మూటాడుదేవున నొప్పించినది. ఎట్టి వాళ్ళును లేవు. ఈనెల ప్రేమ క్రిందికికమున లేవు. ఇంకెప్పుడు ముంబా కా వచ్చును.

చెన్నపురిలో మరణములు:— 1919 సంవత్సరము జనవరి 4 తేదీలో అంతమగు వారములు 1000 కి 78.4 చొప్పున మరణములు సంభవించినవి. గతవత్సరమున నివి 1000 కి 71.1 మాత్రమే ఉండెను. కలరా హుచ్చినది. 128 గారి కీవాధి నోకినది. 52రు మరణించిరి. ఇకెప్పుడు ముంబావలన 70 మంది మరణించిరి. ప్రేమకుల ఇద్దరు మరణించిరి.

అరీనాథులు చింద్రారా కేసెయట:— మనామ్మదారి, మహాతారి గారిని 5 వ తేదీనరహస్య రాంపూరునందుకుట కనబడెను. మమ్మలు చింద్రారా కేసెదరు. 16 వ తేదీన అలహాబాదన కేసెదరు.

హల్ద్వానులము హుస్సేను హామీబు గారు ఫిజాబాదులో మరణించిరిన తెలియుచున్నది. హామీబు గారు మరణకాలము నెలకి 91 ఏండ్ల వయస్సు గలిగియుండిరి.

మంజుల మొయిఅజీతురు జనవరి 4 వ తేదీన 10-45 గంటలకు బొంబాయి చేరినది

బాపట్ల తాలూకా గ్రామోద్యోగుల సభ.

బాపట్లలో సమావేశము.

డి సెంటరు 81-వ తేదీని బాపట్ల తాలూకాలో పగలు 1 గంటకు రావుబహదూరు జేరి రాజు కృష్ణయ్య పంతులు గారి యాజమాన్యము క్రింద బాపట్ల తాలూకా గ్రామోద్యోగుల సభ జరుగవలయుగా జరిగింది. సభకు బాపట్ల తాలూకాలోని అయిదు ఫిర్యాదులనుండి గ్రామోద్యోగులు పలువురు ప్రతినిధులుగ వచ్చిరి.

అహమ్మదాబాద్ నుండి బాపట్ల కరణం శిఖరం చల పతి రావు గారు తమ స్వాగతోపహ్వానమును జదివెరి. వీరి యాజమాన్యమునకు గ్రామోద్యోగుల సభను యిక్కడను లను, ప్రస్తుతము చర్చకు పంపబడిన బిల్లులోని విషయములను ఖండించుచు నూతనముగ నూదించబడిన సవరణలు ఆసక్తితో చూచి చర్చించిరి.

అనంతరము రావుల లోకనాథం గారిచే (పేరాల) కర్ణం ఉపసాదించబడి ఫిర్యాదాదిగా కొందరిచే ఆమోదించబడిన తరువాత, జేరి రాజు కృష్ణయ్య పంతులు గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. పుష్పమాలాలంకృతులైన పిదప అగ్రాసభాధిపతి గారు తమ యాజమాన్యమును జదివెరి. దానియొక్క సారాంశము సీక్రింద పొందుపరచబడినది.

మిరాశీ హక్కుల సోదనలారా!

“ఇచ్చేయములలో మన భరతఖండమునకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము క్రింద మన హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్య హక్కులను కృత్రిమము విషయము ప్రభుత్వస్థానమైన థిల్లినగర్ములలో జరుగు కాంగ్రెసు మహాసభ యత్నములను సంపూర్ణముగా తిరస్కరించుచున్నట్లు భగవంతుని ప్రార్థించవలెనని” పూర్వము హిందూ మహాదేవుని పృథువుల కాలములో పృథి గ్రామమునకు కర్ణం, పెత్తనదార్లు ఉండిరి. తక్కిన పక్షము చేయుటకు పూరిత, భజింతి, చాకలి, కుమ్మరి, పెట్టి మొదలైన వారి ద్వారా దీనికి చేతనములు రాకరూపమునగా భూరూపముగా ఈ నాములు ఏర్పడెను. గ్రామ తరలను గ్రామోద్యోగులే ఫయిసల చేసికొనుచుండిరి. రాజ్య పరిపాలన వారికి చెందవలసిన పన్నులు, ఇలా రా దార్లు దేశ పాండ్య దేశముల ని పేరు పాండిన వారికి మాలవారిగా పన్నులు వసూలు కావలయుండెను. ఈపన్ను కనూలుకు గ్రామోద్యోగులు కుమ్మరిగానుండి వసూలుపరచుచుండిరి. దీనివలన ప్రజలకు, గ్రామోద్యోగులకు ఆన్యోన్యమైతి అధికమయెను. కొంతకాలమునకు ఇలా రాదార్ల కల పన్నులు చక్కగా వసూలు కావడము దొరతన నువారు భూములకు పన్నులు విధించి వసూలుపరచు కొనుచుండిరి. తరువాత కొంతకాలమునకు మిరాశీదార్ల కుటుంబములకు తగిన చేతనము లేదని వారి హక్కులు వంశ పారంపర్య శ్రేష్టావక్రమణిక నుండి వీరవర్సిరి. అందువలన మిరాశీ కుటుంబములు ఆన్యోన్య కలములు లేక జమీందార్లతో బాటు గ్రామోద్యోగులను మైత్రితో కలమును గడుపుచుండిరి.

మనదేశములో కర్ణముల కెంత గౌరవమున్నదో దక్షిణ దేశమున గ్రామమునకులకంత గౌరవమున్నది. దీనికి కారణము ఏద్య. అక్కడి ముసగులు చాలవలకు బ్రాహ్మణులు. కరణములు బ్రాహ్మణేతరులు. ఇద్దరును అన్నిచోట్లను సర్కారువారి పరీక్షలను పాసినవారే వారి కుటుంబములోని మిరాశీ హక్కులకు స్థిరముగ నుండుకొనుచున్నారు.

ప్రస్తుతము మార్పుయొక్క అవసరమేమి? గ్రామములను సమర్థతతో చక్కగా చేయు నిమిత్తమై చెడునడక గలవారిని పనులకు నియమించ వీలు లేకుండ చేయుటకై అయి వున్నది. ఈ యుద్దేశము మంచిదైనను దానివలన గలుగునట్లు ములు గ్రామమునకేమి, దొరతనమునకేమి చాలగ నున్నవి గనుక ఆత్రపడియున్న చట్టమును మార్చుకూడదని మనము చాల పట్టుదలతో దొరతనమువారికి చెలుపకలెను. తరువాత బిల్లులోని మార్పులను నిట్లు నూదించుచు దానిని ఖండించిరి.

అర్హతాస్థలంలో గొన్ని నూతనాంశములు చేర్చబడెను (2) ఉద్యోగములు భాగీను భర్తీ చేయునప్పుడు ఆరలందించకలసిన పద్ధతులలో మార్పులు. దీనిలో శిష్టానుక్రమణికను రద్దుపరచిరి. (3) మైనర్ల హక్కు బొత్తుగా తొలగించబడినది. (4) డివిజన్ ఆఫీసరులను అధికారము తహశీల్దార్లకు డిప్యూటీ తహశీల్దార్లకు యి కప్పబడినది. (5) రెండు అప్లికేషన్లగా ఒకటే అప్లికేషన్ చాలుననిరి. సమ్మెరీ దాఖలు హక్కులను తొలగించిరి.

వై అంశముల నిట్లు ఖండించిరి: దివాలా కోర్టు:— ప్రతివాడును వర్తకము చేయునప్పుడు లాభనష్టములకు పాత్రులు. దివాలా అయినంత మాత్రముచేత మిరాశీ హక్కు దానిని నడతకు లోపముండదు. గ్రామములో నుండి ఆయన గౌరవమునకు కొంతయుండదు: సర్కారు ఉద్యోగములలో నూడ దివాలాకోర్టుకు కొన్ని నియమము లేర్పరిచిరి. అటులనే గ్రామోద్యోగులకు నియమము లేర్పరచనలెను గాని అందుకు పనికిరారనట చాలాకలిసెను.

డిప్యూటీ తహశీల్దార్లకు, తహశీల్దార్లకు అధికార మిచ్చు విషయము:— వీరికి గ్రామోద్యోగములను తొలగించు అధికారమిచ్చుకనే ప్రతి అంశమునకు వీరటకు అభిప్రాయభేదములు గల్గి వీరు తగినవారని ప్రాయము సురీయులు భయ. అందువలన బొంబాయి బొత్తిగా మారుట మనవ్యధర్మము గానేరదు. కొందఱు స్వల్పభాగీలు వచ్చినప్పుడే ఒకటి, రెండు ఆవులకు దొడ్డిలో పాడికట్టి వేయించుకొను అధికారము దే గా గ్రామహక్కులుగల ఉద్యోగములను అధికారము వచ్చినప్పుడు వారిపని చెప్పనక్కరలేదు. గ్రామోద్యోగములు చేరములలోనికిదిగి గ్రామపరిపాలనను అగౌరవముగా కి కచ్చుటకు సందియము లేదు. ఇదిగాక బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరులు అనుభేదములు బలపడి గ్రామములో లేని శ్రాత్తవారలను చేర్చు అవకాశము గలుగును. కావున క్రింది అధికారులకు యీ అధికార ముండవలెను. డివిజన్ ఆఫీసరు కారణములు గనబడదు అట్లు చేసి యొందినప్పుడు, అనర్హుడు కాదని స్థిరపరుచుకొనుటకు జిల్లా లెక్కరు వారికి అవీలు చేసికొను హక్కును గలిగి యుండవలెను.

వీరలను అనర్హులను గా నెంచడము:— కలిమిలేములు మనమ్యురితో నెప్పు డంటియుండునని కావు. నేను లక్షాధికారి లేవు భిక్షాధికారి యైనవారిని చాలమందిని చూచుచున్నాము. దివాలాకోరు కొడుకు గనుక వీరవాడయినాడనే కారణముచేత అతనిని అనర్హుడనట కేరటను న్యాయ విరుద్ధము. కనుక ఈవరకును చిత్తు చట్టములో చేర్చుకూడదు. భగవంతుడే కావలె నన్ను లంచప్రీతిగల వైరుధికార్లుకు కావలెనవును జూపించినట్లే అగుచున్నది. కావున నీ కారణములు మిక్కిలి అశ్రవణములు.

శ్రేష్టావక్రమణిక రద్దుపరచు అంశము:— ప్రస్తుతము శ్రేష్టావక్రమణిక నిర్ధారణ యుండుటకల్ల కుటుంబకలహములు లేకుండ నున్నాను. వంశములో నెక్కువైన నియ్యవచ్చు నన్ను వో భవిష్యుగా నుండువారు బ్లాటియెరములు బలపరచుకొని లేనిపోని ఆపాదములు గలుగజేసికొను అవకాశ మిచ్చినట్లును. ఇప్పుడు శ్రేష్టావక్రమణిక దగినవాడు లేనప్పుడు అకుటుంబములో నున్న తగినవానినే నియమించుచున్నారగాన ఉండెడి హక్కును తొలగించ గారణము కనిపించదు. కుటుంబము వారిని మొత్తముగ కానించిన హిందూలా ప్రకారము ఇప్పుడు అన్నవి. కాన వంశపారంపర్యపు హక్కును క్రమేణ తొలగించవలె ననెడి యుద్దేశము వేంగ్యము అగుచున్నది.

మైనర్ల హక్కులను తొలగించు విషయము:— చనిపోయిన మిరాశీ హక్కుదారునకు యుక్తకుమార్తెలవారసలు లేనప్పుడు వీరికి మిరాశీ హక్కును బొత్తిగ తొలగించుట వలన అనేక కుటుంబములకు జీవనములు పోవుటకు కారణములగును. వర్తిలో లేని రెండవద్ద గ్రామపనులలో నుత్తీర్ణుడైనవాడు తత్కాలమునకు మైనరు అయినాడని ఆ కుటుంబము

నుండి మిరాశీ హక్కును, తప్పించుట బహుశాకోరకృత్యము. కావున మైనరు హక్కు తొలగించక మై నాటి ఉండునటకు గురూస్తాను నియమించుట న్యాయము గనుక మైనరు హక్కు తొలగించకూడదు.

సమ్మెరీ దాఖలు తొలగించు విషయము:— రెండు అప్లికేషన్లు హక్కులో ఉన్నప్పుడు క్రిందికోర్టుల ప్రీత్యులకు రద్దుపరచి నుదాను రివిన్యూబోర్డువారు న్యాయమును పాలించుచుండిరి. రెండు కోర్టులలో అప్లికేషన్లు అధికార ముండుట దొరతనము వాచ్చి న్యాయమును వెల్లడించును. కొన్ని కేసులలో క్రిందికోర్టు తీర్పులు రద్దయిపోవుచున్న వని తెలిసినప్పుడు ఇప్పుడుండే హక్కును తొలగించకూడదు.

ముత్తముమీద గ్రామమిరాశీ హక్కులను తొలగించి అధికారి యిష్టమైనవారిని నియమించుటచే గ్రామములో ఆన్యోన్యకలహములకు కారణమగును గాని లాభములేదు. తక్కిన ఉద్యోగులకులే గ్రామోద్యోగులకు నూడ నియమించిన, గ్రామములో కరణములకు మనములకు గ్రామ సంబంధముండదు. కుట్రలు సామ్యము వంశపారంపర్య మయిన హక్కుల వారలైన తాతతండ్రులనుండి గ్రామసాంప్రదాయములు బాగుగా ఆచార్యమునుండి గుర్తెరిగి జనుల జేయుకొరకై పాటుపడుదురు. లేనిపో గ్రామములలో జరిగెడి కన్యలహాలు ఆశ్రమములు, చోరీలు గర్భరాము నూతనోద్యోగములు గమనించక అల్లకల్లోలమునకు కారణమగును. సర్కారుకిస్తు చెల్లక ఆస్తిజప్తులను చేయుటకు అవకాశముండును మిరాశీ పోవునకు భయము లేనందున ఇష్టమగుచున్నట్లు ప్రవర్తించి సర్కారుకు రయితులకు నష్టముకు కలుగజేతును. శ్రాత్త ఉద్యోగులకన్న వంశపారంపర్యముగ వచ్చిన గ్రామోద్యోగులకల్ల సెటిల్ మెంటు సంబంధమైన అనేక చిక్కులు తీర్చుటకు కారణమైనవిగనుక ఇష్టమగుచున్నట్లు గాకులేనివారికి సువుర్గుడని పయిచ్చుట మంచిది కాదు. మిరాశీ హక్కును తొలగించవలెనను ఉద్దేశముతో నీమామ్యులు చేసినట్లు ఎంచవలసినట్లును.

అంతరము గుంటూరు జిల్లా సంఘమువారిచే ప్రకటించబడిన “గ్రామోద్యోగులు చిత్తు చట్టము (జి. ఓ. 480) అను గ్రంథము చదువబడెను. అల్పావశ్యము లైనపిదప చట్టమును గురించిన 8 తీర్మానములు తీర్మానించబడెను తీర్మానముల మీద మాట్లాడిన వారందఱు గ్రామోద్యోగియులే. ఈ సందర్భమున గ్రామమునను గారి కుమారుడైనట్టియు, జిల్లాకోర్టు వకీలును, యూనియన్ ఛీర్మెను గారైన కోమరవోలు హనుమంతరావు గారు ఇట్లు ముచ్చటించిరి. “గ్రామోద్యోగుల పదవులు మిరాశీ హక్కులకు సంబంధించినవి. ఇవి తీసివేయుట కెవరికిని హక్కులేదు ఈబిల్లును పూర్వమే అచటలలో బెట్టదలచిగాని కొన్ని కారణములవల్ల ఊరకుండిరి. 60 ఏండ్లలో రెండు సెటిల్ మెంటు చేసికొని బెత్తె మధ్యము పోగొట్టుకొనకుండ భూమిసంతయు సర్వేచేయించుకొని స్థానముల ముందు కొని కిస్తూలు కట్టించుకొని మనజాటు చేతులలో దిగించుకొని యిప్పుడు ఈబిల్లును ప్రచేశ పెట్టి మిరాశీ హక్కులను తీసివేయు సమకట్టి నాడు మనమందరము పట్టుదలతో వనిచేసుకలెను. అరసరమునచ్చిన దానాముకూడ వేయవలెనని గంభీరోపన్యాస మిచ్చిరి. అగ్రాసభాధిపతి గారు కడవట ముచ్చటించి సభను ముగించిరి. సభాసంతరము కుమ్మరము లక్ష్మీ శారా తులు గారు జిల్లా సంఘము చేయుచున్న పనినిగురించి ముచ్చటించి గ్రామోద్యోగులకు ఉత్సాహమును కుట్టించిరి.

— ఒక విశేషము.

అఖిలభారతీయ ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలు (1919)

మామూలు స్థలములందు ముందు సంవత్సరపు సాంవత్సరిక పరీక్షలు 1919 సంవత్సరము మార్చి నెల 14, 18-వ తేదీలకున్న జరుగును.

1. ఆయుర్వేద ఆచార్యపరీక్ష.
2. ,, విశారద ,, (ప్రత్యుత్తరములు సంస్కృతములో నుండవలెను.)
3. వైద్యపరీక్ష (విద్యార్థి దేశభాషలో నుండవలెను.)

హిందూ దేశములో ఎక్కడైనను 10 మంది విద్యార్థులు గూడినచో సక్కడ పరీక్షాస్థాన మేర్పరుపబడును.

ఇతర వివరములకును దరఖాస్తుపత్రములకును యీ క్రింది చిరునామాను వ్రాయుదు.

సెక్రటరీ, ఆయుర్వేద మహామండలి,

ఆయుర్వేదకళాశాల భవనము, మదరాసు.

ప్రజాభిప్రాయములు

గుంటూరులో ప్రేమ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికవనము:

అయ్య 21-12-18 తేదీగల మీ పత్రికలో ప్రేమవాదాన్ని గుంటూరు అనుభవ కారుల మీదికి ప్రసాదించిన విషయముల కొన్ని అసత్యములుగాను గతర్క మెంటువారి నూతన ప్రేమ నిబంధనల పరిజ్ఞానములేని వాటిగల్గి వ్రాయబడినవిగాను, పురజ్వలన అసంపృప్తి కలగజేసి భయమును వృద్ధిచేయవలయునని ఊహించుచున్న ముగ్ధునిపేరికి అధికారుల విషయముల యాధ్యాభావమును కనబరుచుటకును వ్రాయబడినట్లు స్పష్టము చేయుటకు సత్వమును విషయములను చదువరులు గ్రహించుటకు ఈ గుర యంకములను మీ పత్రికయందు ప్రచురింప గోరుచున్నాను :

“ ప్రేమవాదాన్ని తిరిగి మాపుననున తలచాడనట్లు సమాచారము తెలిసిన తరువాత నూతనప్రేమ నిధుల ననుసరించి ముగ్ధునిపేరికి అధికారులు తనవిధ్యుక్త పర్యవేక్షణ నిర్వహించిరి. ఎటువలన నుండులు భోతులు నగై రాలయాలయన నిర్మాణించుటకు ప్రయత్నించుటకుయే గాక ప్రేమనివారణపద్ధతులను బహిరంగముగా ప్రకటనాపత్రికల మూలమునను టచటమా మూలమునను ప్రచురింపి ప్రేమ టీకాలను వేయించుటకు ప్రారంభించి నుమారు 8000 జనులకు పైగా గతర్క మెంటు ఆనుప్రతిభాను శ్రీల ఆను పత్రికలోను ప్రేమ టీకాలను వేయించినార. ముగ్ధునిపేరికి ప్రాంత ఆనుప్రతిభను గారిని ప్రేమ రోగులను యిండ్లకడ్డ తనిఖీచేసి ఔషధ మిచ్చుటకు ఏర్పాటుచేసియున్నారు. గతర్క మెంటు ఆను పత్రికలో ఒక ప్రత్యేకవాదము ప్రేమరోగుల చికిత్సనిమిత్తము ఏర్పాటుచేసి అరసరసగు సిబ్బందిని ఉంచినారు. ప్రేమవాదాన్ని గల భాగములలోని జనులను ఇండ్లు భారీచేసి పాలములలో గాని, ఆరోగ్యపాకల నిమిత్తము ఏర్పాటు చేసిన స్థలములలోగాని పాకలు వేసికొని ఉండవలసినదిగా ప్రకటనపత్రికల మూలమునను టచటమామూలమునను హెచ్చరిక చేసి యున్నారు. పదనపాకల నిమిత్తము, యెకి 80-00 ల భూమిని అడ్డకు తీసికొనిఉన్నారు. ఇండ్లను కిరసనాయలు వ్రావకము తో కడుగుట నిష్ప్రయోజనమనియు, అందు కిరసనాయును వెచ్చింపగూడదనియు, ప్రేమరోగుల చికిత్సకు పూర్వమువలె పాకలను వేయగూడదనియు, నూతన ప్రేమ నిబంధనలలో వ్రాయబడియుండుటచే పూర్వమువలె ఈపద్ధతులను చేసి యుండలేదుగాని మీ విశేషము వ్రాసినట్లు ఉపాధిభావము తో గాదు. అయినను స్వాతంత్ర్యములోను నిరవేదలగు వీర జనుల సహాయము నిమిత్తముగా నిరూపించిన కొంతమందా సామ్యుల కిరసనాయులు వ్రావకమును కయ్యారచేయించి వీరలగు వారికి ఉచితముగా ను, ఇతరులకు ఖరీదుకు ఇచ్చి ప్రేమ వ్యాధి గల యిండ్లను సదరు వ్రావకముతో కడిగించుచునే యున్నారు. ఇందునిమిత్తమును, వీరలగువారికి కొన్ని ఆరోగ్యపాకలను ఉచితముగా కట్టించి, పాకలకు కలయు సామానము ఉచితముగా నిచ్చుటకును, ముగ్ధునిపేరికి సామ్యులనుండి కొంతభాగము ఖర్చుపెట్టుటకును, గతర్క మెంటు సామ్యులనుండి కొంత వ్యయపెట్టుటకును ఉత్తర్యుల నిమిత్తముగ గతర్క మెంటువారిని కోరియున్నారు. మరియు ప్రేమ టీకాలు అయాపట్టణభాగములలో వేయనిమిత్తము పరియిద్దరు డాక్టరులను ఏర్పాటుచేయుటకు కూడ కోరియున్నారు. ఇంతే గాక పురజ్వలనకు సంబంధించిన అపదను నివారించుటకు తమ చేతనైన యాత్రు పనులను కడు శ్రద్ధతో చేయించుచున్నారు. ఇట్టిసందర్భములలో ముగ్ధునిపేరికి అధికారులు ఉపాధిభావముతో నిద్రపోవుచున్నారని మీ విశేషము నిద్రపోయి మేల్కొని వ్రాసినట్టి యాధ్యాభావమును తెలిపుచు అసత్య విషయములభావమును చదువరులే గ్రహించుచుండుగాక. ముందైన ఇట్టివిషయములను వ్రాయు బూరుకొనునప్పుడు తద్విషయములను బాగుగా గుర్తెగిన అధికారులను విచారించి నిష్పత్తిపాత్రునితో వ్రాయుట సమంజసమగు ననియు, అప్పుడే వారు విశేషముని భర్తమును ప్రమమగా నిర్వహించినవారగుడరనియు వారికి హెచ్చరిక చేయుచున్నాను. అధికారులకు తోడ్పడి పురజ్వలన తగు జాగ్రత్తతో చరచేసినచో ఈ వ్యాధి త్వరలోనే నిర్మూలించును. ఇందుకు ధృవంతుడు తోడ్పడుగాక.

గుంటూరు ప. ఎ. పా.

ii

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘికవనము:

అయ్య, నున ఆయుర్వేదకాశ్రుతిశాస్త్ర ఆనక శ్రేష్ఠ తరనుగు ఔషధములచే ప్రేమవాదాన్ని విరమించుటకు ఆనక దృష్టాంతములున్నవి. శీతకాలమందు శీతము లేకపోవుట వేసవికాలమందు అతి చల్లదనముగా నుండుట, వర్ష కాలములో వర్షములేక, ఒక్కొక్కప్పుడు అప్పుటికప్పుడే తోష్ణస్థితులు మారుచు, ఆకాశమందు ఉలకలు రావలయుండుట, భూమి నెరియలగుండా ఆనేక జాతుల కప్పలు పురుగులు బయలుదేరి అభివృద్ధిగాంచుట, యెలుకలు మొదలగు జంతువులు మనుష్యులనే భితిలేక ఇటునటు మతిలేపి సంచరించుచుండుట, ఇండ్లలో యెలుకలు చచ్చిపరుట, పగటిపూట, మబ్బులతో గూడిన గాడ్లును గలిగియుండుట పగలు ఆదివేడిగనున్న శోభలలో రాత్రులందు చల్లదనము గలిగియుండుట సీజనల ఫీవర్స్ గలిగియుండుట మొదలగు సందర్భములకు బట్టి ఈ వ్యాధి రాజోవుచున్నట్లు రూఢిగా నమ్మువలసియున్నది. నుండులు.

కాగ్నాటికి ఆపిడు క్షోద్రకు ఆఫ్తలెము సల్ఫర్ కి ఆస్తికు, సల్ఫేటు ఆఫ్ కాపర్ విత్ లెములు ఆండ్ కిరకన్ ఆయిల్ వగైరాలతో కోజు 1 కి 2-3 తపాలను కడిగి, పరిశుద్ధము చేసికొనవలెను.

(ప్రీవెంటివ్ మెడిసన్)

నె 1 రు ఇంటర్ సల్ మెడిసిన్

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include మెరుగు వాయువు, ఉసిరిక కాములు, వెలగవంతు, కొంజి, పిప్పళ్లు, మిరియాలు, రేపల్లెచిన్ని, పద్యం, గ్లాసువీళ్లు.

ఈమందు ఇచ్చుటకు పూర్వం నుండువుగా విశోచనం చేయించి ఆముందటికోజున వ్యాధి వేరములో గలిగియున్న ప్రదేశమునబట్టి శరీర బలాబలములను బట్టి పూటకు 12 మొదలు 18 వడ్డగింజు యెక్కు ప్రమాణముతో చూడు పూటలు కొంచెం చల్లని మంచినీటిలోచేర్చి పుచ్చుకోవలయును.

నె 2 రు ఇంటర్ సల్ మెడిసిన్

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include ముసాంబం, బాలింతకాయలు, వంతుకుపువ్వు.

ఈమందు ప్రతికోజు 12 వడ్డగింజు ప్రమాణం చేతమం గుండె ప్రేమ శస్త్రక నిధినిబట్టి శరీర బలా బలములను బట్టి నున యోగించవలయును.

నె 8 రు భూపం

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include గంధముపొడి, కర్పూరం, దానియొక్క, పిన్న కటుకరోహిణి, దేవదారు, చక్కెర, గుగ్గిలం.

ఇవిఅన్నియు చక్కగా చూడ్డంచేసి, చెండు అవున్నల మంచి నేతిలోబెట్టి గాజునీసాలో నిలవయించి, అపసరమును బట్టి ప్రతిపూట ఇంటిలో భూపం వేయుచుండవలయును.

గుంటూరు వైద్యరత్న. వి. పి. రాజు ఎల్. సి. పి. ఆండ్ యస్. ఎమ్. వి. పి. ఐ. డి. ఐ.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగ దృష్టి, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, యంత్ర కాశ్రుము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికానా చీట్ల పేక తమాషాలు, విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయచేయుట, మునుషీచెట్టును పుట్టించుట, జీరముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచే మాటలాడించుట, భూమిపైక గజముయెక్కున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీనివెల 4 రూపాయి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి, మంచుమందు దబ్బి 1-కి ఆ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రూ. 25.

తామర ఒక నిధమైన పురుగుల కలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచర్యములో గాని, గోళ్లలో గాని బాటవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను చెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—దురద, ఉంగరములకంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికాయట, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేచి శరీరమంతట వ్యాపించి సిద్ధపట్టని జల విర్మడును.

చికిత్స :—పురుగుల కంటి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము :—1. మందు లోచర్యములోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంతు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనండిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

మీ బా యీ ల రు

విశేష కాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషు బా యీ ల రు కామోజిజిమ్”ను యుపయోగించవలయును. దాని సుపయోగించిన బా యీ ల రు శ్రుప్తపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక షెల్ ఫ్లెట్సుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రుప్త పట్టకుండగను శుభముగాను నుంచును. ఈ కామోజిజిమ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బా యీ ల రు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు శ్రోతవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజింట్లకే వ్రాయవలయును.

గౌరవముగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం 553 కి రు

మదరాసు

(వై కామోజిజిమ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక చేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఆయుర్వేదము

అధికారుల ఉపేక్ష

సూర్యాపేట సహకార కామధండ్రి గోధేలుగారు మా కంటిలు వ్రాయుచున్నారు:-

భారతము కాననసభవారు 1912 సం॥ న మేడికిలు రిజిస్ట్రేషను కాలమును చేసిన వాడియందు భారతమును ఆయుర్వేదముయొక్క మహిమను తెలిసికొనుచున్నారు. మన వైద్యుల పట్ల అధికారులు జోక్యముచేయుచున్నట్లు భారతము తెలుగును సహింపజాలదు. భారతము లేకగ్రీకులుగా అధికారులు చే నిరసనభావముతో చూడబడుచున్న ఆయుర్వేదము సాధారణ ప్రాధికారము పత్రకలలోను, కాననసభలలోను అంగీకరింప చేయుచున్నాడు.

భారతమును వైద్యులపక్షమున వాదించుటకు ప్రత్యేక కారణము లనేకములు గలవు. ప్రకృతియు ప్రభుత్వమువారి వైద్యపరీక్షలలో వారితోనే దాక్షిణ్య ప్రజలకు వైద్యవిషయమున సహాయచేయుటకు కష్టపడుచున్నారు. ఈ మధ్య వీరిసంఖ్యను అంచనావేయగా 20 వేలవలె కొక దాక్షిణ్య మాత్రము వైద్యులకును చేయబడుచున్నది. మన ఆయుర్వేదవైద్యులలో జ్యేష్ఠులందఱు గ్రజలకు సహాయము చేయుటకు ఇష్టం వంతులగునని తెలియుచున్నది. భారతదేశము కడలిదీవిలో నున్నది. ప్రతీసంవత్సరము పాశ్చాత్యవైద్యులకు, మలకులకు కొట్లకొలది ద్రవ్యమును వెచ్చింపజాలదు. ఏ దో, కొంచెము మాత్రము ఏ ఏ క తో పనిచేసియెడల మన ఆయుర్వేదపు మందులను కొలదిధరలకు అమ్మియుగ లెయ్యారు చేయవచ్చును. రాష్ట్రీయసామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారు సమ్మతపాత్రముతో మన మందులవలెకను చూచినయెడల వారి లాభాలభయము బాగుగా నరని యుండెడి వారే. మన మందులను కొత్త పద్ధతుల మీద ఆవిష్కరించే వేతనమును మహావకారముచేసిన వారై యుండియుండును. కాని ఈ విషయమును పరిశీలించుటకు ప్రభుత్వమువారు సరియైనమాధ్యమము వెల్లి యుండలేదు. కావున వారు ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పనిచేయుదురని మనము నమ్ముటకు సేయించకలదురని చెప్పట ప్రకృతిసహజము. అయినను వారిక మంచిపని చేయదలచినందులకు కొంతవరకు మనము తృప్తిపడవలసిందే. ఆయుర్వేదచరిత్రమును పరిశీలించి ఆందు గల శుభభావలలోని మంచిచెట్లలకు కనుగొనుటకు వారు తీర్మానించిరి.

ఈ విషయమును గురించి కొంత వాదించుటకు నాకు స్వాతిష్ఠ్యము గలదు. నాతోడగారు సూర్యాపేట గొప్పవైద్యులు. ఆయుర్వేదకామధండ్రిగారు నేను బాగుగా చదివి యుంటిని. 1870 సం॥ వైద్యులములనుండి ఆయుర్వేద అల్లొంపతి కామధండ్రిగారు నేను వైద్యులు చేయుచున్నాను. వైద్యునిగాలము మొకవారిని నెలకొల్పి చిన్నవాండ్రకు పాశ్చాత్య, పాశ్చాత్య వైద్యకామధండ్రిగారు విశేష నిచ్చుచున్నాడు.

మొట్టమొదట ఆయుర్వేద కామధండ్రిగారు పరిశీలించ దలచుకొనినవాడు ఆయుర్వేదమునందలి మంచిచెట్లలకు ప్రత్యక్షముని కనుగొనవలయును. పాశ్చాత్యవైద్యకామధండ్రిగారు గయుతము ఈరీతిగానే పరిశీలించవలయును.

ప్రభుత్వమున ఆయుర్వేదముయొక్క మంచి గుణములను గురించి విచారించుటకు ఆయుర్వేదకామధండ్రిగారు గురించి బాగుగా విచారించుచున్నది. ఈ పుస్తకమును వ్రాసిన ఋషులు ఆయుర్వేదకామధండ్రిగారు గొప్ప పాండిత్యమును గలవాడనిపించుచున్నట్లు తెలియును. సాధారణ జానునకు శస్త్రమునకును, వైద్యమునకును చేయవలసిన చికిత్సలను ఆ గ్రంథములలో చెప్పబడియున్నది. సాధారణలోగలవలె ఆ గ్రంథములయందు నూచించబడిన ప్రకారము చికిత్సచేసిన గోగి అధికకాలములోనే ఆరోగ్యవంతు డగు నని ప్రతిపాదించి తెలియబడుచున్నది. ఈ గ్రంథములందు ఆరోగ్యకామధండ్రిగారు గురించి బాగుగా కల్పించబడియున్నది. మన వైద్యగ్రంథములలో ప్రధానమగు నిఘంటువు, అనేక కేళిద్యులు గ్రంథం వ్రాయబడినది. నిఘంటువు వ్రాయబడిన కాలమునోగలవలె సాధారణముగా మూలకలద్వారానయను చేయబడుచుండెడిది. ఆ కాలమున వ్రాయబడిన ఇతరాయుర్వేద గ్రంథములందు, లక్షణములు, విశ్రాంతిగమములు ఎటుల తయారుచేయవలసిందో వ్రాయబడియున్నది. ఆ కాలమున గోగులకు సర్వసాధారణముగా కాయలోహ మూలకలు వాడ

బడుచుండినవి సయితము కొన్ని గ్రంథములవలన మనకు తెలియగలదు. చరక, సుశ్రుతి, భావప్రకాశయోగరత్నాకరు, సారంగధరు, ఆరోగ్యకామధండ్రిగారు, నిఘంటువులలోనున్న విషయములను పాశ్చాత్య వైద్య కలాకాలముందు అత్యధికముగా నేర్పి తీరదల మిమని నా విశ్వతాత్పర్యమును తెలుపాత ఆయుర్వేదమునందలి చెట్లలను సయితము వివరించుట అత్యధికము. ఆయుర్వేదమునందు కొన్ని లోపములుగలవు. నేను వైద్య విశరించిన గ్రంథములు ఈ కాలపు రసాయన, వృక్షశాస్త్ర వైద్యకామధండ్రిగారు పాశ్చాత్యులు వ్రాయక పూర్వమే. వ్రాయబడినవి తెలిసికొనవలయును.

పూర్వకాలమున మన వారికి దయ్యములమీదను, శవతలమీదను, చాలవచ్చుక ముండి యుండెడిది. నరములకు సంబంధించిన గోగములన్నియు, ఈ శవతలపైరణమువలన ప్రజలకు వ్యాపించుచుండునని వారి భావము. మనశస్త్ర కామధండ్రిగారు మన కుపయోగపడు విషయములంత యెట్లొకగాలేవు. చరకమునందు 7-వ అధ్యాయము నందలి 9-వ శ్లోకమునందు దేహంతర్భాగమును అనుభవము వలననే గ్రహించ వలయునని పాశ్చాత్యులనున్నది. కావున దేహంతర్భాగచరిత్రమును మనము చదివిన అంతిలాభ దాయకము గాదని తెలియగలదు. మన ఆయుర్వేదములలో ముఖ్యమైనవానికి సేవలేలేవు. ఈ కాలము వలె పూర్వకాలమునందు దేహములనుకొని బరీక్షచేయుట ఉండియున్నట్లు తెలియును దీనిని బట్టికేరకామధండ్రిగారు సయితము మనకు లేదని తెలియగలదు. కావున మన మిప్పుడు కేరీర విషయములగు విషయముల పట్ల అభిప్రాయము లిచ్చుట అంతచుంచిన గాదని నాఅభిప్రాయము. కావున మన గ్రంథములలో రసాయనిక, వృక్షకామధండ్రిగారు విషయములే అమితముగా కావచ్చుచున్నవి. మన పూర్వులు దేహమును కొని పరీక్షలను చేసియుండెదమ్యును. కాని అది ఎంతవరకుఫలదాయకములైనవో మనకు తెలియదు. పుస్తకము ల లో సయితము దేహపరీక్షనుగుంచి యెచ్చుటను వ్రాయబడియుండలేదు. కొంగోఫారిము చున్నగు క్రిమినాశకములగు పదార్థములు పూర్వమున్నట్లు తెలియదు. పాశ్చాత్య వైద్యులనుండుగల గుండులలో నొక పావునకుమాత్రము మన వైద్యకామధండ్రిగారు కలవు. ఆయుర్వేదమున వివరింపబడిన గోగములవలన వ్యాధులగువారికి వైద్యులెట్టి మందులిచ్చుచుండిరో గ్రహించుట గుర్తరము. ప్రసవకాలమునందు చేయవలసిన చికిత్సలను గయుతము ఆయుర్వేదమునందు అంతబాగుగా చెప్పబడి యుండలేదు. చెప్పబడిన వైద్యుల అంతసంతృప్తి కరములుగా లేవు. కావున ప్రకృతము ఆయుర్వేదకామధండ్రిగారు

అంత లాభదాయకముగా నుండకలదని నాఅభిప్రాయము. అందు వివరింప బడినవన్నియు నాతపిత్తము కఫముల సంబంధించినవి. దేహంతర్భాగములను వివరించిన కామధండ్రిగారు మనకు అంత లాభదాయకము కాదు. వైద్యులు ఈ విషయములను బాగుగా పరిశీలించిన యెడల, పాశ్చాత్య వైద్యకామధండ్రిగారు మనదాని కన్నకు చాల అభివృద్ధిదశలో నున్నదని యొప్పుకొనవలసి యుండును.

మన వైద్యులు ఆయుర్వేదమునందలి లోపములను గ్రహించి, ఆలోపములను నివారణ చేయుటకు పర్యత్తములు చేయవలయును. ఎవరైనను నెలకరు ఆయుర్వేదమునందు ఫలానితపులుచ్చునని చెప్పిన యెడల అతనిని నిరసించుట మనవారి ధర్మమై యున్నది. ఇటుల చేసినయెడల మన ఆయుర్వేదము అభివృద్ధికి రాజాలదు. ఆయుర్వేదము ముందిదని పొడిగినయెడల దానివృద్ధికి సహాయముచేసిన వారము కాదు. ఆయుర్వేదమునందలి లోపములను కనుగొనవలయును. దానినిబాగుపరచుటకు మనము పూనుకొనవలయును.

ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి కొన్ని మార్గములు చెప్పెదను. ఆయుర్వేదమునందలి ముందియములను పర్యత్తమువారు వైద్యకలాకాలయందును, విద్యాలయములలోను బోధింపవలయును. మన వైద్యకామధండ్రిగారు, పాశ్చాత్యకామధండ్రిగారు సయితము దేశభాషలలో నేర్పుటకు మన లక్ష్యేతుక్రమే పూనికొని విద్యాలయములను నెలకొల్పవలయును. శవ విచ్ఛలన ఆయుర్వేదముతో పాటు పాశ్చాత్యవైద్యకామధండ్రిగారు నేర్పుకొనుటకు కలాకాలకు బంపవలయును. ఒక్క ఆయుర్వేదమును బోధించు కలాకాలను నెలకొల్పిన లాభమేమియులేదు. పాశ్చాత్యవైద్యమును బోధించిన మన ఆయుర్వేదకలాకాలము దేశమునకంత లాభములేదు. సాధారణముగ వైద్యకామధండ్రిగారు సంస్కృతభాషలో నేర్పుట మన వారి యాచారమైయున్నది. దీనివలన ఆయుర్వేదమును ప్రజారంజకము చేయజాలము.

మనవారిలో సామర్థ్యము ఈ విషయములను బాగుగా నాలోచించి, దీక్షింపమువారికి విన్నవించ వలయును. అటుల చేసిన మన ఆయుర్వేదము చాల అభివృద్ధి చెందగలదని నా అభిప్రాయము.

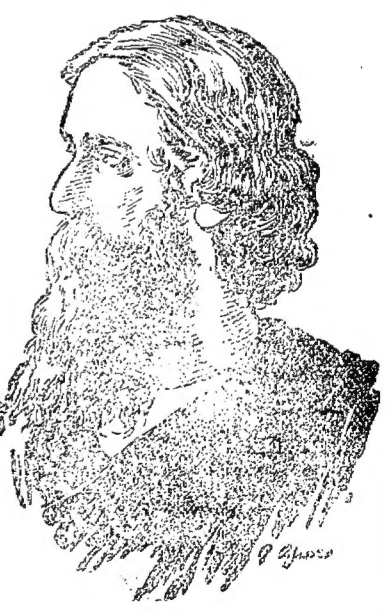
కుంతలైకు వాసనతైలము:- ఈ యొక్క మూల్యనిమాయగల బంతువుపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు జంటనే తమ ఆర్థములను రిజిస్టరు చేయుచుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు నొకదానిని పొందు టుచితము. (1897) ఎన్. వారాహు ఆంధుకో, 21 హుచ్చుమెన్సి, పోర్టు, బొంబయ

కుంతలైకు వాసనతైలము.

(1299)

కుంతలైకు తలనూనెను గురించి ముప్పది ధృతులగు దాక్షిణ్య సర్ రింగిడును నున్న గవారంక పొడిగినకామధండ్రిగారు మాచినవో వారల్లు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమును తీర్చకబాండుదురు. వెంట్రుక స్థానములను బలపరచి తిరుగ మొలక లేత్తించును. ఎప్పుటియట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైకు మీకు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీరుండదగునా? మీకుంతలైకు నూనెను రెండు మాసములనుండి వాగుచున్నారము. మా బంధువులలో నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే విస్మయపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైకును వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తిగ పెరిగినది. గుంచి నీ వాసన గూడ కలది. వాసన రానికొనినపిదప కూడ పోజాలరు. మదరాసు రాజధాని స్థాన కాజుబోర్డు ప్రధాన వ్యాయాధికారి (చివు బట్టి) సి. కృష్ణక (అగ్నిపర్వ) వారు ఆయులాగా రిట్లు వ్రాసినయ్యారు:

నేను మీ తలనూనెను పరమేశ్వరస్వామి వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల ప్రశంసమైనవి నొక్క చెప్పగలను. మదరాసు ఎగ్జిక్యూక్వ కార్యదర్శి డి. వి. మానుమంతరావుగారిట్లు వ్రాసిరి:- ఇట్టి పరమేశ్వరస్వామి భారతములలో తయారుచేయబడుటచే భారతముల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లపగుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS. నాలు ఏజన్సీ వరకును మున్నగువాటిని కొనుగారు, మదరాసు, లింబుకెట్టి వీధిలో నున్న మా సోహ ఏజంటులు కే. ఎన్. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును. H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.